

Årsredovisning 2016

Årsredovisning 2016

Statistiska centralbyrån
2017

Årsredovisning 2016

Annual Report 2016

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden
2017

Producent	SCB, GD-stab Box 24300 104 51 Stockholm, Sweden 010-479 40 00
<i>Producer</i>	Statistics Sweden, Director General's Office Box 24300 SE-104 51 Stockholm, Sweden +46 10 479 40 00
Förfrågningar <i>Enquiries</i>	Anders Ljungberg, +46 10 479 46 15 anders.ljungberg@scb.se Jessica Persson, + 46 10 479 44 27 jessica.persson@scb.se Åsa Trankvill, +46 10 479 44 76 asa.trankvill@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Årsredovisning 2016*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Annual Report 2016*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB
Foto/Photo: iStock

ISSN 1654-0743 (Online)
ISSN 1654-0387 (Print)
ISBN 978-91-618-1655-2 (Print)
URN:NBN:SE:SCB-2017-X41BR1701_pdf

Printed in Sweden 2016
SCB-Tryck 2016-02

Innehåll

Gd har ordet.....	4
Inledning	6
Upplysningar om resultatredovisningen	8
Verksamhetens övergripande resultat.....	12
Strategi 2020	12
Portföljstyrning.....	12
Verksamheten i sammandrag	12
Stödprocesser	13
Ekonomisk översikt	13
Produktivitetsutveckling.....	15
Utveckla, framställa och sprida statistik.....	18
Anslagsfinansierad verksamhet	18
Avgiftsfinansierad verksamhet	36
Användare och kunder	42
Nämnder och råd.....	45
Samordning och internationellt statistiskt samarbete	48
Samordning av den officiella statistiken	48
Internationellt statistiskt samarbete.....	50
Samordning av statistikleveranser till internationella organisationer	54
Tjänsteexport.....	56
Kompetensförsörjning.....	60
Finansiell redovisning	66
Sammanställning av väsentliga uppgifter 2012–2016 (tkr)	66
Not	66
Resultaträkning, tkr	67
Balansräkning, tkr.....	68
Anslagsredovisning 2016-12-31, tkr.....	69
Tilläggsupplysningar och noter	70
Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet	82
Ledamöter i råd och nämnder.....	89
Intern styrning och kontroll	91
Årsredovisningens undertecknande.....	93

Gd har ordet

Under 2016 har arbetet med att genomföra Strategi 2020 fortsatt. Ett antal kompletterande strategier och policyer har fastställts, bland dem strategier för IT-verksamheten, för kommunikation och för det internationella arbetet. En ny organisation för styrning och stöd till uppdragsverksamheten har inrättats och i samband med det fastställdes en ny uppdragspolicy.

Ett förändringsarbete i linje med Strategi 2020 inleddes under 2015 när det gäller styrningen av utvecklingsarbetet. Målet är att höja SCB:s utvecklingsförmåga samt att stärka leveransförmågan och resultatstrukturen. Arbetet med utvecklingen av myndighetens portföljstyrning för både utveckling och förvaltning fortsatte under året och implementering av en ny projektmodell och en ny förvaltningsmodell påbörjades.

Organisationen har setts över och från 1 januari 2017 inrättades en ny avdelning för process- och metodutveckling dit portföljstyrningen förlagts. Den nya avdelningen ersätter Processavdelningen och Utvecklingsavdelningen och innebär bland annat att portföljkontoret, verksamhetsarkitekter och all metodkompetens nu samlas på en avdelning.

Under 2016 har statistikproduktionen löpt på utan några större avvikelser. Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen och den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar och befintliga överenskommelser. Punktligheten i publiceringen var fortsatt hög. Inga korrigeringar som bedömdes som allvarliga har gjorts i publicerad statistik under året.

Svårigheterna att upprätthålla svarsnivåerna i individ- och hushållsundersökningar har fortsatt. För undersökningen om *Hushållens utgifter* (HUT) beslutade SCB, under pågående datainsamling, att avbryta undersökningen eftersom svarsnivån var så låg att den bedömdes ge en missvisande

statistik. Åtgärder för att förbättra inflödet i andra undersökningar har dock visat positiva resultat. För *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) har avtalet med en extern leverantör av intervjudata förlängts. För *Partisynpativundersökningen* (PSU) har kombinerad insamling med telefonintervju och webbenkät genomförts i full skala. En översyn av SCB:s insamling av data från individer har också inletts med bland annat projekt för att effektivisera och förbättra insamlingsprocessen.

Under 2016 har konceptet *Sverige i siffror* vidareutvecklats. Innehållet har uppdaterats och förbättrats. En ny temaingång om miljö har lagts till och en ny funktionalitet, *Kommuner i siffror*, har utvecklats. Den presenterar kommunstatistik på ett mer tillgängligt sätt och gör det möjligt att jämföra kommuner.

SCB var 2016 värd för *Nordiskt statistiker-möte* som hålls vart tredje år. Under tre dagar deltog 350 statistiker från de nordiska länderna i mötet på temat *Statistics in a changing world – towards 2020 and beyond*.

Närvaron på sociala medier har fortsatt och utvecklats under året. SCB informerar där om statistik, svarar på frågor, informerar om myndighetens aktiviteter och om lediga jobb.

SCB har ett utgående anslagssparande om -1,8 mnkr, dvs. nyttjande av anslagkrediten, vid utgången av 2016. Kostnaderna i den anslagsfinansierade verksamheten ökade jämfört med 2015 främst till följd av genomförande av intermittenta undersökningar samt fortsatt utvecklings- och förbättringsarbete.

Stockholm i februari 2017

Stefan Lundgren
Generaldirektör

HANDLINGS- KRAFT

”Utveckling är inte någonting som är valfritt – det är en överlevnadsfråga.”

Inledning

SCB:S UPPGIFT

Den 22 juni beslutade regeringen om en ny instruktion för SCB, som började gälla den 1 september 2016. Enligt instruktionen (förordning 2016:822 med instruktion för Statistiska centralbyrån) ansvarar SCB för att utveckla, framställa och sprida officiell statistik och annan statlig statistik samt för att samordna systemet för den officiella statistiken. SCB har enligt instruktionen även till uppgift att bl.a.:

- vara nationell statistikbyrå med den innebörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/759,
- utföra de uppgifter gällande årsrapporter som Sverige har enligt artikel 11.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009,
- göra långsiktiga prognoser inom arbetsmarknads-, befolknings- och utbildningsområdet,
- vara nationell koordinator för Internationella valutafondens gemensamma datastandard i Sverige.

SCB ska inom ramen för sin statistikverksamhet utföra uppdrag åt andra myndigheter, i den utsträckning som myndigheten har tillgängliga resurser för det. Uppdrag som rör officiell statistik ska prioriteras. SCB får inom ramen för sin statistikverksamhet även åta sig uppdrag från andra uppdragsgivare än myndigheter. SCB får bedriva sådan tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens uppgifter.

Enligt regleringsbrevet är det övergripande målet med verksamheten att producera officiell statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna.

Tydligare samordningsroll

Den nya instruktionen innebär att SCB får en tydligare samordningsroll och ett större ansvar för uppföljningen av kvaliteten i hela systemet för den officiella statistiken. Rådet för den officiella statistiken får samtidigt en förändrad sammansättning och roll.

Samordning av den europeiska statistiken

Den nya instruktionen innebär att SCB får en samordningsroll avseende den europeiska statistiken. Denna innebär ansvar för samordningen av utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik.

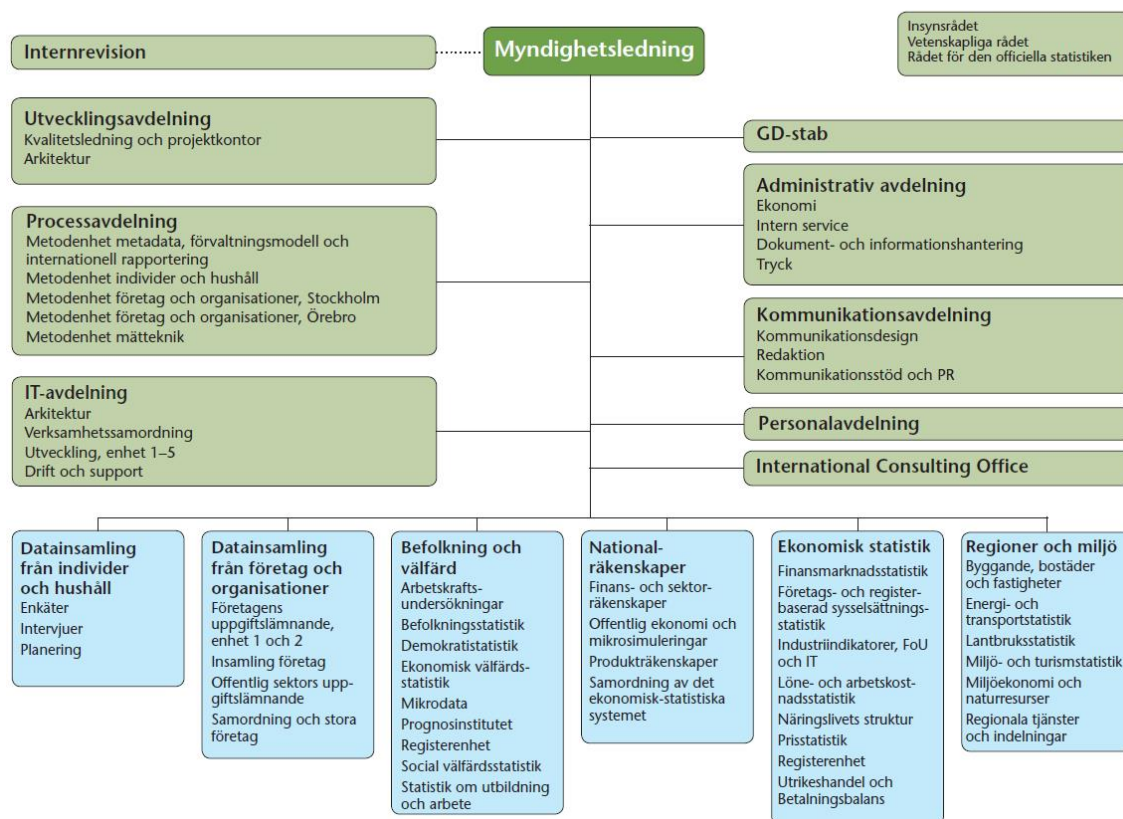
Tre verksamhetsområden

Resultatredovisningen i årsredovisningen är indelad i tre verksamhetsområden: *Utveckla, framställa och sprida statistik*, *Samordning och internationellt statistiskt samarbete* samt *Tjänsteexport*. För respektive område redovisas verksamhetens prestationer i förhållande till mål och uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev. En beskrivning av hur SCB definierat sina prestationer återfinns i avsnittet *Upplysningar om resultatredovisningen*. Väsentliga insatser som görs för att myndigheten ska kunna vidmakthålla och utveckla verksamheten lyfts också fram.

Organisation

Under 2016 fanns 14 avdelningar som var och en hade ett avgränsat ansvarsområde. Myndighetens arbetsordning reglerar fördelningen av ansvar och uppgifter. Verksamheten var organiserad i två insamlingsavdelningar, fyra ämnesavdelningar, en kommunikationsavdelning, en processavdelning, en IT-avdelning och en utvecklingsavdelning. Vidare fanns en avdelning för internationell konsultverksamhet, en personal- och en administrativ avdelning samt en stab till stöd för myndighetens ledning.

SCB:s organisation

Organisationsschemat visar läget den 31 december 2016.

Upplysningar om resultatredovisningen

RESULTATREDOVISNING

I resultatredovisningen görs en återskottsbild av den genomförda verksamheten utifrån uppdraget i myndighetens instruktion och uppgifter enligt regleringsbrevet. Mer omfattande specifika regeringsuppdrag redovisas också. I de olika delarna återges prestationer. Kostnader redovisas efter prestationsområde/verksamhetsområde.

Prestationer

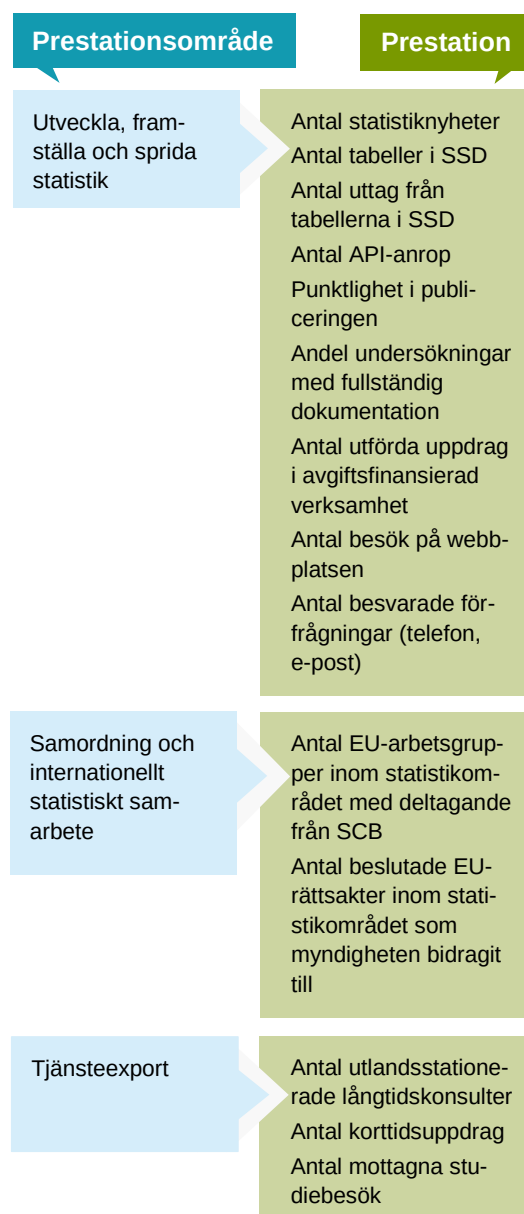
Prestationsområdena sammanfaller med SCB:s verksamhetsområden. SCB har definierat prestationer för respektive område. Prestationerna har definierats utifrån det som lämnar myndigheten till användare och kunder. Vidare finns det prestationer som avser att mäta kvaliteten i det som lämnar myndigheten, t.ex. punktlighet i publicering. Även användningen av det som tillgängliggörs av myndigheten, exempelvis antalet uttag från Statistikdatabasen (SSD), definieras som prestationer eftersom volymen på hur statistiken används över tid kan spegla utfallet av det sammantagna arbetet med att producera statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna. Av samma anledning definieras API-anrop som en prestation från 2016. API (Application Programming Interface) ger användare tillgång till SCB:s statistik via öppna data för att utveckla nya produkter och tjänster. Det är möjligt genom att data från Statistikdatabasen kan föras över digitalt via programmeringsgränssnittet API.

I avsnittet *Anslagsfinansierad verksamhet* redovisas väsentliga resultat och framsteg kopplade till statistikens innehåll under områdena individbaserad statistik, ekonomisk statistik samt miljöstatistik.

Inom verksamhetsområdet *Samordning och internationellt statistiskt samarbete* har en prestation definierats utifrån antalet EU-arbetsgrupper inom statistikområdet som myndigheten deltar i. För denna prestation är det inte möjligt att redovisa kostnaderna

då medverkan sker inom ramen för statistikproduktionen. Antal beslutade EU-rättsakter inom statistikområdet som myndigheten bidragit till definieras också som en prestation.

Tjänsteexporten utgör ett eget verksamhetsområde. De prestationer som identifierats är antal utlandsstationerade långtidskonsulter, antal korttidsuppdrag samt antal mottagna studiebesök.

Förändringar jämfört med tidigare år

När det gäller mätningen av besök på webbplatsen använder SCB sedan den 1 januari 2016 ett nytt webbanalysverktyg. Det nya verktyget har en annan mätmetod. Enligt det nya verktygets definition för besök (eller sessioner) avslutas besöket när besökaren har varit inaktiv på webbplatsen under 30 minuter. I det tidigare verktyget sätts gränsen redan vid 20 minuter. Det nya verktyget mäter inte heller direkttrafik till dokument, dvs. om någon sökt efter ett dokument på SCB:s webbplats via en söktjänst och kommer direkt till dokumentet så blir det inget besök. Tidigare mättes även de som hamnat i ett dokument på SCB:s webbplats. Det viktigaste skälet till att SCB valt att byta verktyg är att det nya verktyget är ett mer avancerat verktyg för att följa upp användarbeteenden på webbplatsen. Dessutom är det gratis, till skillnad från det tidigare verktyget, och de flesta myndigheter använder numera detta.

Finansiering och kostnadsfördelning

SCB:s verksamhet kan indelas i en anslagsfinansierad verksamhet och en avgiftsfinansierad verksamhet, även kallad uppdragsverksamhet. Verksamheten finansieras huvudsakligen av anslag från Finansdepartementet samt några andra mindre anslag från andra departement. Knappt hälften av verksamheten finansieras genom avgifter och bidrag främst genom uppdrag från andra myndigheter.

De totala intäkterna och kostnaderna för ett verksamhetsområde består av direkta respektive indirekta intäkter och kostnader. Kostnadsfördelning av persontid sker genom tidrapportering. I timpriset ingår förutom lönekostnader även gemensamma kostnader för lokaler, IT-infrastruktur, telefoni, administration etc. för att få en rättvisande fördelning av kostnaderna på respektive verksamhet. Kostnader för gemensam infrastruktur, processer, verktyg och metoder har fördelats på basis av tidrapporterad tid på respektive verksamhet.

Metoden för produktivitätsberäkning

Den metod som har använts för att beräkna produktivitsutvecklingen inom anslagsverk-

samheten har tillämpats sedan 2001. För att beräkna produktivitsutvecklingen beräknas dels förändringen av produktionen, dels förändringen av produktionsinsatserna. Förändringen av produktionen i fasta priser beräknas som kostnaderna för den produktion som har tillkommit under året minskat med kostnaderna för den produktion som har upphört, ställt i relation till nivån på produktionen i utgångsåret. Produktionsinsatserna uppdelas i arbetsinsatser, lokaler och övriga insatser. Arbetsinsatserna mäts i antal arbetade timmar. Antalet arbetade timmar avser samtliga arbetade timmar, som anställda vid SCB har utfört avseende anslagsfinansierad verksamhet, dvs. såväl direkt tid som andel av indirekt tid. För lokalerna uttrycks insatserna i kvadratmeter hyrd lokalyta. För övriga insatser uttrycks insatserna som övriga kostnader deflaterade med ett prisindex, som är en sammanvägning av konsumentprisindex och index för lönekostnad per timme i näringslivet med vikterna 0,5 och 0,5. Index för lönekostnad per timme baseras på nationalräkenskaperna och kan därför revideras och leda till att för tidigare år redovisade produktivitetstal ändras.

Arbetsproduktiviteten definieras som produktion per arbetstimme. Förändringen av arbetsproduktiviteten blir därmed lika med förändringen av produktionen minskad med förändringen av antalet arbetstimmar, båda uttryckta i procent.

Totalproduktivitets förändring definieras på motsvarande sätt som den procentuella förändringen av produktionen i fasta priser minskat med en vägd summa av förändringarna av de procentuella förändringarna av samtliga insatser. Insatserna uppdelas på arbete, lokaler och övriga insatser. Vikterna avser kostnadsandelar för respektive insats föregående år. Totalproduktivitets förändring är ett bättre mått på produktivitetens utveckling eftersom detta mått också tar hänsyn till förändringar i andra produktionsfaktorer än arbete. Det kan vara betydelsefullt när exempelvis omfattningen av köpta konsultinsatser ökar eller minskar.

Verksamhetens övergripande resultat

Verksamhetens övergripande resultat

"Statistiska centralbyrån ansvarar för att utveckla, framställa och sprida officiell statistik och annan statlig statistik..."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

STRATEGI 2020

I december 2014 fastställdes Strategi 2020 som beskriver var SCB vill vara 2020. Den innehåller fyra övergripande mål och fyra vägar att nå dit. Under 2016 har ett antal kompletterande strategier och policyer kopplade till Strategi 2020 fastställts, exempelvis IT-strategi, Kommunikationsstrategi, Internationell strategi, Strategi för tjänsteexport samt Uppdragspolicy.

PORTFÖLJSTYRNING

Ett förändringsarbete inleddes under 2015 när det gäller styrningen av utvecklingsarbetet. Målet är att höja SCB:s utvecklingsförmåga samt att stärka leveransförmågan och resultat-kulturen. Arbetet med utvecklingen av myndighetens styrning av portföljen för utveckling och förvaltning fortsatte under året och implementering av en ny projektmodell och en ny förvaltningsmodell påbörjades. Implementeringen förväntas leda till en ökad utvecklingsförmåga, effektivare förvaltning och ett ökat resultatfokus genom att bl. a. stöd för nyttorealiserings och effekthemtagning införs samt att en starkare och mer sammanhållen arkitekturstyrning integreras med portföljstyrningen.

I samband med förändringsarbetet har organisationen setts över och från 1 januari 2017 inrättades en ny avdelning för process- och metodutveckling där portföljstyrningen förlagts. I samband med inrättandet av den nya avdelningen avvecklades Processavdelningen och Utvecklingsavdelningen.

VERKSAMHETEN I SAMMANDRAG

Anslagsfinansierad verksamhet enligt plan

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet. Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen. För undersökningen om *Hushållens utgifter* (HUT) beslutade emellertid SCB att avbryta datainsamlingen pga. den låga svarsnivån.

Punktligheten i publiceringen var fortsatt hög och uppgick liksom föregående år till 98 procent. Inga korrigeringar i publicerad statistik som bedömdes som allvarliga har gjorts under året och antalet interna felrapporter ligger i nivå med 2015.

För att hantera svårigheterna att upprätthålla svarsnivåerna i individ- och hushållsundersökningar har ytterligare åtgärder vidtagits. För *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) har avtalet med en extern leverantör av intervjudata förlängts. För *Partisymptatundersökningen* (PSU) har kombinerad insamling med telefonintervju och webbenkät genomförts i full skala. I undersökningen *Hushållens boendeutgifter* (BUT), som genomfördes för första gången 2016, testades kombinerad insamling med positivt resultat.

Sedan 2014 är SCB certifierad enligt den internationella standarden ISO 20 252:2012 för marknads-, opinions-, och samhällsundersökningar. En extern uppföljningsrevision genomfördes i februari 2016 som resulterade i att SCB fick en fortsatt certifiering. Genom att SCB uppfyller kraven i ISO-standarderna uppfylls även stora delar av kraven som finns i *Riktlinjer för europeisk statistik*.

Den statistiska informationen ska enligt regleringsbrevet göras mer tillgänglig och användbar och förståelsen och tolkning av statistiska resultat och samband ska underlättas. Under 2016 har konceptet *Sverige i siffror* vidareutvecklats genom nya releaser och ny funktionalitet.

SCB:s utvärderingssystem av kvaliteten i tio viktiga undersökningar visade på en positiv utveckling för alla utom två. Andelen förbättringar har jämfört med 2015 ökat något även om förbättringstakten ligger på en lägre nivå än tidigare år.

Kostnaderna för uppgiftslämnandet minskade under 2016 med 2,7 procent jämfört med föregående år.

Ökad volym i den avgiftsfinansierade verksamheten

Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för att tillgodose användarnas behov. Den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar och befintliga överenskommelser. Uppdragsvolymen har ökat jämfört med tidigare år till följd av ökning av tjänsteexporten. Särskilda satsningar har gjorts inom uppdragsverksamheten och verksamheten visar ett planenligt underskott. I leveransenkäten fick SCB medelbetyget 6,2 på en sjugradig skala för utförda uppdrag. 2015 var medelbetyget 6,0. I kundundersökningen Nöjd – Kund-Index (NKI) fick SCB 8,0 i genomsnittsbetyg på en tiogradig skala. 2014 var det 7,8.

Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras framför annan avgiftsfinansierad verksamhet. Uppdrag avseende officiell statistik utgjorde 25 procent av den totala uppdragsvolymen vilket är i nivå med föregående år.

Produktiviteten minskade med 1,4 procent

Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år. Totalproduktiviteten minskade med 1,4 procent 2016. Under den senaste femårsperioden har den i genomsnitt uppgått till 1,2 procent per år. Kvalitetsförbättringar och utvecklingsarbete som har gjorts under senare år beaktas inte i produktivitetsberäkningarna.

STÖDPROCESSER

Under året har beslut tagits om fortsatta effektiviseringar av myndighetens lokallösningar genom en förtätning av arbetsplatserna i Örebro. Ombyggnation har

påbörjats under hösten 2016 och lokalytan kommer att minskas under 2017.

SCB har under året arbetat vidare med upphandling av system för dokument- och ärendehantering, arkivredovisning och e-arkiv. Upphandlingen som blev föremål för överprövning fick dock avbrytas. Efter analys av läget beslutades om en fortsatt inriktning för en ny upphandling som nu pågår och som omfattar system för diarieföring, arkivredovisning och e-arkiv. SCB planerar för att kunna implementera nytt systemstöd under 2017.

SCB har infört ett nytt lönesystem under våren 2016. Förutom att hantera lön och ledigheter i det nya systemet så används det också för hantering av tjänsteresor. Utvecklingsarbete och anpassningar kopplat till införandet av ett nytt lönesystem har pågått under andra delen av 2016. Arbetet kommer att fortgå under 2017.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Anslag och årets kapitalförändring

Under 2016 har SCB haft tilldelade anslagsmedel om 580,8 mnkr och disponibelt ingående anslagssparande om 16,5 mnkr varav förvaltningsanslaget 16,4 mnkr. SCB har ett utgående anslagssparande om -0,5 mnkr varav förvaltningsanslaget -1,8 mnkr, dvs. nyttjande av anslagkrediten. Årets kapitalförändring är -8,9 mnkr.

Verksamhetens intäkter

SCB:s intäkter var totalt 1 121,2 mnkr för 2016 varav 53,2 procent består av intäkter av anslag, 45,1 procent intäkter av avgifter och andra ersättningar och 1,7 procent av intäkter av bidrag och finansiella intäkter.

Under 2016 har de totala intäkterna netto ökat med 39,2 mnkr (3,6 %) jämfört med 2015. Intäkter av anslag stod för den största delen av ökningen, 36,1 mnkr beroende på ökade tilldelade medel samt ökad förbrukning. Förbrukningen ökar främst till följd av intermittenta undersökningar samt fortsatt utvecklings- och förbättringsarbete. Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 5,5 mnkr (1,1 %) medan intäkter av bidrag

minskade med 2,5 mnkr (-12,0 %). Avgiftsin-
täkter och bidragsintäkter varierar mellan
åren beroende på uppdrag av tillfällig karak-
tär. Finansiella intäkter var ungefär i nivå med
år 2015.

Verksamhetens kostnader

De totala kostnaderna uppgick till 1 130,0 mnkr
vilket jämfört med 2015 är en ökning med
51,1 mnkr (4,7 %). Den största ökningen av-
ser övriga driftskostnader där kostnader för
konsulter har ökat jämfört med 2015.

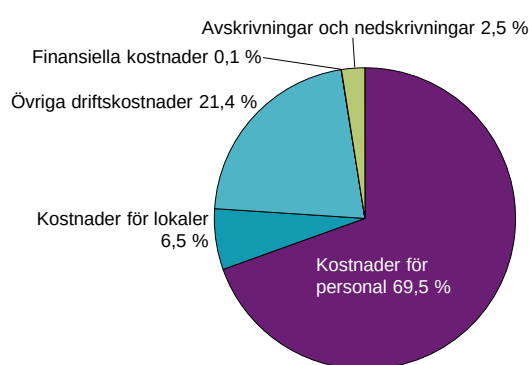
I figur 1 redovisas verksamhetens kostna-
der. De totala kostnaderna för personal utgör
69,5 procent av SCB:s totala kostnader. Kost-
nader för personal har ökat med 22,7 mnkr
(3,0 %) jämfört med 2015, varav lönekostna-
der och arbetsgivaravgifter har ökat med 21,5
mnkr. Ökningen beror främst på den årliga
lönerevisionen men även ökad semesterlöne-
skuld har medfört att kostnaderna ökade
jämfört med 2015. Kostnader för lokaler ökade
med 1,4 mnkr jämfört med 2015, bl.a. till följd
av ombyggnation i Stockholm och Örebro.
Lokalkostnadernas andel av de totala kost-
naderna har dock minskat under de senaste
åren.

Nettoökningen av övriga driftskostnader
om 24,6 mnkr beror främst på ökade konsult-
kostnader. Konsultkostnaderna ökar bl.a. be-
roende på externa leverantörer av intervju-
data, datakonsulter, utredningar m.m. Ök-
ningen av konsultkostnaderna gör att de
övriga driftkostnadernas andel av de totala
kostnaderna ökar i förhållande till kostnader
för personal.

Finansiella kostnader var i nivå med före-
gående år. Avskrivningar och nedskrivningar
ökade med 2,4 mnkr (9,4 %). Avskrivningarna
ökade med 3,0 mnkr jämfört med 2015 fram-
förallt till följd av egenutvecklade IT-system
som färdigställts under hösten 2015 och under
2016.

Årets aktiveringar av personalkostnader och
övriga driftskostnader för egenutvecklade
anläggningstillgångar uppgår till 15,4 mnkr
respektive 11,0 mnkr, vilket är en ökning om
10,4 mnkr jämfört med 2015. Ökningen inne-
bär en större kostnadsminskning jämfört
med föregående års aktiveringar. De akti-
verade kostnaderna skrivs av under komman-
de år. Trots ökade aktiveringar har de totala
kostnaderna ökat.

Figur 1: Verksamhetens kostnader¹ 2016, procent

1) Beloppen återfinns i resultaträkningen i den Finansiella redovisningen.

Intäkter och kostnader per område

Intäkter och kostnader redovisas i tre olika
verksamhetsområden enligt SCB:s instruk-
tion. De totala intäkterna har ökat med 39,2
mnkr jämfört med 2015 och kostnaderna har
ökat med 51,1 mnkr.

Utveckla, framställa och sprida statistik är det
största verksamhetsområdet med 93,2 pro-
cent av de totala intäkterna. Det är totalt en
ökning av intäkterna om 22,0 mnkr jämfört
med 2015. Kostnaderna för området ökade
med 35,0 mnkr. Volymerna har ökat inom
Tjänsteexporten vilket har lett till ökade kost-
nader och samtidigt ökade intäkter. Den to-
tala kapitalförändringen var -8,9 mnkr vilket
är lägre jämfört med 2015 då kapitalföränd-
ringen var 3,0 mnkr.

Tabell 1: Intäkter och kostnader per verksamhetsområde, mnkr

	2014	2015	2016
Utveckla, framställa och sprida statistik			
Anslag ¹	552,6	554,6	590,7
Avgifter och andra intäkter än anslag	443,0	467,6	453,5
Summa intäkter	995,6	1 022,3	1 044,2
Anslagsverksamhet ¹	552,6	554,6	590,7
Avgiftsverksamhet	433,1	463,4	462,3
Summa kostnader	985,6	1 018,0	1 053,0
Kapitalförändring	10,0	4,2	-8,7
Samordning och internationellt statistiskt samarbete			
Anslag ¹	5,3	5,9	5,9
Avgifter och andra intäkter än anslag	0,3	0,3	0,1
Summa intäkter	5,6	6,1	6,0
Anslagsverksamhet ¹	5,3	5,9	5,9
Avgiftsverksamhet	0,3	0,3	0,1
Summa kostnader	5,6	6,1	6,0
Kapitalförändring	0,0	0,0	0,0
Tjänsteexport			
Anslag ¹	.	.	.
Avgifter och andra intäkter än anslag	52,3	53,5	71,0
Summa intäkter	52,3	53,5	71,0
Anslagsverksamhet ¹	.	.	.
Avgiftsverksamhet	52,8	54,8	71,1
Summa kostnader	52,8	54,8	71,1
Kapitalförändring	-0,5	-1,3	-0,1
Totala intäkter och kostnader			
Anslag ¹	557,9	560,5	596,6
Avgifter och andra intäkter än anslag	495,6	521,5	524,6
Totala intäkter	1 053,5	1 081,9	1 121,2
Anslagsverksamhet ¹	557,9	560,5	596,6
Avgiftsverksamhet	486,1	518,5	533,5
Totala kostnader	1 044,0	1 079,0	1 130,0
Kapitalförändring	9,5	3,0	-8,9

1) Inklusive anslagsverksamhetens andel av prisdifferenser m.m.

PRODUKTIVITETSUTVECKLING

"Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år"

Regleringsbrev för budgetåret 2016

Produktivitetsutveckling kan variera mellan enskilda år till följd av kalendereffekter och andra tillfälliga orsaker och följs därför upp bäst genom att beräkna utvecklingen under en längre period. Metoden som tillämpas för produktivitetsberäkningen är relativt grov och beräkningen görs endast för anslagsverksamheten. Förändringar av kvalitetsmässig karaktär ingår inte dvs. produktivitetsberäkningarna tar inte hänsyn till om kvaliteten på SCB:s produkter har förändrats. I den mån kvaliteten ökar underskattas produktivitetsutvecklingen. För att få en rättvisande bild av verksamheten bör man därför även beakta de kvalitetsförändringar som SCB gör i verksamheten.

Under 5-årsperioden 2012–2016 har totalproduktiviteten ökat med i genomsnitt 1,2 procent per år och för 10-årsperioden 2007–2016 är motsvarande genomsnittliga ökning 2,0 procent per år. Arbetsproduktiviteten har under 5-årsperioden ökat med i genomsnitt 1,4 procent per år. Motsvarande ökning för 10-årsperioden är 2,4 procent. För 2016 beräknas totalproduktiviteten ha minskat med 1,4 procent och arbetsproduktiviteten ökat med 4,0 procent. I totalproduktiviteten beaktas utöver förändringar i produktionsvolymen och arbetade timmar även förändringar i lokalyta och övriga insatser så som övriga driftskostnader och avskrivningar. För att ha konsistens med resultaträkningen, där kostnaderna är lägre till följd av aktivering av kostnader för immateriella anläggningstillgångar, har antalet arbetade timmar nedräknats i motsvarande grad.

Under 2016 har produktionsvolymen inom anslagsverksamheten ökat med 3,0 procent (17,0 mnkr). Volymförändringen har beräknats som kostnadsförändring netto av tillkommande och bortfallande produktion jämfört med den totala kostnaden inom anslagsverksamheten 2015. Produktions-

volymen ökade netto 2016 bl.a. beroende på att undersökningen om *Hushållens boende-utgifter* (BUT), *Adult Education Survey* (AES) och *Gödselmedelsundersökningen* genomfördes under 2016 men inte 2015.

Bland produktionsförändringarna för åren 2007–2011 har inräknats insatser avseende åtgärdsplanen för ekonomisk statistik, dvs. även de delar i denna som avser kvalitetsförbättringar. I övrigt har under åren kvalitetsförändringar inte inräknats i produktionsvolymberäkningarna. Den redovisade produktivitetens utvecklingen innehåller därmed inte förändringar med avseende på detta.

Trots att produktionsvolymen har ökat har antalet arbetade timmar minskat med 1,0 procent. Detta beror på att årets aktiveringar av personalkostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar är högre än för 2015.

Ökningen innebär en större minskning av antalet timmar jämfört med föregående år. Vidare har försöket med extern leverantör av intervjudata till AKU bidragit till minskning av egna arbetade timmar då kostnader istället kommer i form av övriga driftskostnader.

Övriga insatser dvs. anslagsandelen av övriga driftskostnader har netto ökat med 33,0 procent. Kostnaderna har ökat bl.a. till följd av utökningen av försöket med extern leverantör av intervjudata till AKU. Även kostnader för konsulttjänster samt avskrivningar har ökat. Avskrivningarna har ökat jämfört med 2015 till följd av egenutvecklade IT-system som färdigställts under hösten 2015 och under 2016.

Under 2016 har de sammanvägda insatserna totalt ökat med 4,4 procent.

Tabell 2: Produktivitetens utveckling i anslagsverksamheten, årliga förändringar i procent

	2012	2013	2014	2015	2016
Produktionsvolym ¹	2,4	-2,4	2,0	-0,9	3,0
Produktionsinsatser:					
Arbetade timmar	5,4	-4,6	0,5	-3,1	-1,0
Lokaler	-3,8	-4,3	-1,5	-1,5	0,0
Övriga insatser	2,6	-18,9	-2,7	-2,6 ²	33,0
Sammanvägt	4,2	-7,2	-0,1	-2,9	4,4
Produktivitet:					
Arbetsproduktivitet ³	-3,0	2,2	1,5	2,2	4,0
Totalproduktivitet⁴	-1,8	4,8	2,1	2,0	-1,4

1) Produktionsvolymförändringen har beräknats som kostnadsförändring netto av tillkommande och bortfallande produktion jämfört med den totala kostnaden inom anslagsverksamheten.

2) Reviderad uppgift.

3) Arbetsproduktivitetens förändring har beräknats som förändringen av produktionsvolym minskad med förändringen av antalet arbetade timmar.

4) Totalproduktivitetens förändring har beräknats som förändringen av produktionsvolym minskad med den sammanvägda förändringen av samtliga produktionsinsatser.

Se vidare under Upplysningar om resultatredovisningen.

**Utveckla, framställa
och sprida statistik**

Utveckla, framställa och sprida statistik

ANSLAGSFINANSIERAD VERKSAMHET

”Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna.”

Regleringsbrev för budgetåret 2016

Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen, med undantag av *Hushållens utgifter* (HUT) som avbröts pga. låg svarsnivå.

SCB:s verksamhet kan indelas i anslagsverksamhet och uppdragsverksamhet. Redovisade kostnader för anslagsverksamheten efter ämnesområde uppgår till 606,7 mnkr, vilket motsvarar samtliga intäkter hänförliga till anslagsverksamheten. SCB har ett utgående anslagssparande om -0,5 mnkr varav förvaltningsanslaget -1,8 mnkr, dvs. nyttjande av anslagkrediten vilket är en högre anslagsförbrukning jämfört med den ekonomiska planen för året. Kostnaderna för den anslagsfinansierade verksamheten ökade jämfört med 2015 främst pga. ökade tilldelade medel samt ökad förbrukning. Förbrukningen ökar främst till följd av genomförande av intermitenta undersökningar samt fortsatt utvecklings- och förbättringsarbete.

Intermittent verksamhet och nettoeffekt av aktiveringar och avskrivningskostnader från tidigare års aktiveringar innebär att anslagsförbrukningen varierar mellan åren.

Intermittenta variationer är främsta orsaken till kostnadsförändringarna inom områdena Demokrati, Hushållens ekonomi och Utbildning och forskning. Undersökningen *Hushållens boendeutgifter* (BUT) genomfördes 2016, medan undersökningen HUT påbörjades men fick avbrytas då svarsfrekvensen var för låg. Inom området Utbildning och forskning genomfördes datainsamlingarna för undersökningarna *Adult Education Survey* (AES) och *Continious Vocational Training Statistics* (CVTS).

Tabell 3: Kostnader efter ämnesområde, mnkr

Ämnesområde	2014 ¹	2015 ¹	2016 ¹
Arbetsmarknad	151,7	155,6	158,0
Befolkning	17,9	16,7	18,4
Boende, byggande och bebyggelse	17,4	19,5	20,4
Demokrati	16,8	9,6	8,8
Handel med varor och tjänster	23,8	25,6	26,1
Hushållens ekonomi	26,5	21,1	33,7
Levnadsförhållanden	31,1	32,8	35,4
Miljö	15,9	16,2	18,0
Nationalräkenskaper	58,9	57,7	59,2
Näringsverksamhet	68,8	72,6	70,0
Offentlig ekonomi	9,3	10,1	10,6
Priser och konsumtion	48,6	47,4	47,5
Utbildning och forskning	32,4	25,6	37,3
Övrigt	48,6	58,8	63,3
Summa	567,6	569,2	606,7

1) I anslagsutfallet, kostnader efter ämnesområdet, ingår gemensamma kostnader som kan hänföras till anslagsverksamheten.

Anpassningar av statistikens innehåll och omfattning till följd av utökade och förändrade krav från EU ska hanteras inom givna anslagsramar. För anpassningar, utveckling och viss försöksverksamhet erhöLL SCB 7,8 mnkr i bidragsintäkter från EU under 2016.

Individbaserad statistik

Bortfallet är ett fortsatt stort problem både avseende kostnad och kvalitet för den urvals-baserade och direktinsamlade individstatistiken. Arbetet pågår kontinuerligt för att trots detta säkra kvalitet och användarnas behov av statistik.

För undersökningen HUT beslutade SCB, under pågående datainsamling, att avbryta undersökningen eftersom svarsnivån var så låg att den bedömdes ge en missvisande statistik. Under 2016 har en förstudie om användarbehov och alternativa datakällor genomförts. Utvecklingsarbetet kommer att fortsätta under 2017.

Extern leverantör av intervjudata till AKU

Sedan 2015 har en extern leverantör på försök använts för en del av insamlingen till *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU). Under 2016 genomfördes en utvärdering av försöksverksamheten med avseende på kostnader, indikatorer på datakvalitet och effekter på skattningar i AKU. Resultatet visar tydligt att SCB:s kostnad per svarande är betydligt högre än den externa leverantörens samt att denne har minst lika bra kvalitet som SCB för de kvalitetsindikatorer som studerats. Under 2016 förlängdes avtalet och en ny upphandling förbereds för att öka andelen av datainsamlingen till AKU som utförs av extern leverantör. Ett omfattande arbete har påbörjats för att effektivisera SCB:s datainsamling och åtgärder vidtas också för att stärka den löpande uppföljningen av AKU:s datakvalitet.

Ny undersökning om hushållens boendeutgifter

Under 2016 har datainsamling och publicering för första gången genomförts för undersökningen *Hushållens boendeutgifter* (BUT). Statistiken visar hushållens boendeutgifter i olika upplåtelseformer. Boendeutgiften sätts också i relation till hushållets inkomst. Tidigare har undersökningen ingått som en del i undersökningen om *Hushållens ekonomi* (HEK), en undersökning som från och med 2015 ersatts med den registerbaserade *Totalräknad inkomstfördelningsstatistiken* (TRIF) samt undersökningen BUT.

Ny statistik om inkomströrlighet

Under 2016 publicerades ny statistik över inkomströrlighet. Statistiken är totalräknad, vilket förbättrar möjligheterna att följa inkomsterna över tid för specifika grupper. Statistiken över inkomströrlighet är ett viktigt komplement till den traditionella inkomstfördelningsstatistiken som bygger på tvärsnittsdata över årsinkomster. Statistiken ger möjlighet att bland annat analysera vilka grupper som över tid har låga inkomster och därmed riskerar att fastna i en mer utsatt ekonomisk situation, och vilka grupper som i större utsträckning har tillfälligt låga inkomster. Statistiken över inkomströrlighet

kommer att publiceras årligen och finns initialt för åren 2000–2014.

Samtidigt med publiceringen av den nya inkomströrlighetsstatistiken publicerades också rapporten "Inkomstrapport 2014 – individer och hushåll". Syftet med rapporten är att ge en bredare och djupare bild av hur den ekonomiska standarden ser ut för individer och hushåll i Sverige och hur denna utvecklas över tid. Ytterligare en målsättning är att visa vilken typ av statistik SCB har avseende inkomster för individer och hushåll, samt att öka förståelsen för och underlätta användandet av denna statistik.

Nyheter i statistiken om befolkningen

I oktober publicerades den så kallade befolkningsklockan på webbplatsen. Klockan, som bygger på en modellbaserad framskrivning av befolkningen, räknade upp mot 10 miljoner, vilket uppnåddes i januari 2017.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

Inom ramen för befolkningsstatistiken har nya tabeller publicerats om flyttningar mellan länen, antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem, antal asylsökande per månad, samt statistik om cirkulär migration. Tabellerna över asylsökande ger tillsammans med statistiken över den folkbokförda befolkningen en mer sammanhållen bild av de personer som upphåller sig i Sverige jämfört med tidigare.

I samband med 2016 års publicering av *Undersökningarna av levnadsförhållanden* (ULF/SILC) lanserades också ett tabellpaket

där undersökningens indikatorer redovisats efter födelseland.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

Förbättrad barn- och familjestatistik

Barnregistret har förbättrats genom att barnens familjer skapas utifrån de personer som är folkbokförda i samma bostad (i stället för på samma fastighet) och har relationer med varandra. Denna förändring i registret leder till en bättre beskrivning av barns familjeförhållanden. Det innebär att statistiken nu visar en lägre andel barn som bor med en ensamstående förälder, och en högre andel barn som bor tillsammans med en förälder och en styvförälder. Även vad gäller barnfamiljernas ekonomi har statistiken förändrats. Tidigare har denna statistik i första hand baserats på urvalsundersökningen *Hushållens ekonomi* (HEK). Från och med statistiken för 2014 används istället den totalräknade statistiken som bygger på *Inkomst- och taxeringsregistret* (IoT).

Ny statistik om förtroendevalda

Under året har ny statistik om avhopp av förtroendevalda i kommun- och landstingsfullmäktige samt riksdag publicerats. Statistiken bygger på Valmyndighetens data och kommer publiceras årligen framöver.

Ekonomisk statistik

Samordning av ekonomisk korttidsstatistik

Arbetet med att samordna den ekonomiska korttidsstatistiken har fortsatt under 2016. Samordningen gäller både översyn av

variabler, hur statistiken samlas in, produceras och när den publiceras. Syftet är att tillgodose användarna med jämförbar statistik men också att underlätta uppgiftslämnandet. Under året har ett projekt pågått som syftar till att täcka behovet av ett förbrukningsvärde på kvartal genom insamling av resultaträkningsuppgifter från de största företagen. Ambitionen är att samordna insamlingen av resultaträkningsuppgifter med investeringar och lager. På så sätt kan företagens resultaträkningsuppgifter redovisas kvartalvis som ett komplement till den företagsekonomiska årsstatistiken samt ingå i beräkningar av ett förbrukningsvärde på kvartal.

Inom ramen för arbetet med att samordna korttidsstatistiken har också ett produktionsvärdeindex (PVI), som ska spegla produktionsvärdet inom näringslivet, tagits fram och börjat levereras till *Nationalräkenskaperna* (NR). PVI förväntas minska avstämnings- och korrigeringsbehoven i de kvartalsvisa BNP-beräkningarna. PVI börjar publiceras under första halvåret 2017.

Nationalräkenskaperna

Utvecklingsarbetet inom *Nationalräkenskaperna* (NR) har sedan ett par år fokuserat på att ta fram ett nytt IT-baserat beräkningsstöd för NR. Arbetet kommer att pågå ytterligare några år. Under 2016 har arbetet varit inriktat på att ta fram ett driftklart indatastöd för leveranser till NR. Under året har verktyg för transformering och omkodning av data till nationalräkenskapernas struktur utvecklats, ett arbete som fortsätter 2017.

Aktiviteter har också genomförts för att framöver kunna hantera hittills undantagna krav i rapporteringen enligt *Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen* (ENS 2010).

Avseende *Excessive Deficit Procedure* (EDP) har arbete med bl.a. enkäter, variabler och population pågått under 2016. Detta i syfte att kunna skicka ut en enkät i början av 2017 till de kommunala bolagen som ingår i offentlig förvaltning. Under 2016 gjordes även ett omfattande arbete med att granska

och klassificera om ett antal offentligt ägda holdingbolag till offentlig förvaltning.

Till följd av ENS 2010 ställs dessutom krav på en utökad dokumentation av beräkningarna av bruttonationalinkomsten (BNI) samt dokumentation av reala sektorräkenskaper per år och kvartal. Under året har BNI-dokumentationen "Sweden GNI Inventory" sammanställts och levererats till Eurostat, liksom dokumentation av kvartalsvisa reala sektorräkenskaper.

Miljöstatistik

Ny statistik i miljöräkenskaperna

Utsläppsstatistik från miljöräkenskaperna har publicerats löpande varje kvartal under 2016. Utöver detta har ny årlig statistik för regionala luftutsläpp utvecklats och publicerats.

Under året har utveckling av moduler för energiräkenskaper och miljöskyddskostnadsräkenskaper samt miljöföretagsstatistiken prioriterats då rapportering av dessa moduler enligt nya EU-krav blir obligatoriskt fr.o.m. 2017.

Mer data fritt tillgängliga

Ny statistik har publicerats avseende kommunernas vatten- och avloppslösningar. Dessa uppgifter togs tidigare fram på beställning inom uppdragsverksamheten men görs nu gratis tillgängliga i Statistikdatabasen för alla användare.

I samband med publiceringen av Tätorter i slutet av oktober publicerades de nya tätortsgränserna som avgiftsfria, nedladdningsbara filer. Även dessa uppgifter togs tidigare fram på beställning inom uppdragsverksamheten. SCB har även lagt till helt nya sidor på webbplatsen där användarna kan ladda hem

öppna geodata som tidigare varit avgiftsbelagda.

Uppdrag i regleringsbrevet

I enlighet med regleringsbrevet har SCB gjort mikrodata tillgängliga för Regeringskansliet. SCB har också levererat data från NR och AKU till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov.

Statistik om det civila samhället

SCB arbetar kontinuerligt med att förbättra kvaliteten i statistiken om det civila samhället. I slutet av 2016 publicerades rapporten "Det civila samhället 2014 – satelliträkenskaper".

Handlingsplan för genomförande av jämställdhetsintegrering

SCB levererade i oktober 2016 en plan till regeringen för hur myndigheten avser att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Av planen framgår identifierade utvecklingsområden och förslag på aktiviteter åren 2017 och 2018.

Bortfallsanalys avseende Arbetskraftsundersökningarna med fokus på de unga som varken arbetar eller studerar

Analysen har genomförts och avrapporterats. I rapporten beskrivs hur bortfallet påverkar nivåskattningar och förändringsskattningar för gruppen unga som varken jobbar eller studerar.

Statistik över cirkulär migration till och från Sverige

Den 20 december publicerades den första delen av uppdraget om cirkulär migration. Statistiken omfattar personer som under perioden 2005–2014 gjort två eller fler migrationer. I denna första del redovisas statistik ur ett demografiskt perspektiv, exempelvis efter kön, ålder, utländsk bakgrund och medborgarskapsregion. Under 2017 kommer ytterligare statistik kring dessa grupper inom områdena utbildning, sysselsättning och inkomst att tas fram.

Utveckling av data om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning

SCB har under 2016 fortsatt arbetet med att redovisa data och har även föreslagit utveckling av data om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning. Uppdraget har levererats till Myndigheten för delaktighet enligt plan.

Minskade utsläpp från resor och transporter

Utgångspunkten i arbetet med att öka antalet resfria möten har varit den tiostegs metod som tagits fram av Trafikverket inom projektet REMM (resfria möten i myndigheter). SCB har dessutom tecknat en överenskommelse med Trafikverket kring samverkan för en ökad andel resfria möten. Faktaunderlag har tagits fram kring tjänsteresor och tekniska alternativ för resfria möten på SCB. Information om resfria möten samt tekniska förutsättningar har publicerats på intranätet i form av nyheter, blogginlägg och en informationssida. En översyn kring behov av teknisk utrustning har också gjorts och som resulterat i inköp av ny utrustning för webbmöten.

Metodutveckling för att inkludera kopplingar mellan markanvändning, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald

SCB har under året arbetat med att utveckla metoder för att inkludera värdet av ekosystemtjänster i miljöräkenskaper genom att bland annat sammanställa befintliga uppgifter om kopplingar mellan mark- och vattenanvändning, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald.

Särskilda regeringsuppdrag som slutförts

Utöver uppdragen i regleringsbrevet har SCB också avrapporterat ytterligare regeringsuppdrag. Nedan redovisas exempel på uppdrag som slutförts under 2016.

- I slutet av augusti redovisade SCB till regeringen underlag om myndighetens bidrag till genomförandet av Agenda 2030. SCB bidrar till genomförandet främst genom att utveckla, framställa och sprida officiell och annan statlig statistik, samt genom att bedriva förvaltningsbistånd genom tjänsteexport på statistikområdet.

Verksamheten bidrar till att uppfylla delmålen som berör säkerställande av allmän tillgång till information och tillförlitliga uppgifter av hög kvalitet, effektiva och transparenta institutioner, ansvarsutkrävande och effektiv och riktad kapacitetssuppleering. Utöver detta pekade SCB på den viktiga roll myndigheten kan ha i det arbete som handlar om mätning och uppföljning av genomförandet.

- SCB har tagit fram 30 indikatorer för att beskriva välfärden. Dessa välfärdsått inkluderar sociala, ekologiska och ekonomiska indikatorer för livskvalitet och ekonomins långsiktiga hållbarhet.
- En resultatrapport om vilka som blir nominerade och valda i de allmänna valen samt valdas villkor i fullmäktige har levererats. Rapporten innehåller analyser av folkvaldas sociala representativitet, förtroendeuppdragens fördelning, avhopp under mandatperioden 2010–2014 samt folkvaldas upplevelse av tiden i fullmäktige. Analyserna inkluderar även situationen för folkvalda med funktionsnedsättning.
- SCB har definierat vilka branscher som ingår i den svenska bioekonomin samt tagit fram statistik om hur stor del av omsättning, sysselsättning, export och förädlingsvärde i de olika branscherna som kan hänföras till bioekonomin.

Andra regeringsuppdrag som slutredovisats under året är:

- Uppdrag att utveckla SCB:s barnregister
- Uppdrag att genomföra uppföljning av unga utan gymnasieutbildning
- Uppdrag gällande utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet
- Uppdrag att redovisa registerdata om integration på nationell, regional och lokal nivå
- Slutrapport om utveckling av indikatorer för innovation
- Utvidgning av uppdrag att genomföra undersökningarna om IT-användning i företag och bland individer
- Redovisa helårsekvivalenter per kommun
- Uppdrag om att följa upp mål för förenklingsarbetet på centrala myndigheter.

Statistikens tillgänglighet

”Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar. Förståelsen och tolkningen av statistiska resultat och samband ska underlättas.”

Regleringsbrev för budgetåret 2016

SCB:s Statistikservice besvarade cirka 13 900 förfrågningar om statistik per telefon och cirka 5 100 per e-post. Det är en ökning av både samtal och e-post jämfört med föregående år. Uppgången tros bero på att kontaktuppgifterna till Statistikservice sedan april presenteras på startsidan på scb.se. De vanligaste frågorna berör områdena *Befolkning* och *Arbetsmarknad*.

Besöken på webbplatsen mäts sedan den 1 januari 2016 med ett annat analysverktyg som använder en annan mätmetod, vilket gör att uppgifterna inte är jämförbara med tidigare år.

Tabell 4: Prestationer och nyckeltal, spridning

	2014	2015	2016
Webbplatsen – antal besök, tusental	7 699	8 688	6 332 ¹
Statistiknyheter ²	368	398	422
Statistikdatabasen – antal uttag, tusental	1 235	1 092	1 174
– antal tabeller	3 390	3 548	3 794
Antal API-anrop, tusental ³	2 902	5 957	7 560
Statistikservice ⁴ – telefonförfrågningar	14 400	13 400	13 900
– e-post	5 700	4 900	5 100

1) Statistiken är inte jämförbar med tidigare år pga. byte av webbanalysverktyg. Se vidare under Upplysningar om resultatredovisningen

2) Pressmeddelanden bytte under 2015 benämning till Statistiknyheter.

3) Uttagsformatet API (Application Programming Interface) infördes som en tjänst våren 2014. För 2014 avser uppgifterna april-december.

4) Avser besvarade telefonförfrågningar hämtat från telefonsystemet, avrundat till hundratal.

Under 2016 publicerade SCB 422 statistiknyheter varav 354 avsåg statistik där SCB var statistikansvarig myndighet. Det är en ökning jämfört med föregående år vilket bland

annat beror på att SCB inom miljöområdet numera publicerar statistiknyheter om miljöräkenskaper, statistik som beskriver samband mellan miljö och ekonomi.

Under året har två frukostseminarier anordnats. I december publicerades för första gången statistik över regionala och kommunala utsläpp till luft. Tidigare har branschvis statistik för utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar bara funnits på nationell nivå. I anslutning till publiceringen arrangerades ett frukostseminarium för att presentera såväl metod som resultat. Ett viktigt syfte med seminariet var att få återkoppling för att kunna utveckla statistiken. Det andra frukostseminariet gällde tätortsstatistik med fokus på nya metoder i statistiken.

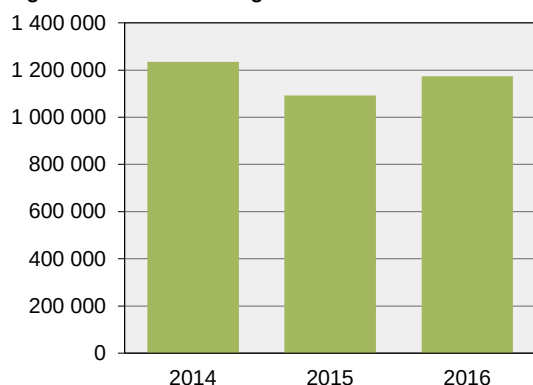
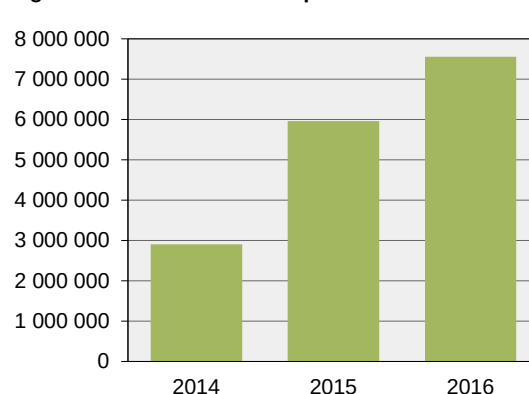
Upphandlingen av verktyg för teckentolkning av historiskt material avbröts under året då den enda anbudsgivaren visade sig inte uppfylla de ställda kraven.

Fler tabeller i Statistikdatabasen

Det totala antalet tabeller i Statistikdatabasen (SSD) uppgick vid utgången av 2016 till 3 794 varav 3 297 avsåg områden där SCB har statistikansvar. Totalt ökade antalet tabeller med knappt 7 procent jämfört med 2015. 51 procent av tabellerna fanns tillgängliga på engelska.

Antalet uttag från SSD ökade med 7 procent under 2016. Totalt gjordes drygt 1 174 000 uttag. Cirka 950 000 uttag avsåg tabeller för statistik där SCB har statistikansvar. *Befolkning* och *Arbetsmarknad* var de områden som hade flest antal uttag.

Våren 2014 infördes uttagsformatet Application Programming Interface (API). Totalt gjordes närmare 7,6 miljoner API-anrop under 2016, en ökning sedan 2015 med 27 procent. Liksom 2015 gjordes flest uttag från området *Handel med varor och tjänster*, som stod för nästan 60 procent av API-anropen.

Figur 2: Totalt antal uttag ur Statistikdatabasen**Figur 3: Totalt antal API-anrop¹**

1) Uttagsformatet API (Application Programming Interface) infördes som en tjänst våren 2014. För 2014 avser uppgifterna april-december.

Tabell 5: Prestationer i form av antal statistiknyheter, uttag ur Statistikdatabasen samt tabeller i Statistikdatabasen, efter ämnesområde

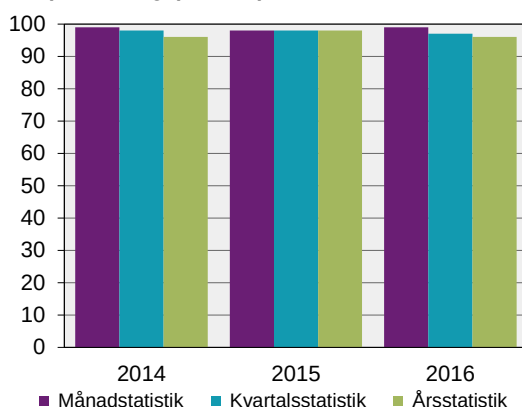
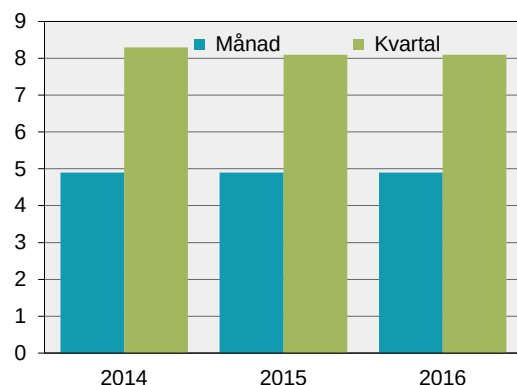
Ämnesområde	Statistiknyheter			Antal uttag			Antal tabeller		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Arbetsmarknad	45	43	45	145 203	123 912	132 945	519	539	588
Befolkning	12	8	9	324 255	316 527	333 274	170	173	211
Boende, byggande och bebyggelse	26	27	26	63 801	65 569	79 469	224	235	251
Demokrati	8	10	9	27 216	20 184	21 448	330	341	345
Handel med varor och tjänster	69	70	68	85 051	50 174	51 126	64	64	67
Hushållens ekonomi	7	5	6	44 620	45 060	45 475	90	109	128
Levnadsförhållanden	12	7	10	24 583	26 565	26 872	362	329	372
Miljö	12	15	25	8 601	11 239	17 834	116	140	167
Nationalräkenskaper	13	14	14	95 250	31 692	33 892	148	154	160
Näringsverksamhet	53	60	61	37 882	37 484	41 330	254	273	275
Offentlig ekonomi	8	15	17	33 644	26 645	27 953	52	65	87
Priser och konsumtion	31	43	42	120 962	97 870	101 643	91	92	105
Utbildning och forskning	18	16	22	22 178	23 638	25 670	483	489	479
Övrigt				13 752	10 808	10 990	60	60	62
Summa	314	333	354	1 046 998	887 367	949 921	2 963	3 063	3 297
– därutöver på uppdrag av andra SAM	54	65	68	188 214	205 098	224 402	427	485	497
Totalt	368	398	422	1 235 212	1 092 465	1 174 323	3 390	3 548	3 794

Punktligheten fortsatt hög

SCB har som mål att all statistik ska publiceras kl. 09.30 det datum som fastställts i den årliga publiceringsplanen. Överensstämmelsen mellan utlovad och faktisk publiceringsdag för den av SCB publicerade officiella statistiken var fortsatt hög, 98 procent. Det var ingen större skillnad i punktlighet mellan

månads-, kvartals- och årspubliceringarna.

Framställningstiden mäter den genomsnittliga tiden mellan referensperiodens slut och då statistiken redovisas. För månadsstatistik var framställningstiden i genomsnitt 4,9 veckor och för kvartalsstatistik 8,1 veckor. Framställningstiden varierar marginellt mellan åren.

Figur 4: Punktlighet, andel publiceringar i enlighet med publiceringsplanen, procent**Figur 5: Framställningstid för månads- och kvartalsstatistik, antal veckor****Incidenter i tillgänglighet och publicering**

I samband med publicering av nytt gränssnitt för SCB:s publiceringskalender så gick inte SSD att nå under ett par timmar. Under sommaren hade ett mindre antal användare inte tillgång till SCB:s webbplats under några timmar vid två tillfällen. SCB:s publicering påverkades dock inte. I övrigt har inga incidenter som har begränsat tillgängligheten inträffat.

Medieåret

Intresset från medierna har varit jämnt fördelat över året med en del toppar. *Partisymptiundersökningen*, *Konsumentprisindex* och *Arbetskraftsundersökningarna* var de undersökningar med störst medialt intresse.

SCB medverkade i Almedalsveckan i Visby för femtonde året i rad. Det redaktionella genomslaget för SCB:s medverkan under Almedalsveckan bedöms även i år ha varit stort med totalt 114 omnämnanden i media.

Webbartiklar

På webbplatsen publicerar SCB artiklar som beskriver statistiska fakta på ett överskådligt och lättillgängligt sätt. Artiklarna hjälper användarna att analysera statistiken och leder dem vidare till databaser och publikationer. Under året har 92 artiklar publicerats varav 30 artiklar skrevs exklusivt för webbformatet. Antalet artiklar är i nivå med föregående år. Webbartiklarna, som finns på scb.se, hade drygt 797 000 sidvisningar vilket är en ökning från drygt 679 000 året innan. Bland de mest visade fanns artiklar om löner, befolkning, invandring, utvandring, födelsetal och familjer.

Sverige i siffror

Under 2016 har konceptet *Sverige i siffror*, som riktar sig till unga och ovana användare, vidareutvecklats. Innehållet har uppdaterats och förbättrats och fyra större releaser har genomförts. Dessutom har en ny temaingång om miljö lagts till och en ny funktionalitet, *Kommuner i siffror*, har utvecklats. Den senare presenterar kommunstatistik på ett mer tillgängligt sätt och gör det möjligt att jämföra två kommuner. Nyheterna har marknadsförts i sociala medier med infografik och i form av olika inlägg länkade till materialet på SCB:s webbplats. Ett antal korta filmer har tagits fram i samband med releaserna för att på ett mer pedagogiskt sätt gestalta och förklara statistiken.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

Under året har särskilda insatser gjorts för att nå lärare som målgrupp. Ett kostnadsfritt material med bland annat lärarhandledningar och trycksaken *Sverige i siffror* har tagits fram. På webbplatsen utbudet.se, som riktar sig till lärare, har omkring 20 000 exemplar av trycksaken *Sverige i siffror* beställts.

Event

En viktig del av SCB:s arbete för att tillgängliggöra statistiken är att arrangera och delta i seminarier, konferenser och mässor.

Under 2016 har SCB medverkat i eller arrangerat ett 60-tal evenemang. Ett av dem var den årliga *Demokratidagen* med presentationer från SCB, experter och olika användare av statistiken som även spelades in och sändes av SVT Forum.

SCB var 2016 värd för *Nordiskt statistiker-möte* (NSM) som hålls vart tredje år. Ansvaret för att arrangera mötet roterar mellan de nordiska länderna. Under tre dagar deltog 350 statistiker från de nordiska länderna inklusive Åland, Grönland och Färöarna i mötet på temat *Statistics in a changing world – towards 2020 and beyond*. Ett 70-tal föreläsningar hölls inom ämnena: Statistikens roll i samhället, Kommunikation med användare samt Hur datainsamling och statistikproduktion kan bli effektivare.

Inom ramen för konceptet *Sverige i siffror* har SCB deltagit på mässor riktade till lärare, elever och ovana användare såsom SETT-mässan, Bok- och biblioteksmässan, Skolforum samt Malmöfestivalen.

Den 12–13 mars 2016 arrangerades *Hack for Sweden* för tredje året i rad. 23 svenska myndigheter stod bakom och 71 deltagare fördelat på 24 lag deltog i tävlingen. SCB ingick tillsammans med Naturvårdsverket, Lantmäteriet, Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) och Arbetsförmedlingen i arrangörsgruppen. SCB var liksom tidigare år även ansvarig för kommunikationen. SCB:s öppna data användes av ett flertal lag och ingick i tre av de vinnande lagens lösningar.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

SCB deltog i *Almedalsveckan* i Visby med tolv egna seminarier. Tre av dessa var kunskapsseminarier som visade hur man tolkar statistiken och hur man hittar i Statistikdatabasen. Nio seminarier tog upp aktuella ämnen. Statistiktältet, som är SCB:s monter där personal svarar på frågor om statistik och visar hur den kan användas, fanns på plats i Almedalen under åtta dagar.

SCB har även deltagit på andra mässor med företagare och studenter som målgrupper. Syftet med deltagandet på företagarmässor är att stärka uppgiftslämnandet och vid mässor för studenter är syftet att stärka arbetsgivarvarumärket och främja framtida rekrytering.

Sociala medier

Arbetet med sociala medier har fortsatt och utvecklats under året, med syfte att nå fler målgrupper, stärka varumärket SCB och öka kännedomen om myndigheten. Förhoppningen är att det kan leda till ökat intresse att bidra till SCB:s undersökningar.

SCB informerar om ny statistik, men lyfter även fram äldre statistik som t.ex. har koppling till samhällsdebatten, där myndigheten kan bidra med relevanta fakta. SCB svarar på frågor, informerar om myndighetens aktiviteter (t.ex. kurser och seminarier) och lediga jobb. Flest följare och mest interaktion har SCB på Facebook, men Instagram växer

stadigt. På LinkedIn utvecklar SCB sin närvaro för att stötta arbetsgivarvarumärket.

Infografik används ofta för att visuellt presentera statistik på ett lättillgängligt och intresseväckande sätt.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

Under december månad satsade SCB för första gången på en julkalender på scb.se med ny infografik varje dag kopplad till siffrorna 1-24.

Rörlig bild

Under 2016 har SCB inlett ett arbete med att använda rörlig bild för att tillgängliggöra statistiken, marknadsföra varumärket samt som ett verktyg för intern kommunikation. 15 filmer om bland annat unga i Sverige, löner och *Konsumentprisindex* (KPI) har producerats och publicerats på Facebook, Twitter, Instagram och Youtube och har haft drygt 370 000 visningar.

NYA INSATSER FÖR ÖKAD

TILLGÄNGLIGHET:

- Rörlig bild

FORTSATTA INSATSER FÖR ÖKAD

TILLGÄNGLIGHET:

- Sverige i Siffror
- Almedalsveckan
- Seminarier, konferenser och mässor
- Hack for Sweden
- Webbartiklar
- Tidskrifter
- Twitter, Facebook, LinkedIn och Instagram

Dokumentation gör statistiken mer tillgänglig

En förutsättning för att statistiken ska vara tillgänglig och användbar är en korrekt dokumentation. För all officiell statistik ska det enligt SCB:s föreskrifter (SCB-FS 2002:16) om offentliggörande av officiell statistik finnas en aktuell *Beskrivning av statistiken* (BaS), vilken ska presenteras i anslutning till statistikresultaten på SCB:s webbplats. Från 1 januari 2017 ersätts BaS av kvalitetsdeklaration i enlighet med SCB:s ändringsföreskrifter (SCB-FS 2016:27). Dokumentation av statistikregistren i form av metadata (MetaPlus) och en detaljerad beskrivning över hur statistiken har framställts (SCBDOK) ska också finnas tillgängliga.

Vid utgången av 2016 fanns en aktuell och fullständig BaS för 95 procent av undersökningarna. Arbetet med att dokumentera de undersökningar som återstod vid årets slut pågår.

Tabell 6: Andel undersökningar med aktuell dokumentation, procent

	2014	2015	2016
BaS	97	94	95
MetaPlus	90	88	93
SCBDOK	94	93	92

Kvalitet i processer och statistikundersökningar

Sedan 2014 är SCB certifierad enligt den internationella standarden ISO 20 252:2012 för marknads-, opinions-, och samhällsundersökningar. Standarden ställer krav på kvalitetsledningssystemet, undersökningars olika delmoment, datainsamling, bearbetning av data samt rapportering av undersökningar. SCB:s kvalitetsledningssystem säkerställer att verksamheten kontinuerligt mäts, följs upp, utvärderas och förbättras. Mycket av detta sker i de förvaltningsobjekt som finns för processer och enskilda eller grupper av undersökningar. SCB:s kvalitetsmanual för ISO 20252 ger en översiktlig beskrivning av hur kvalitetsledningssystemet tillämpas på myndigheten. Verksamhetsstödet (VST) på myndighetens intranät

innehåller mer detaljerade beskrivningar för hur kvalitetsledningssystemet tillämpas för statistikproduktionsprocessen.

ISO-revision 2016

En extern uppföljningsrevision genomfördes enligt plan i februari 2016. Den resulterade i att SCB fick fortsatt certifiering. Att SCB uppfyller kraven i standarden betyder att de statistiska undersökningar som SCB utför uppfyller ett stort antal kvalitetskrav. Det innebär bl.a. att verksamhetens processer är dokumenterade och att kontroller görs för kritiska processer t.ex. datainsamling, skanning, kodning och överföring av data. Interna kvalitetsrevisioner säkerställer standardens efterlevnad och ger verksamheten underlag för förbättringsarbete. Genom att SCB uppfyller kraven i ISO-standarderna uppfylls även stora delar av kraven som finns i *Riktlinjer för europeisk statistik* (ESS Code of Practice). En omcertifieringsrevision genomfördes i januari 2017 och är ännu inte slutbehandlad.

Eurostat granskade SCB

Eurostat genomförde under 2014 och 2015 en granskning (peer review) av statistiksystemen i EU:s medlemsländer som avser att kontrollera hur väl *Riktlinjer för europeisk statistik* följs. Riktlinjerna innehåller femton principer som syftar till att höja kvaliteten i och förbättra förtroendet för statistiken.

För de 18 rekommendationer som fanns i granskningen togs 20 förbättringsåtgärder fram av SCB. Vid den första årliga rapporteringen till Eurostat hade arbetet med 15 av de 20 förbättringsåtgärderna avslutats. Arbetet med de kvarstående förbättringsåtgärderna ska vara avslutat senast i slutet av 2019.

Granskningar utförda av Riksrevisionen

Riksrevisionens granskning "Internationella jämförelser av inkomstskillnader – Sveriges möjligheter att bidra med statistik (RiR 2016:24)" avsåg om det fanns rättsliga förutsättningar för SCB att lämna ut uppgifter till LIS-databasen (Luxembourg Income Study). Slutsatsen från granskningen var att det saknas en författningsreglerad skyldighet för att möjliggöra ett utlämnande av uppgifterna. Riksrevisionen riktade en rekommendation till regeringen, att utifrån en avvägning av den nytta databasen innebär för forskningens behov och den enskildes behov av integritet, ta ställning till om uppgifter ska lämnas ut till LIS. I Regeringens skrivelse (2016/17:65) anger regeringen sin bedömning av Riksrevisionens rekommendation: "Regeringen avser därför att utreda lämpliga och möjliga åtgärder för att ge SCB rättsliga förutsättningar att leverera uppgifter till LIS. I detta arbete kommer också de närmare konsekvenserna för den personliga integriteten av ett utlämnande att behöva behandlas".

Riksrevisionen har tre pågående granskningar där SCB berörs. Den första avser tillgängligheten till SCB:s data, med planerad publicering i april 2017. Granskningen utgår från ett användarperspektiv och utgår ifrån den övergripande frågeställningen: Vilka är förutsättningarna att kunna använda SCB:s mikrodata för forsknings- och statistikändamål?

Den andra avser svenskt förvaltningsbistånd med planerad publicering i maj 2017. Syftet är att granska om svenskt förvaltningsbistånd präglas av effektivitet och ett gott givarskap. Denna granskning avser SCB samt andra myndigheter.

Den tredje granskningen avser tillförlitligheten i räkenskapssammandraget för kommuner och landsting, där publicering preliminärt ska ske i februari 2018. Syftet med granskningen är att bedöma hur tillförlitligt räkenskapssammandraget är, hur regeringen och SCB säkerställer tillförlitligheten, hur det

påverkar statistikens användarnytta samt hur effektivt insamlingsarbetet av statistiken är.

Externa experter granskade viktiga statistikprodukter

SCB tillämpar ett utvärderingssystem kallat ASPIRE (A System for Product Improvement, Review and Evaluation) som årligen med stöd av externa experter utvärderar tio viktiga statistikprodukter. Det gör att SCB kan redovisa kvantitativa och objektiva mått på statistikens kvalitet relativt de kriterier som mäts i ASPIRE, och hur kvalitet förändras över tid för dessa produkter. I likhet med tidigare år har fokus under 2016 legat på kvalitetskomponenten tillförlitlighet vilken är en av principerna i EU:s *Riktlinjer för europeisk statistik*.

Både förbättringar och försämringar noterades under 2016 års utvärdering. Antalet försämringar utgjorde totalt 3 procent (13 av 450) av de bedömda kriterierna. Som exempel noterades ytterligare försämringar i bortfallsnivåer i individundersökningarna, som också gjordes vid föregående års granskning, trots betydande insatser på SCB att minska bortfallet.

Utvärderingarna visade ändå att 10 procent (45 av 450) av de bedömda kriterierna hade förbättrats i produkterna. Detta är att jämföra med närmare 20 procent för 2013, 10 procent för 2014, och 7 procent för 2015. Åtta produkter av tio visade på en positiv utveckling. Det totala genomsnittsbetyget, som kan ligga mellan 10 och 100, ökade från 56,7 till 57,5 mellan 2015 och 2016. De högre betygen för 2016 tyder på att kvaliteten i statistiken, avseende tillförlitlighetskomponenten och mått relativt de granskade kriterierna, har ökat något under 2016. Den lägre förbättringstakten jämfört med 2013 beror sannolikt på att det krävs allt mer resurser för att kunna ta ytterligare steg

som leder till förbättringar. Det kan också påpekas att utvärderingsomgången tidigare lades ytterligare tre månader under 2016, relativt 2015, för att bättre anpassa tidpunkten till SCB:s planeringsprocess. Detta innebar liksom för 2015 att produkterna hade endast nio månader på sig för att genomföra förbättringsåtgärder.

Exempel på kvalitetshöjande åtgärder relativt de granskade kriterierna kan ges för KPI och AKU. Arbetet med att effektivisera urvalsdesignen i KPI har realiserats i form av minskade kostnader för insamling av prisuppgifter. Försöksverksamheten med extern leverantör för en del av insamlingen för AKU har visat att det går att upprätthålla svarsfrekvenser till en lägre kostnad.

Andra förbättringar ger mer gynnsamma förutsättningar för högre kvalitet i statistiken. Exempelvis har det innovativa arbetet med *Känslighetsanalyser i BNP* testats ytterligare avseende årsberäkningarna för BNP 2014 vilket ger värdefull input till den fortsatta arbetet att få till stånd en mer objektiv balanseringsprocess i BNP.

Liksom tidigare år handlar många av förbättringarna endast om planer för kvalitetshöjande åtgärder. Implementering och mätning av kvalitetseffekterna saknas fortfarande. Överlag råder fortfarande situationen att produkterna inte kan tillhandahålla data som bevisar att riskminimerande åtgärder gett effekt på kvaliteten i produkten. Detta trots att ett nytt kriterium lades till 2015 – *Effekterna av riskminimerande åtgärder* – för att rikta mer fokus på konkreta bevis. Liksom föregående år finns ett fåtal undantag, som nämnts ovan, med KPI:s effektivisering av urvalsdesignen och AKU:s försöksverksamhet.

Tabell 7: Betygsättning samt förbättringar respektive försämringar med avseende på Tillförlitlighet, i tio av SCB:s viktiga statistikprodukter mellan 2015 och 2016

Statistikprodukt	Antal bedömda kriterier 2016	Kriterier med förbättring	Kriterier med försämring	Betyg 2015	Betyg 2016
Arbetskraftsundersökningarna (AKU)	42	6	3	61,9	63,0
Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC)	42	1	4	49,4	48,2
Konsumentprisindex (KPI)	42	6	0	61,8	63,2
Prisindex i producent- och importled (PPI)	42	8	0	51,3 ¹	53,7
Räkenskapssammandrag för kommuner och landsting (RS)	42	5	1	53,6 ²	54,9
Utrikeshandel med varor (UHV)	42	2	0	64,1	64,6
Företagens ekonomi (FEK)	48	3	0	58,7	59,7
Företagsdatabasen (FDB)	36	3	0	53,8 ²	55,0
Register över totalbefolkningen (RTB)	36	0	2	59,0 ²	58,7
BNP kvartal	78	11	3	52,9	54,0
Totalt	450	45	13	56,7³	57,5

- 1) För PPI höjdes risknivån avseende mätfel från medium till hög. Det medförde en sänkning av 2015-års betyg. Värdet i ÅR 2015 för PPI var 51,6. Prisindex i producent- och importled samt Tjänsteprisindex (PPI och TPI) har mellan 2015 och 2016 ändrat namn till Prisindex i producent- och importled (PPI).
- 2) Vissa korrigeringar har gjorts för RS, FDB och RTB där kriterier/osäkerhetskällor tidigare bedömts som ej aktuella. Dessa har under 2016 aktualiseras vilket sänkte totalbetygen för dessa produkter avseende 2015. Värdet i ÅR 2015 för RS var 55,0, FDB var 54,5, och RTB var 60,7.
- 3) Det totala värdet i ÅR 2015 var 57,1

Standardisering för förbättrad effektivitet och kvalitet

Den långsiktiga inriktningen mot en gemensam produktionsmiljö har fortsatt under året genom utveckling och implementering av standardiserade lösningar i alla delar av statistikproduktionsprocessen. Under 2016 har ny och förbättrad funktionalitet inom dessa delar fortsatt att utvecklas för att möjliggöra en bredare implementering i statistikproduktionen. Triton är ett sammanhängande stöd för insamling och mikrogranskning från i första hand företag och organisationer, och under 2016 har implementering av Tritondelen i den gemensamma produktionsmiljön skett för 23 undersökningar. Totalt hanterade Triton 588 insamlingsomgångar under 2016. Väsentlig funktionalitet har tillkommit i Triton i form av förbättrat stöd för bl.a. massrättning och samgranskning, en ny urvalstjänst och en ny tjänst för outputgranskning. SCB:s tjänst för elektronisk datainsamling, SIV, hanterade under 2016 254 undersökningar och har mottagit svar från drygt 940 000 urvalsenheter. Administrativa data samlas primärt in

som filer via den s.k. Tratten och under 2016 hanterade den drygt 12 000 filer.

En ny publiceringsdatabas, REDA, har utvecklats och tagits i bruk under året och används nu för samtliga relevanta produkter. Funktionaliteten inom KLON, som stödjer delprocesserna *Bearbeta* och *Analysera*, har påtagligt utvecklats under 2016, framför allt vad gäller tillgång och hantering av data.

Ytterligare väsentlig ny funktionalitet som tillkommit under 2016 är Undersökningsdatabasen och SCB-kontrakt, som tillsammans möjliggör en bättre hantering och återutnyttjande av metadata i statistikproduktionsprocessen.

Utanför den gemensamma produktionsmiljön har det under året varit en kraftigt ökad användning av den leveransportal (en webbportal för uppdragsleveranser till kunder) som utvecklades under 2015. Antalet interna användare är nu drygt 140 medan antalet externa användare är uppe i nästan 1 500. Totalt har 740 leveranser, omfattande drygt 7 000 filer, skett via portalen under 2016. Detta har inneburit en

påtagligt ökad datasäkerhet i leveranserna jämfört med tidigare hantering.

Felrapporter och korrigeringar

SCB har en etablerad rutin för att hantera fel och korrigeringar i den publicerade och levererade statistiken. På webbplatsen märker SCB upp alla korrigeringar till följd av upptäckta fel och användarna aviseras på olika sätt beroende på typ av korrigering. Korrigeringar dokumenteras i en felrapport med en beskrivning av grundorsakerna till att felet uppstått och de åtgärder som vidtagits för att undvika att liknande fel uppstår igen. Samtliga felrapporter analyseras samlat för att identifiera riskreducerande åtgärder på myndighetsnivå. Myndighetens ledningsgrupp är mottagare av en årlig sammanställning och analys som också ligger till grund för förslag till åtgärder.

Under 2016 har 61 felrapporter lämnats in och analyserats. Antalet rapporterade fel är därmed på samma nivå som 2015 då 60 fel rapporterades. För 2014 var antalet 67 och för 2010–2013 var det genomsnittliga antalet 97. Analysen av felrapporterna visar att det, liksom tidigare år, finns vissa brister i tillämpningen av kontroller av framtagna statistikvärden och att manuell hantering av rutinmoment är en stor riskfaktor i produktionen. Den tidigare år relativt vanliga felorsaken av bristfällig tillämpning av kontrollrutiner vid ändringar i produktionssystem är inte lika frekvent för 2016. Det kan tyda på att de senare årens fokusering på att öka tillämpningen av det stöd som finns för kontrollåtgärder gett resultat. Den inriktning som utvecklingsarbetet haft de senaste åren mot en mer sammanhållen gemensam produktionsmiljö är en väsentlig åtgärd för att minska felriskerna genom att manuell hantering av rutinmoment ersätts av automatiserade flöden av information.

Lägre svarsfrekvenser i undersökningar

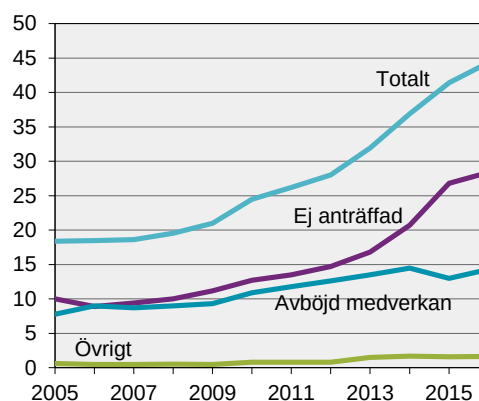
Bortfall innebär att man inte får svar från alla man frågar i en statistisk undersökning. Att SCB inte lyckas samla in data från en individ eller ett företag kan ha flera olika orsaker. De vanligaste orsakerna till bortfall är "ej kon-

takt", dvs. att SCB inte lyckas komma i kontakt med den som ska svara, och "avböjd medverkan", dvs. att individen eller företaget inte vill vara med i undersökningen. Det senare är särskilt vanligt i undersökningar utan uppgiftslämnarplikt så som alla individundersökningar.

Bortfallet är ett allvarligt problem. Till exempel är det tänkbart att personer som blir engagerade av frågorna i en undersökning svarar mera villigt än vad de mindre intresserade gör. Då riskerar statistiken att bli missvisande, "snedvriden". SCB använder, när det är möjligt, statistiska metoder som utnyttjar bakgrundsdata om personerna för att minska effekten av bortfallet. Metoderna tar hänsyn till hur olika grupper har svarat, en s.k. kalibreringsteknik.

För att ge en uppfattning om bortfallet och dess huvudsakliga orsaker visas data om bortfallets utveckling i *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU). I AKU samlas data in från individer genom telefonintervju.

Figur 6: Bortfallet i Arbetskraftsundersökningarna (AKU) procent, 2005–2016

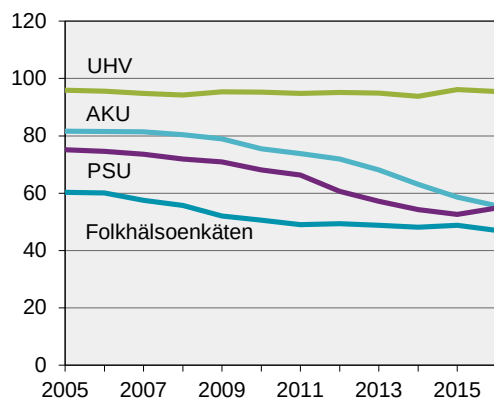
Det totala bortfallet i AKU har ökat för varje år. Sedan 2006 har bortfallet ökat från 18,5 procent till 44,3 procent 2016, dvs. med nästan 26 procentenheter på tio år.

Den vanligaste orsaken till bortfall är "ej anträffad". Det är också "ej anträffad" som står för större delen av ökningen av bortfallet. Det har med andra ord blivit allt svårare för SCB att komma i kontakt med individerna som ska intervjuas. Detta medför också att fler kontaktförsök behöver göras för att er-

hålla intervjuer, vilket leder till att kostnaderna för intervjuinsamling ökar.

Bortfallet är ett problem i många av SCB:s undersökningar. I figuren visas en jämförelse av svarsfrekvenserna i fyra undersökningar.

Figur 7: Svarsfrekvens i procent, 2005–2016¹

1) Bortfallet för UHV 2016 har räknats som ett genomsnitt av månaderna januari till augusti, då insamlingen av de senare månaderna pågår fortfarande under 2017.

Partisynpatiuundersökningen (PSU) genomförs i maj och i november varje år. Data i PSU har tidigare samlats in genom enbart telefonintervjuer men 2016 infördes kombinerad insamling i full skala. Det innebär att uppgiftslämnarna kan svara på undersökningen antingen via en webbenkät eller via telefonintervju. Svarsfrekvensen i PSU har tidigare minskat i samma takt som i AKU, men 2016 ökade svarsfrekvensen något jämfört med 2015.

Datainsamlingsmetoden för den *Nationella Folkhälsoenkäten* är pappersenkät med två påminnelser, men där det också ges möjlighet sedan 2007 att svara via en webbenkät. Andelen svarande har minskat med nästan 13 procentenheter sedan 2006, men de sex senaste åren har svarsandelen stabiliserat sig strax under 50 procent.

Utrikeshandel med varor (UHV) är en företagsundersökning där uppgiftslämnarna har uppgiftslämnarplikt. Svarsfrekvensen är ungefär 95 procent och stabil över tid.

Åtgärder för att förbättra svarsfrekvenserna

Sedan 2011 har SCB bedrivit samordnade projekt för att minska bortfallet och dess potentiellt negativa konsekvenser. Under 2016 har bortfallsarbetet bedrivits i två olika

projekt: Kombinerad insamling och Processförbättringar för datainsamlingen. De två projekten har i stort sett haft samma effektmål nämligen minskade kostnader för datainsamlingen samt förbättrad kvalitet (genom höjd svarsnivå) i SCB:s individ- och hushållsundersökningar.

Kombinerad insamling

En del av arbetet inom bortfallsprojekten har avsett utveckling och förberedelse för införande av webbinsamling som ett komplement till telefoninsamling, så kallad kombinerad insamling, i undersökningar som tidigare samlat in data via enbart telefonintervju. Ett verktyg för kombinerad insamling (IT-stöd, metodstöd och praktiska rutiner) är på plats i en första version.

Efter omfattande testverksamhet för att säkerställa positiva effekter på bortfallet samt kostnadsutvecklingen har under 2016 kombinerad insamling införts för hela PSU. Svarsfrekvensen för 2016 har ökat med drygt 2 procentenheter jämfört med 2015.

Undersökningen *Hushållens boendegifter* (BUT) har genomförts för första gången 2016. BUT ersätter till viss del undersökningen *Hushållens ekonomi* (HEK) som genomfördes som telefonundersökning. Frågorna i BUT handlar om utgifter för boende, vilket är uppgifter som uppgiftslämnaren kan behöva slå upp eller beräkna. Det kan vara enklare att göra på egen hand i lugn och ro istället för i en intervjusituation så därför har kombinerad insamling testats. På motsvarande sätt, som i det tidigare försöket med PSU, delades även här urvalet upp i en kontrollgrupp (där bara telefon användes) och en experimentgrupp (där webb + telefon användes). Svarsandelen blev 42 procent i kontrollgruppen och 47 procent i experimentgruppen. Resultatet bekräftade igen att det är möjligt att uppnå en högre svarsfrekvens med kombinerad webb- och intervjuinsamling än med enbart intervjuinsamling. Detta tycks också gälla oavsett upplåtelseform, hushållstyp, bostadsregion och urvalspersonens ålder. Statistiskt signifikanta skillnader mellan kontroll- och experimentgrupp

föreligger inom de flesta redovisningsgrupper. Andelen webbsvar inom svarsmängden är 44 procent av alla svar i experimentgruppen, som samlades in med den ekonomiskt sett mer fördelaktiga metoden.

Utifrån de positiva erfarenheterna från testen av kombinerad insamling har en arbetsgrupp under 2016 utrett förutsättningarna för kombinerad insamling i AKU samt förberedelser för en implementering med webb som alternativ insamlingsmetod. Ett övergripande mål är att införa kombinerad insamling i AKU för gruppen tillsvidare anställda eftersom intervjun med dessa är lättare att anpassa till webben än med övriga svarande. Under året har ett antal tekniska, juridiska och statistiska förutsättningar för kombinerad insamling i AKU utretts. Det är dock en bit kvar till ett införande och projektet kommer med stor sannolikhet att fortgå i flera år.

Processförbättringar för datainsamlingen

För att möta de ökande svårigheterna i insamlingsarbetet från individer och hushåll har SCB även satsat på att stärka den egna produktionsprocessen. Projektet Processförbättringar för datainsamlingen som genomförts under 2016 har syftat till att nå en kostnadseffektiv, stabil och förutsägbär produktion i SCB:s intervjuundersökningar.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

Projektet har bestått av tre delprojekt, Införande av ett gemensamt utgående telefonnummer, Spårningsprocessen och Implementering av indikatorer och strategier i datainsamling.

Under 2016 har SCB:s intervjuare övergått till ett gemensamt utgående telefonnummer för att öka servicen till uppgiftslämnarna. Tidigare har det varit problem att SCB:s intervjuare ringt ut till urvalspersonerna med olika telefonnummer. Med införandet av ett gemensamt telefonnummer förväntades antalet samtal till SCB:s uppgiftslämnarservice (ULS) öka.

Under november 2015 besvarade ULS 1 997 samtal vilket ledde till 914 bokningar av intervjuer. Under november 2016 då det gemensamma utgående numret användes besvarade ULS 3 439 samtal vilket ledde till 1 362 bokningar. Antalet besvarade samtal ökade alltså med 72 procent och antalet bokningar med 49 procent.

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) kontaktar ett urval om nästan 30 000 individer varje månad i syfte att genomföra intervjuer. Volymen arbete i kombination med de ökande svårigheterna med att få kontakt med uppgiftslämnarna ställer krav på en mycket väl fungerande insamlingsprocess. Efter ändringen i förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration har SCB möjlighet från 1 januari 2016 att få tillgång till kontaktuppgifter på elektroniskt medium från Försäkringskassan. Från och med oktober 2016 får SCB därmed kontinuerligt kontaktuppgifter. SCB har börjat använda de nya kontaktuppgifterna, men effekten kan mätas först under 2017. Kontakt har också etablerats med andra myndigheter, t.ex. Arbetsförmedlingen, i syfte att utreda om SCB kan få tillgång till kontaktuppgifter till individer.

SCB och uppgiftslämnarna

"Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska. Myndigheten ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten beslutar över är samordnade, kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företagare och andra berörda."

Regleringsbrev för budgetåret 2016

SCB mäter tidsåtgång och kostnad för anslagsfinansierade undersökningar (utom individ- och hushållsundersökningar) samt officiell statistik som SCB producerar på uppdrag åt andra statistikansvariga myndigheter. Sammanställningen innehåller alla undersökningar som genomförs årligen eller oftare.

Årets sammanställning visar på en minskning av uppgiftslämnandet för företag, organisationer, kommuner och landsting. Det bör emellertid betonas att osäkerheten i den tillämpade metoden att beräkna uppgiftslämnarbördan är stor. Tiden för uppgiftslämnandet kan variera i en och samma undersökning beroende på till exempel företagets eller kommunens storlek, organisation eller hur dess administrativa system är uppbyggda. Det är därför svårt att uppskatta en genomsnittlig tidsåtgång. I flera undersökningar har SCB frågat uppgiftslämnaren hur stor tidsåtgången är. För övriga undersökningar uppskattas tidsåtgången för uppgiftslämnandet av de ansvariga för undersökningen.

Tidsåtgången 2016

Tidsåtgången för uppgiftslämnandet till SCB under 2016 har för företag, organisationer, statliga myndigheter, kommuner och landsting totalt uppskattats till 515 000 timmar. Förändringen mellan 2015 och 2016 är en minskning med 14 000 timmar. Tidsåtgången för företag och organisationer har minskat med 11 000 timmar, vilket motsvarar 2,6 procent. Tidsåtgången för kommuner och landsting har minskat med 3 000 timmar och tiden för myndigheter är i princip oförändrad.

Justering av tidigare redovisade antal timmar

I årsredovisningen för 2015 redovisades det totala antalet timmar för rapportering till SCB för företag, organisationer, myndigheter, kommuner och landsting till 584 000 timmar. Efter justering är det totala antalet timmar 529 000.

Uppgiftslämnandet för företag och organisationer har reviderats ned med totalt 55 000 timmar. Den största revideringen står *Betalningsbalansen* för, 30 000 timmar, till följd av att uppgiftslämnarbördan varit kraftigt över-skattad. Utrikeshandeln med varor, *Intrastat*, har även den reviderats ned med 21 000 timmar. Andra revideringar har även förekommit, men av mindre betydelse.

Tabell 8: Förändring av kostnader och timmar för uppgiftslämnande jämfört med föregående år¹

	2014	2015	2016
Miljoner kronor	-10	-36	-11
Antal timmar (tusen)	-14	-45	-14

1) Uppgifterna är avrundade till miljoner kronor respektive tusentals timmar.

Kostnader 2016

Den totala kostnaden för uppgiftslämnandet har för året beräknats till 404 mnkr, varav 334 mnkr avser kostnaden hos företag och organisationer, 1 mnkr avser kostnaden hos myndigheter och 68 mnkr avser kostnaden hos kommuner och landsting. Den totala kostnaden har minskat med 11 mnkr eller 2,7 procent jämfört med 2015. Timkostnaderna (lön, sociala avgifter, lokaler med mera) har i beräkningarna för året antagits vara 813 kronor för företag och organisationer samt 672 kronor för myndigheter, kommuner och landsting.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

Att minska och underlätta uppgiftslämnandet

Från och med 2015 behöver färre företag än tidigare besvara undersökningen *Intrastat*. Det beror på att SCB inte längre efterfrågar uppgifter från företag som köper varor för mindre än 9,0 mnkr från annat EU-land. Tidigare var denna gräns satt till 4,5 mnkr. Detta medför att uppgiftslämnarbördan minskat med 55 000 timmar sedan 2014 och uppskattas nu vara nere i cirka 113 000 timmar.

Industriproduktionsindex bytte insamlingsvariabel under 2015. Detta har lett till att tiden för att lämna uppgifter har fortsatt att minska även under 2016. Minskningen beräknas till cirka 3 500 timmar och uppgiftslämnarbördan uppskattas därmed till cirka 9 000 timmar.

Undersökningen som samlar in omsättning för handel och tjänster ändrade under 2015 metod för hur man väljer ut företag som ska ingå i undersökningen, vilket minskade urvalet. Detta har gett effekt även under 2016, då uppgiftslämnarbördan sjunkit med cirka 4 000 timmar och beräknas nu till runt 22 500 timmar.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

Uppgiftslämnarbördan för företag gällande kontroll av uppgifter i SCB:s Företagsdatabas har minskat med drygt 2 500 timmar. Detta beror bl.a. på förbättringar för organisationer med många arbetsställen som lämnar uppgifter via fil. Minskningen beror även på att

det nu finns ett bättre underlag för att beräkna uppgiftslämnarbördan.

Vad gäller kommunal vuxenutbildning har uppgiftslämnarbördan minskat med cirka 2 000 timmar, till stor del beroende på att kommunerna kan skicka filer direkt från sina administrativa system.

SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet. Det gäller såväl ny statistik som utvidgningar och neddragningar. Även Regelrådets yttrande ska inhämtas vid förändringar i regelverket om det medför effekter av betydelse för företagen.

Den elektroniska datainsamlingen är standardiserad och idag använder merparten av SCB:s undersökningar webbinsamlingsverket SIV. Arbete med att förbättra den elektroniska insamlingen sker kontinuerligt och framförallt handlar det om att möjliggöra inlämning via fil i allt större utsträckning.

SCB har fortsatt att leverera uppgifter till den sammansatta bastjänsten för grundläggande uppgifter. Den sammansatta bastjänsten är ett resultat av Uppgiftslämnarutredningens förslag om ett förenklat och minskat uppgiftslämnande. Under året har SKL tillsammans med Tillväxtverket, Bolagsverket och kommuner bedrivit ett projekt för att möjliggöra anslutning av fler aktörers e-tjänster. SCB har deltagit löpande i utvecklingsarbete i anslutning till detta.

I juli 2016 fick Bolagsverket ett regeringsuppdrag att till mars 2018 införa en tjänst för digital ingivning av årsredovisningar. Detta uppdrag genomförs i samarbete med SCB, Skatteverket, Finansinspektionen och Bokföringsnämnden. Under 2016 har arbete med att samordna begrepp mellan myndigheterna påbörjats, vilket är en viktig grund för att få till stånd en effektiv hantering och möjliggöra en framtida återanvändning av uppgifter i så stor utsträckning som möjligt. På sikt kan detta minska SCB:s behov av att direktinsamla denna typ av information för statistikändamål.

Tabell 9: Kostnader och timmar för uppgiftslämnande 2016¹

	Antal tusen timmar	Förändring jämfört med föregående år, tusen timmar	Kostnad, mnkr	Förändring jämfört med föregående år, mnkr
Företag, organisationer och myndigheter	515	-14	404	-11
varav företag och organisationer	411	-11	334	-9
varav statliga myndigheter	2	0	1	0
varav kommuner och landsting	101	-3	68	-2

1) Justering av 2015 års siffror är gjord för att nya beräkningar genomförts för några undersökningar. Summeringen påverkas av avrundning för både 2015 och 2016.

AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

"Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att, genom att utföra uppdrag utifrån olika användares behov, öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen som finns inom myndigheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2016

Den avgiftsfinansierade verksamheten (uppdragsverksamheten) vid SCB utgör nästan halva SCB:s totala omsättning och uppdragsverksamheten är organisatoriskt integrerad med den anslagsfinansierade verksamheten. Grunden till detta är att produktionen av statistiken ska kunna bedrivas effektivt, t.ex. genom att underlag till den officiella statistiken även ska kunna användas för andra statistikändamål. Uppdrags- och anslagsverksamheten hanteras administrativt och produktionsmässigt på ett likartat sätt i många avseenden och andelen uppdrag varierar mycket mellan myndighetens olika enheter.

Ny uppdragspolicy

Under 2016 fastställdes en ny policy för uppdragsverksamheten. Enligt denna har SCB två huvudsakliga syften med att bedriva uppdragsverksamhet; SCB ska vara en resurs för andra myndigheter genom kärnkompetensen inom statistikproduktion och att SCB:s statistiska information ska komma till användning i samhället för till exempel forskning och analys. Precis som tidigare avstår SCB från uppdrag som kan skada myndighetens förtroende.

Uppdragsverksamhetens resultat

SCB:s verksamhet kan indelas i anslagsverksamhet och uppdragsverksamhet (avgiftsbelagd verksamhet). Hänförandet av intäkter och kostnader till anslags- respektive uppdragsverksamhet görs utifrån verksamhetsinnehållet. Av SCB:s totala intäkter är knappt hälften av intäkterna hänförliga till uppdragsverksamheten. Till uppdragsverksamheten medräknas intäkter av avgifter och andra ersättningar samt knappt hälften av intäkter av bidrag och finansiella intäkter.

SCB:s regleringsbrev innehåller från och med år 2005 en indelning av avgiftsbudgeten på områdena Officiell statistik, Övriga uppdrag samt Tjänsteexport. Från och med årsredovisningen avseende år 2005 redovisas härmed uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat enligt denna indelning. Underlag saknades för uppdelning av resultatet t.o.m. år 2004 på officiell statistik och övriga uppdrag. Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 har därför hänförs till övriga uppdrag.

Beräknade intäkter och kostnader för uppdragsverksamheten uppgick enligt avgiftsbudgeten i regleringsbrevet till 500,0 mnkr respektive 510,2 mnkr. Intäkterna för år 2016 översteg avgiftsbudgeten med 14,5 mnkr och kostnaderna blev 13,1 mnkr högre främst beroende på ökad volym för tjänsteexporten pga. projekt med höga omkostnader som har vidarefakturerats. Även intäkterna och kostnaderna för officiell statistik har ökat jämfört med budgeten medan volymen övriga uppdrag har minskat.

Beräknat underskott enligt avgiftsbudgeten för året var sammantaget -10,2 mnkr

varav officiell statistik 0, övriga uppdrag -8,0 mnkr till följd av planenliga satsningar inom uppdragsverksamheten samt tjänsteexporten -2,2 mnkr. Resultatet för den avgiftsfinansierade verksamheten 2016 var sammantaget -8,9 mnkr vilket är 1,3 mnkr bättre än budget främst till följd av ett bättre resultat för tjänsteexporten om 2,1 mnkr men ett försämrat resultat för officiell statistik med 0,4 mnkr och för övriga uppdrag med 0,4 mnkr. Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 36,4 mnkr (7,1 procent av uppdragsverksamhetens totala intäkter).

För officiell statistik finns ett ackumulerat underskott om 48,4 mnkr. Underskottet har successivt ökat under åren och de största underskotten uppstod åren 2007, 2009 och 2010. För år 2007 berodde underskottet främst på höga gemensamma kostnader som fördelades på uppdragsverksamheten, bland annat utvecklingskostnader för effektivisering av statistikproduktionsprocessen. Sammantaget visade själva avtalen för den officiella statistiken balans men underskott uppstod för området efter fördelning av den officiella statistikens andel av kostnader för gemensamma insatser för hela uppdragsverksamheten. Underskotten 2009 och 2010 beror främst på stora negativa kalkyldifferenser. Viss del av tidigare års underskott har genererats från officiell statistik som SCB inte längre är producenter för. En generell

iakttagelse är att avtalen för officiell statistik tidigare inte har inrymt kostnader för förvaltning och utveckling i tillräckligt stor utsträckning. Rationaliseringar har inte kunnat göras i den takt som skulle ha behövts och inte varit i den omfattning som tidigare antagits.

Vid utgången av 2016 uppgick det ackumulerade uppdragsöverskottet till 81,8 mnkr för övriga uppdrag. De största överskotten har genererats åren 2006, 2010 och 2014. Överskotten beror bl.a. på lägre kostnadsutfall jämfört med kalkylerat och större volymer än beräknat på vissa standardprodukter med fast prislista. Här har anpassning gjorts för att inte överskott ska uppstå.

SCB har inför budgetåren 2016 och 2017 arbetat för att minska obalanserna och få långsiktig balans inom uppdragsverksamhetens olika delar. Åtgärder har vidtagits för att komma till rätta med obalanserna inom respektive område. Därför var budgeten för 2016 ett planerat större underskott för övriga uppdrag för att nyttja ackumulerat uppdragsöverskott till satsningar inom uppdragsverksamheten. Planen för 2017 innehåller fortsatta satsningar inom uppdragsverksamheten och SCB planerar att nyttja cirka 16 mnkr av det ackumulerade överskottet inom område övriga uppdrag och cirka 0,5 mnkr inom tjänsteexporten. En återbetalning om cirka 1 mnkr beräknas kunna ske av det ackumulerade underskottet för den officiella statistiken.

Tabell 10: Uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat, mnkr

		2014	2015	2016
Officiell statistik	Tidigare års över-/underskott ¹	-43,5	-46,2	-48,0
	Intäkter ²	122,3	126,2	129,2
	Kostnader ³	125,0	128,0	129,5
	Utfall	-2,8	-1,8	-0,4
	Ackumulerat över-/underskott	-46,2	-48,0	-48,4
Övriga uppdrag	Tidigare års över-/underskott ¹	71,4	84,1	90,1
	Intäkter ²	311,4	333,0	314,3
	Kostnader ³	298,7	326,9	322,7
	Utfall	12,7	6,0	-8,4
	Ackumulerat över-/underskott	84,1	90,1	81,8
Tjänsteexport	Tidigare års över-/underskott ¹	4,9	4,4	3,1
	Intäkter ²	52,3	53,5	71,0
	Kostnader ³	52,8	54,8	71,1
	Utfall	-0,5	-1,3	-0,1
	Ackumulerat över-/underskott	4,4	3,1	3,0
Totalt	Intäkter ²	485,9	512,7	514,5 ⁴
	Kostnader ³	476,4	509,8	523,3
Resultat för avgiftsfinansierad verksamhet		9,5	3,0	-8,9
Totalt ackumulerat över-/underskott		42,3	45,2	36,4

1) Underlag saknas för uppdelning av resultat t.o.m. år 2004 på Officiell statistik och Övriga uppdrag. Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 för dessa delar har därför hänförs till Övriga uppdrag.

2) Inklusive intäkter av avgifter och andra ersättningar och intäkter av bidrag samt finansiella intäkter som kan hänföras till uppdragsverksamheten.

3) Inklusive gemensamma kostnader som kan hänföras till uppdragsverksamheten.

4) Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar 505,6 mnkr samt intäkter av bidrag 8,6 mnkr och finansiella intäkter 0,3 mnkr tillhörande Övriga uppdrag.

SCB:s olika uppdragstjänster

Uppdragsverksamhetens intäkter har ökat med 1,8 mnkr jämfört med 2015 och uppvisar ett underskott om 8,9 mnkr.

Tabell 11: Uppdragsverksamhet, mnkr

	2014	2015	2016
Intäkter ¹	485,9	512,7	514,5 ³
Kostnader	476,4	509,8	523,3
Resultat	9,5	3,0	-8,9
Ackumulerat överskott	42,3	45,2	36,4
Produktutveckling ²	0,0	0,0	0,0
Marknadsföring ²	2,8	4,3	4,7
Antal timmar (tusental)	793	717 ⁴	850

1) Inkl. uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.

2) Avdelningarnas marknadsföring och produktutveckling, ej centrala insatser.

3) Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar 505,6 mnkr samt intäkter av bidrag 8,6 mnkr och finansiella intäkter 0,3 mnkr tillhörande Övriga uppdrag.

4) Reviderad uppgift.

Den uppdragsfinansierade verksamheten består av ett stort antal olika tjänster och produkter, allt från enkla tabeller till komplexa informationssystem och hela

statistiska undersökningar omfattande alla moment från datainsamling till färdig rapport. SCB utför också årligen ett stort antal bearbetningar av olika statistikregister.

Tabell 12: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ efter uppdragskategori, mnkr

Uppdragskategori	2014	2015	2016
Datainsamling/total statistisk undersökning	239,6	244,8	232,6
Konsultation m.m.	46,4	67,1	69,5
Statistisk bearbetning av befintliga register	102,6	110,0	102,9
Nominella uttag	21,0	20,3	20,2
Tjänsteexport	52,3	53,5	71,0
Övrigt	21,0	14,1	16,4
Publikationer	3,1	2,9	1,9
Totalt	485,9	512,7	514,5

1) Inklusive gemensamma kostnader som kan hänföras till uppdragsverksamheten.

För att jämföra de olika uppdragskategoriernas omfattning beräknas den procentuella andelen i förhållande till uppdragsverksamhetens totala intäkter för året. I jämförelse med föregående år ses en ökning

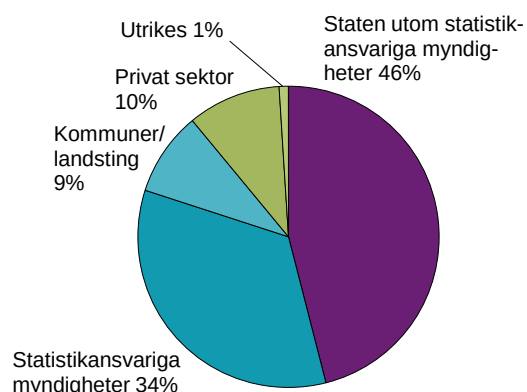
av tjänsteexporten medan övriga kategorier inte visar några större förändringar.

Antal uppdrag 2016

Under 2016 registrerades cirka 6 580 nya uppdrag vilket är ungefär på samma nivå som föregående år (cirka 6 600). De flesta uppdragen var av mindre omfattning och cirka 11 procent utgjordes av större uppdrag över 50 000 kr.

Statliga myndigheter stod för lite mer än tre fjärdedelar av uppdragsverksamhetens intäkter och utgjorde liksom tidigare år den största kundkategorin. Uppdrag åt andra statistikansvariga myndigheter utgjorde 2016 cirka 34 procent av den totala volymen. Här ingår, utöver uppdrag som avser officiell statistik, också utrednings- och utvecklingsuppdrag.

Figur 8: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ efter kundkategori, procent

1) Inkl. gemensamma kostnader som kan hänföras till uppdragsverksamheten.

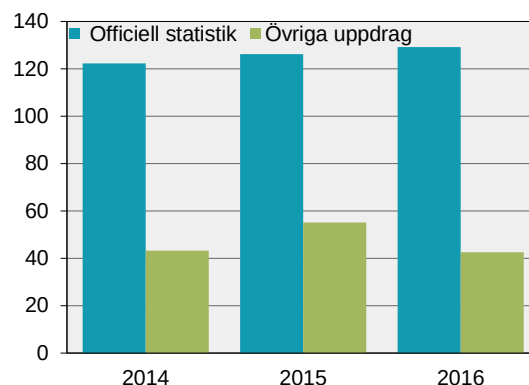
Uppdrag avseende officiell statistik ökade

"Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras före annan avgiftsfinansierad verksamhet."

Regleringsbrev för budgetåret 2016

Av SCB:s totala volym för uppdragsverksamheten avser cirka 25 procent produktion av officiell statistik på uppdrag av tretton statistikansvariga myndigheter. Volymen av uppdragsverksamhetens intäkter som avser officiell statistik har i jämförelse med föregående år ökat med cirka 3 mnkr och uppgick till 129,2 mnkr.

Figur 9: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ från SAM efter officiell statistik och övriga uppdrag, mnkr

1) Inkl. gemensamma kostnader som kan hänföras till uppdragsverksamheten.

SCB har under året producerat officiell statistik enligt avtal med statistikansvariga myndigheter (SAM). Det handlar ofta om långsiktiga åtaganden från båda håll. SCB arbetar även aktivt för att tillsammans med uppdragsgivarna utveckla den officiella statistiken. Exempel på uppdrag för officiell statistik ges nedan.

För produktion av officiell statistik om högskoleväsendet har uppdraget till Universitetskanslerämbetet ökat i omfattning för att lägga om insamlingen av uppgifter till det nya studieadministrativa systemet, Nya Ladok. Delar av utvecklingsarbetet kommer att genomföras under 2017.

SCB har under året slutfört uppdraget åt Socialstyrelsen avseende att producera månatliga och årsvisa register kring ekonomiskt bistånd. Efter en upphandling som Socialstyrelsen genomförde 2015 valde Socialstyrelsen att anlita en annan aktör. Årets aktiviteter har bestått av att slutföra ett årsregister samt att planera för att arkivera och gallra det material som finns kvar på SCB.

Inom finansmarknadsstatistiken som produceras på uppdrag av Finansinspektionen har förändringar skett på grund av internationella regelverk. Implementeringen av regelverket Solvens 2 har inneburit att försäkringsföretagens rapportering har förändrats under året, vilket har lett till anpassningar och utvecklingsarbete i statistikproduktionen.

Inom ramen för Inkvarteringsstatistiken åt Tillväxtverket har SCB gjort förstudier för att undersöka omfattningen av småskaligt boende, dvs. anläggningar med inkvartering som inte ingår i den vanliga statistiken eftersom de har färre bäddar än cut-off gränsen. En förstudie har även genomförts för att få en uppfattning av inkvartering via så kallade ställplatser för husbilar/husvagnar som idag inte ingår i statistiken.

Övriga uppdrag åt myndigheter

SCB producerar även statistik som inte klassas som officiell statistik åt SAM och andra myndigheter. Det kan handla om årligen återkommande undersökningar men även enstaka uppdrag. Det kan också vara konsulttjänster inom statistisk metod och analys, mätteknik och andra kvalificerade tjänster på direkt förfrågan. Exempel på dessa uppdrag ges nedan.

SCB har via samarbetet SMED (Svenska MiljöEmissionsData) genomfört en rad internationella rapporteringar på uppdrag av Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten, t.ex. vattenutsläppsstatistik (Sixth Baltic Sea Pollution Load Compilation) och klimat och luftföroreningar enligt FN:s klimat och luftvårdskonventioner. Via SMED genomför SCB även årligen en rad utvecklingsprojekt och har t.ex. bidragit i ett av Naturvårdsverkets regeringsuppdrag för att utreda möjligheter till förbättring av den officiella avfallsstatistiken.

Under året har en undersökning genomförts med syftet att se hur nystartade företag utvecklats under en treårsperiod. Undersökningen görs vart tredje år åt Tillväxtanalys. En ny metod för att beräkna överlevnadsgraden togs fram då register användes istället för en enkätfråga. Antalet frågor minskades för att minska uppgiftslämnarbördan och förhoppningsvis öka svarsfrekvensen.

Uppdateringar av befolkningsprognosen har skett under året i anslutning till förändringar i migrationen främst åt Regeringskansliet.

SCB har genomfört en individundersökning på uppdrag av Tillväxtverket för att

undersöka svenskars resande. Undersökningen genomfördes parallellt med en upphandlad webbpanelundersökning av en privat aktör. 2017–2019 kommer SCB:s uppdrag att fortsätta och ersätta webbpanelundersökningen.

SCB vann ett anbud från Jordbruksverket tillsammans med Geografiska Informationsbyrån i Stockholm AB. Uppdraget handlar om att ta fram statistik för exploatering av jordbruksmark med hjälp av GIS-analyser.

SCB handlägger årligen drygt 500 mikrodatabutlämnanden för forskningsändamål och statistikändamål till främst myndigheter men även andra kunder. De allra flesta mikrodatabutlämnanden avser forskningsändamål och då främst till forskare vid universitet och högskolor. Volymen har varit ungefär densamma de senaste åren, men komplexiteten har ökat.

SCB har även genomfört andra typer av uppdrag. Dessa har handlat om kurser, mättekniska tester och utvecklingsarbete till t.ex. Ekonomistyrningsverket, Vetenskapsrådet/NordForsk, Vinnova, Livsmedelsverket och Riksrevisionen.

Uppdrag åt övriga kunder som inte är myndigheter

SCB gör också uppdrag åt andra kunder än myndigheter som bidragit till en ökad användning av statistiken. Ofta bygger undersökningen på SCB:s unika datatillgång då urvalet görs från SCB:s register och undersökningarna kompletteras med uppgifter från andra register. I vissa enkätundersökningar bygger urvalet på kundens material.

Uppdrag avseende olika index efterfrågas kontinuerligt. Många uppdrag är återkommande som t.ex. *Exportchefsindex* (EMI). Undersökningen ger information om konjunkturläget för den svenska exportnäringen och en ökad kunskap om exportföretagens internationella verksamhet. Under 2016 har ett nytt index för biobränslet HVO tagits fram.

SCB erbjuder ekonomiska branschnyckeltal till kunder enligt fastställd prislista. Branschnyckeltalen i sin grundform har under hösten lagts ut som öppna data och

endast specialbearbetningar ingår i uppdragsverksamheten.

Marknadsarbete och produktutveckling i uppdragsverksamheten

"Myndigheten ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2016

Insatserna för marknadsföring uppgick till 4,7 mnkr 2016, vilket är en ökning med 0,4 mnkr jämfört med 2015. Under 2016 har inga särskilda produktutvecklingsinsatser genomförts utöver de insatser som sker enligt avtal och i samarbete med kund. Däremot har centrala satsningar gjorts planenligt inom ramen för SCB:s utvecklingsarbete.

Marknadsarbete

I syfte att öka användningen av SCB:s statistik och tjänster genomfördes 2016 olika insatser i form av nyhetsbrev, annonsering och kundmöten. SCB arrangerade eller deltog även i ett antal konferenser, temadagar och mässor. Syftet var inte bara att nå användare av statistiken utan även uppgiftslämnare och uppdragskunder.

Användningen av vårdbehovsindexet CNI är fortsatt högt och samtliga 21 landsting/regioner beställde under året denna statistik vilken används som underlag för att dimensionera vårdresurser. I arbetet med att se över den bakomliggande modellen har möten med en region och Sveriges kommuner och landsting (SKL) genomförts. Detta gav underlag för översynen men gav också bra insikter i hur indexet används i praktiken.

SCB deltog och medverkade i externa evenemang såsom KOMMEK-mässan, KSP:s (Föreningen för kommunal statistik och planering) årskonferens, Kartdagarna i Gävle och konferensen om Klimatanpassning. SCB deltar även aktivt på flera arrangemang som andra myndigheter genomför, t.ex. Medlingsinstitutet.

Produktutveckling

Produktutveckling sker regelbundet i samarbete med beställare när ny statistik tas fram på uppdragsbasis, men även när officiell eller annan statlig statistik utvecklas.

SCB har t.ex. påbörjat ett gemensamt utvecklingsarbete med Trafikanalys som ett led i deras önskan att inkludera mer av pakethanteringen i Postundersökningen.

För Skördeundersökningarna till Jordbruksverket har en nyutveckling gjorts för att minska uppgiftslämnarbördan, särskilt i form av en maskin-till-maskin-lösning som gör det möjligt att lämna uppgifter som hämtas direkt från lantbrukarnas växtodlingprogram.

Ett intensivt projektarbete har bedrivits på uppdrag från Riksbanken för att utveckla en databas över värdepappersinnehav (VINN) samt kreditdatabas (KRITA) inom ramen för lagen om databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna. Arbetet sker enligt en agil projektmetod där aktiviteter löpande utvärderas och prioriteras inom projektet. Under året har arbetet i stort bedrivits enligt plan och vissa omprioriteringar har gjorts.

Uppdrag har genomförts åt Skolkommisionen där SCB:s resursfördelningsmodell som används i uppdrag till kommuner vidareutvecklats.

Ett stort treårigt projekt som ska leda fram till ett nytt internt och externt uttagssystem för uppdragen gällande SCB:s allmänna företagsregister påbörjades under 2015. Under 2016 har arbetet koncentrerats kring interna och externa webbapplikationer. Arbetet syftar till att bygga en webblösning som möjliggör för företagare och organisationer att uppdatera sin information gällande arbetsställenheter löpande.

PC-Axis-familjen

PC-Axis-familjen är ett antal programvaror som tagits fram för att underlätta spridning och presentation av statistik. Programmen är utvecklade av de nordiska ländernas statistikbyråer i samarbete.

Sverige ansvarar för PX-Web som är ett verktyg för att publicera statistikdatabaser på

webben. En ny version av PX-Web släpptes i februari 2016 med bland annat förbättrad säkerhet och möjlighet att koppla samman med metadatasystem. Under året har det hållits ett internationellt referensgruppsmöte för användare av PX-Web samt att PX-Web har presenterats på seminarium samt vid olika studiebesök.

Från och med 1 januari 2016 blev PX-Web gratis tillgängligt och får utlämnas till ex andra statistikbyråer, svenska kommuner, statliga myndigheter och internationella organisationer. Sen dess har det utlämnats till cirka ett 20-tal intressenter inom och utanför Sverige.

Sverige ansvarar också för PC-Axis (tabellhanteringsprogram) och under 2015-2016 har ett projekt pågått för att utveckla en ny version av PC-Axis huvudmodul under det nya namnet PX-Win. PX-Win driftsattes under 2016 och har nu ersatt gamla PC-Axis.

ANVÄNDARE OCH KUNDER

*"Myndigheten ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten"
"...samt kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten."*

Regleringsbrev för budgetåret 2016

SCB har under 2016 undersökt kundernas syn på myndigheten i två olika undersökningar: Nöjd-Kund-Index (NKI) och Leveransenkäten. Även för allmänhetens syn på SCB har en undersökning gjorts, men resultatet presenteras först 2017.

Allmänhetens förtroende

Under 2016 valde SCB att byta leverantör för undersökningen om allmänhetens förtroende. Den nya leverantören använder en välansedd metod och ger även bra jämförbarhet med andra myndigheter.

En nackdel med undersökningen, som genomfördes under hösten 2016, är att resultatet publiceras först under våren 2017 och därmed kan de inte redovisas här. De uppgifter som redovisas i tabellen är därför de som avser åren 2013–2015.

Tabell 13: Allmänhetens förtroende¹

Påstående	2013	2014	2015
Samtliga tillfrågade			
Hört talas om SCB	92	94	95
Känner till väldigt mycket eller ganska mycket om SCB	35	39	36
Har mycket stort eller ganska stort förtroende för den statistik som SCB tar fram	78	82	81
De som känner till SCB			
Har mycket stort eller ganska stort förtroende för SCB	72	79	79
SCB:s statistik är objektiv och politiskt oberoende i mycket stor eller ganska stor utsträckning	69	71	74
Personliga uppgifter hanteras mycket bra eller ganska bra enligt svensk lagstiftning	93	94	94

1) Resultat från undersökningen 2016 levereras våren 2017.

Leveransenkäten

Alla kunder som beställer uppdrag från SCB för minst 10 000 kr ombeds besvara en så kallad leveransenkät för att mäta kundnöjdheten i det enskilda uppdraget. Av leveransenkäten framgår att kunderna i huvudsak var nöjda med SCB:s leveranser. 2016 uppgick medelbetyget för av SCB utförda uppdrag till 6,2 på en sjugradig skala där 7 betyder mycket nöjd och 1 inte alls nöjd. Det är en mindre förbättring jämfört med de två föregående åren.

De faktorer som betygssätts i leveransenkäten är tempo, service, punktlighet, innehåll, lättförståelighet, användbarhet och prisvärdhet. Uppdrag som får betyg 1–3 på någon av dessa (förutom prisvärdhet) betraktas som klagomål och följs upp genom kontakt med kund. Det är en viktig del i kvalitetsarbetet att följa upp de kunder som har klagomål. Totalt antal svar med 1–3 som betyg på uppdraget var 4,3 procent under 2016. Det har ökat något sedan 2015 då motsvarande siffra var 3,3 procent.

2016 var svarsfrekvensen cirka 33 procent, vilket är i nivå med föregående år. Eftersom svarsfrekvensen är låg och undersökningen avser enskilda uppdrag ska generella slutsatser om SCB:s uppdragsverksamhet dras med stor försiktighet.

Tabell 14: Kundnöjdhet enligt leveransenkäten

Faktor	2014	2015	2016
Tempo	5,8	5,8	5,8
Service	6,3	6,3	6,4
Punktlighet	6,0	6,0	6,1
Innehåll	6,1	6,2	6,3
Lätförståelighet	6,0	6,0	6,2
Användbarhet	6,1	6,2	6,3
Prisvärdhet	5,2	5,3	5,4
Totalt	6,0	6,0	6,2
Antal svar	497	521	586
Antal svar med totalbetyg 3 eller lägre	24	17	25

Nöjd-Kund-Index (NKI)

NKI är en webbenkät som skickas ut till omkring 1 500 kunder. Undersökningen genomförs vartannat år, senast hösten 2016. Syftet med undersökningen är att kartlägga hur nöjda SCB:s kunder är med de tjänster som SCB tillhandahåller och att få ett underlag för fortsatt förbättringsarbete. Dock ska resultaten tolkas med mycket stor försiktighet då endast 19 procent av de tillfrågade besvarat enkäten. Jämfört med resultaten från undersökningen 2014 ligger förändringarna för samtliga frågeområden inom felmarginalen.

Tabell 15: Nöjd-Kund-Index¹

Påstående	2012	2014	2016
Hur nöjd är Du totalt sett med SCB?	7,9	7,8	8,0
SCB producerar och tillhandahåller opartisk statistik	9,0	8,9	9,2
SCB producerar statistik av god kvalitet	8,7	8,6	8,9
Hur webbplatsen fungerar för att hitta information om SCB:s avgiftsbelagda produkter och tjänster	6,5	6,5	6,6
Personalens bemötande	8,9	8,8	9,0
Personalens statistikkompetens	8,8	8,7	8,8
Prisnivån	6,1	6,2	6,2
Kommentarer och analys vid presentation av statistik	6,5	6,9	6,9
Kvalitetsinformaton vid presentation av statistik	6,9	7,3	7,5
Grafisk utformning vid presentation av statistik	6,3	6,7	7,1

1) Resultaten ska tolkas med mycket stor försiktighet då svarsfrekvensen är låg.

De svarande ger 8,0 i genomsnittsbetyg på en tiogradig skala, när de bedömer hur nöjda de är med SCB totalt sett. Detta är i nivå med

tidigare år. De områden där SCB får fortsatt höga betyg handlar om att SCB producerar och tillhandahåller opartisk statistik samt att SCB producerar statistik av god kvalitet. SCB får även höga betyg när det gäller personalens bemötande och kompetens, samt aspekter kring leveranser, såsom punktlighet och överensstämmelse med beställningen. Lägst betyg får SCB även i den här mätningen för prisnivån (6,2) och informationen om SCB:s avgiftsbelagda produkter och tjänster (6,6).

Samråd med statistik användare

”Myndigheten ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs.”

Regleringsbrev för budgetåret 2016

SCB:S ANVÄNDARRÅD UNDER 2016:

- arbetsmarknadsstatistik
- befolkning, demografi och utbildning
- demokratistatistik
- ekonomisk statistik
- FoU-statistik
- mark- och bebyggelsestatistik
- miljö och miljöräkenskaper
- välfärdsstatistik
- regionalstatistik
- kommunikation

SCB har under 2016 haft tio användarråd.

Efter den återkommande utvärderingen och översynen av användarråden, var tredje år, inrättades ett nytt råd för kommunikation. Översynen medförde också att mer standardiserade mallar och processer nu används av alla användarråd.

I Rådet för den officiella statistiken diskuterades hösten 2015 behovet att vidga användarkontakterna för myndigheter som har statistikansvar inom samma ämnesområde föranlett av en rekommendation från den peer review som genomfördes 2015. SCB har under året tagit ett första steg för att undersöka möjligheten att inrätta myndighetsgemensamma användarråd för några ämnesområden. Resultatet ska presenteras för samrådsgruppen under rådet under 2017.

I de ämnesstatistiska användarråden förankras förändringar i statistiken hos

viktiga användare och de ger SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov. Några exempel från användarrådets verksamhet under året följer nedan.

I *användarrådet för arbetsmarknadsstatistik* hölls under 2015 en workshop om vilka krav invandring och integration ställer på den officiella statistiken. Den arbetsgrupp som tillsattes har därefter kartlagt aktuell statistik på området och identifierat områden för förbättring. Användarrådets ledamöter har lämnat synpunkter på förslagen. Efter synpunkter från användarrådet har SCB beslutat om tidigareläggning av arbetet med att införa uppgifter för egenföretagare i Yrkesregistret. Exempel på andra frågor som tagits upp är Agenda 2030 och samordning av både den ekonomiska och sociala statistiken.

I *användarrådet för befolkning, demografi och utbildning* har bl.a. moderniseringen av den sociala statistiken inom EU samt SCB:s socialstatistiska system diskuterats. Innehållet i SCB:s integrationsstatistik har tagits upp och rapporterna "Utrikes föddas etablering i arbets- och samhällslivet", "Arbetsmarknaden för högutbildade utrikes födda" samt enkätundersökningen "Utbildning i annat land än Sverige" har presenterats. Inför verksamhetsplaneringen 2017 har användarrådet fått möjlighet att prioritera mellan olika förslag på anslagsenkäter och registerstudier.

I *användarrådet för demokratistatistik* har de utmaningar som finns i användandet av nya och delvis annorlunda datakällor som Big data diskuterats. Sådana datakällor kan i vissa fall ses som komplement till mer traditionell datainsamling. Undersökningar med webbpaneler har diskuterats ingående för att belysa de kvalitetsproblem som finns med metoden och hur de kan lösas. Användarrådet har också lämnat förslag på teman och rapporter som ska publiceras inom demokratiområdet.

I *användarrådet för ekonomisk statistik* har flera viktiga frågor behandlats, bl.a. FoU-statistiken och hur investeringar i immateriella områden (intangibles) bäst ska fångas i statistiken. I anslutning till presentationen av

rapporten "Intangible investments, innovativeness and internationalisation in the Swedish business sector 2015" enades användarrådet om ett uttalande till protokollet. Användarrådet betonar där att det är viktigt att det arbete som påbörjats att förbättra underlagen för innovationspolitiken får fortgå. Användarrådets synpunkter har varit avgörande för förändringarna i publiceringen av NR, som numera endast publiceras i Statistikdatabasen. Användarrådet anser att den nya publiceringsmetoden har fördelar men att den ställer stora krav på tydlighet. SCB måste därför fortsätta arbetet med att underlätta för användare att hitta i databasen.

Användarrådet för FoU-statistik har inte haft några möten under 2016.

En av huvudfrågorna i *användarrådet för statistik över mark och bebyggelse* har varit Urban agenda som diskuterades vid en workshop med fokus på områdena socioekonomi, markanvändning och trafikplanering. Andra viktiga frågor som tagits upp är Attefallshus, indikatorer för jämförelser av statistik, planberedskap i kommunen samt behov av detaljerad statistik över befolkning och flyttmönster. Användarrådets diskussion om SCB:s utvecklingsplaner inom aktuella statistikområden har gett stöd till SCB i planeringen för kommande år.

Användarrådet för miljö och miljöräkenskaper har lämnat synpunkter på SCB:s utvecklingsplan för växtnäringsstatistik (statistikområdet Gödselmedel och kalk). Användarrådet har också rådfrågats kring SCB:s utvecklingsplan för miljöräkenskaperna och har bl.a. lämnat rekommendationer om publicering av de nya modulerna i miljöräkenskaperna (miljöskydds- och energiräkenskaper). Användarrådet har också bidragit med värdefulla synpunkter på statistik om vattenanvändning.

Användarrådet för välfärdsstatistik har informerats om förändrade krav på befolkningsstatistiken som föranletts av stora migrationsströmmar. Användarrådet har gett sitt stöd till SCB för beslutet att avbryta datainsamlingen i *Hushållens utgifter* (HUT) 2016 med hänvisning till en alltför låg andel svarande. Användarrådet framhåller också

att det finns behov av en ny *Tidsanvändningsundersökning* (TA) och att den bör genomföras 2020 för att hålla fast vid de tioårsintervall som undersökningen genomförts med sedan 1990. För båda undersökningarna betonar användarrådet att de ger viktig information.

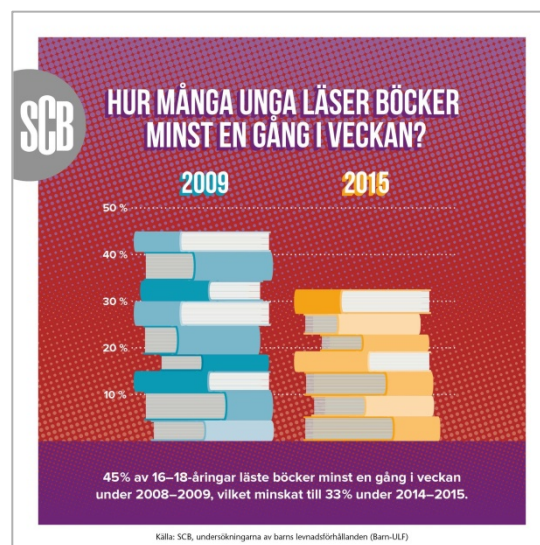
Användarrådet för regional statistik har som uppgift att bevaka den regionala dimensionen inom många olika ämnesområden. Användarrådet kan därmed framföra förslag och önskemål till SCB och till andra användarråd. Användarrådet har fått information om arbetet med den nya tätortsindelningen för 2015 och arbetet med en ny regional indelning samt de svårigheter det kan bli att fånga upp s.k. Attefallshus i statistiken.

Användarrådet för kommunikation som från 2016 är ett officiellt användarråd har bl.a. behandlat genomförandet av Nordiskt statistiker möte (NSM) som hålls vart tredje år i ett nordiskt land och där SCB var värd och arrangör 2016. Konceptet *Sverige i siffror* vidareutvecklades under året med input från användarrådet. Dessutom har SCB:s nya varumärkesplattform presenterats i användarrådet och vidareutvecklingen av SCB:s webbplats har diskuterats och idéer har visats.

NÄMNDER OCH RÅD

Insynsrådet har haft två möten under 2016. Aktuella frågor som diskuterats och behandlats under året har bl.a. varit SCB:s tjänsteexport, ramöverenskommelsen med Riksbanken och moderniseringen av intra-EU varuhandelsstatistik. Förordnandet för ledamöterna i insynsrådet gick ut den 31 augusti 2016 och inga nya ledamöter har ännu utsetts av regeringen.

SCB:s *Vetenskapliga råd* har under 2016 haft ett möte. På mötet diskuterades bortfallsproblematiken i undersökningen *Hushållens utgifter* (HUT), variansskattningar för förändringstal i *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU), ny utformning av *Undersökningarna av levnadsförhållanden* (ULF), EU-SILC och Barn-ULF samt metodologiska frågor kring webbpanelundersökningar.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook 2016.

I *Nämnden för konsumentprisindex* beslutades på mötet i maj att ränteavdraget ska räknas in i KPI som ett avdrag på räntekostnaderna från och med januari-index 2017. Vidare diskuterades under året bland annat utformningen och implementering av nya undersökningar 2017 avseende boendekostnadsutvecklingen för bostadsrätter, fastighetsmäklartjänster, äldreomsorg och privatleasing av bil. Även indexberäkningen för tandläkararvode utifrån kassaregisterdata, kvalitetsvärderingsmetoder för nya bilar, utökad användning av kassaregisterdata för livsmedel och central prissättning hos företagen i urvalet för lokalprisinsamlingen togs upp.

Från den 1 september 2016 är *Nämnden för konsumentprisindex* respektive *Nämnden för byggnadsindex* inte längre författningsreglerade beslutande organ. SCB har dock valt att behålla nämnderna i en rådgivande funktion.

Nämnden för byggnadsindex har inte haft något möte under året men har skriftligen rådfrågats i metodfrågor angående beräkningarna av byggnadsprisindex.

Expertgruppen för arbetsmarknadsstatistik (EFAM), som är rådgivande till SCB, har haft två möten under året. På agendan har bland annat varit förändrade krav på den offentliga statistiken med anledning av större migrationsströmmar och arbetsmarknadssituationen för migranter.

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

SAMORDNING AV DEN OFFICIELLA STATISTIKEN

SCB ska bl.a.:

"5. verka för samarbete mellan de statistikansvariga myndigheterna,

6. ge råd och stöd till statistikansvariga myndigheter i principiella frågor om den officiella statistikens kvalitet och i frågor om att underlätta uppgiftslämnandet,

8. föra en förteckning över statistikansvariga myndigheters statistikprodukter, och

9. sammanställa en årlig publiceringsplan för den officiella statistiken"

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Rådet för den officiella statistiken stödjer SCB

En av SCB:s uppgifter enligt instruktionen är att samordna systemet för den officiella statistiken. Till stöd för SCB:s samordningsroll finns ett råd för den officiella statistiken där tolv statistikansvariga myndigheter (SAM) är representerade plus SCB vars generaldirektör är ordförande.

SCB:s nya instruktion

SCB:s nya instruktion började gälla den 1 september 2016. Den innebär bland annat att SCB:s samordningsroll förtydligats samt att SCB ges ett större ansvar för uppföljningen av kvaliteten i hela systemet för den officiella statistiken. En rapport om systemet för den officiella statistiken ska, liksom tidigare, årligen lämnas till regeringen. Tidigare ansvarade rådet för rapporten men i och med den nya instruktionen är det SCB som har ansvaret. Dessutom ska rapporten innehålla en analys av de självutvärderingar av kvaliteten som myndigheterna ska göra. Rådet för den officiella statistiken utökades och fick en tydligare roll i att bistå SCB i sin samordningsuppgift.

SCB anser att ändringen innebär en kontinuitet i arbetet inom rådet och ger bättre möjligheter till samordning, förankring, kunskapsspridning och stöd inom systemet för den officiella statistiken.

SCB:s samordningsansvar

Rådets årliga rapport för 2015, "Sveriges officiella statistik", publicerades på SCB:s webbplats den 1 mars 2016 och en engelsk version publicerades den 4 maj. I rapporten ges bland annat en beskrivning av det svenska statistiksystemet. En lista på officiella statistikprodukter ingår liksom en redogörelse för aktiviteter som pågått inom ramen för samordningen.

SCB samlar, i samband med underlag till rapporten Sveriges officiella statistik, in underlag till SCB:s publiceringsplan för 2017. Planen omfattar all svensk officiell statistik och publicerades på SCB:s webbplats den 15 december 2016.

Sedan ett antal år har Rådet för den officiella statistiken, genom SCB:s regleringsbrev, fått till uppgift att i den årliga rapporten redovisa uppgifter om könsuppdelning av statistiken enligt 14 § i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. SCB gör därför uppföljningar av hur SAM efterlever detta krav. Uppföljningen görs i en tvåårscykel, där det ett år görs en kartläggning av redovisningen av den officiella statistiken efter kön. Följande år genomförs återkopplingar i dialogform baserade på kartläggningen. Rådet beslutade att återkopplingen av könsuppdelning av statistiken 2015 skulle genomföras inom ämnesområdet *Arbetsmarknad* och skulle omfatta Arbetsmiljöverket, Medlingsinstitutet och SCB. Resultat visar att de som producerar och/eller ansvarar för statistiken har en kunskap om kravet, men att kravet tolkas på olika sätt. En del anser att det räcker att statistiken finns någonstans, t.ex. i en databas, och inte måste

redovisas i alla tabeller och diagram. Några framhöll även att möjliggörande av könsuppdelning av statistiken skulle innebära en omfattande ökning av uppgiftslämnandet. Samtliga berörda myndigheter har uttryckt att de kommer att beakta de synpunkter som framkommit under återkopplingen samt att de ämnar göra vissa förändringar.

Under 2016 gjordes på nytt en kartläggning och resultaten kommer att presenteras i början av 2017 på ett möte med samrådsgruppen under rådet, som består av representanter för de myndigheter som finns representerade i rådet.

Kompetensutveckling inom SAM-sfären

En viktig del av samordningen utgörs av seminarieverksamheten för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte. Under året hölls en konferens om den officiella statistiken. Konferensen hade cirka 75 deltagare från 20 statistikansvariga myndigheter samt representanter för näringsliv och kommuner. Övriga seminarier och workshops som har anordnats under 2016 berörde bland annat kvalitetsbegreppet och kvalitetsuppföljningen. Dessutom har SCB löpande spridit information till de andra statistikansvariga myndigheterna via e-post, nyhetsbrev och SAM-Forum. SAM-Forum är SCB:s "extranät", ett samordningsverktyg som samtliga SAM har tillgång till och som innehåller information gällande samordningsfrågor.

Föreskrifter om kvalitet för officiell statistik

SCB har under 2016 med stöd av 16 § första stycket p. 2 förordningen om den officiella statistiken beslutat om föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken (SCB-FS 2016:17) som gäller fr.o.m. 1 januari 2017. Föreskrifterna innehåller bestämmelser om kvalitet för officiell statistik enligt 3 a § lagen (2001:99) om den officiella statistiken.

Det nya kvalitetsbegreppet som meddelas i föreskrifterna berör SAM i deras arbete med den officiella statistikens kvalitet. Kvalitetsbegreppet ska användas genomgående för all officiell statistik och i alla sammanhang. Det gäller exempelvis då diskussioner förs med användare om informationsbehov, vid för-

mulering av krav på statistikens kvalitet och för kvalitetsbeskrivningar. Som stöd för SAM:s tillämpning av kvalitetsbegreppet har SCB tagit fram *Kvalitet för den officiella statistiken – en handbok* som finns på SCB:s webbplats. Kvalitetsföreskrifterna utgör ett steg mot enhetlighet avseende kvaliteten för Sveriges officiella statistik.

SCB har, som en följd av det nya kvalitetsbegreppet, beslutat om ändringar i föreskrifterna (SCB-FS 2002:16) för offentliggörande m.m. av officiell statistik med en ny mall för kvalitetsdeklaration. Ändringsföreskrifterna gäller fr.o.m. 1 januari 2017.

Arbete har också påbörjats under 2016 med att, med stöd av 16 § och 13 § första stycket förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, i samverkan med andra SAM ta fram föreskrifter om utvärdering av den officiella statistikens kvalitet. Föreskrifterna och den därtill följande handboken ska utgöra ett stöd för de statistikansvariga myndigheterna att var och en, inom sitt statistikområde, utvärdera den officiella statistikens kvalitet. Beslut om föreskrifterna planeras till början av 2017.

SCB ska enligt sin nya instruktion, senast den 31 mars varje år, lämna en rapport till regeringen som innehåller en analys av de utvärderingar av kvaliteten som SAM gör. Utvärderingsföreskrifterna kommer att utgöra ytterligare ett steg mot enhetlig kvalitet för Sveriges officiella statistik som syftar till att stärka regeringens möjlighet till att övergripande följa och bedöma kvaliteten i den officiella statistiken.

Delade verktyg

Under året har SCB tillgängliggjort IT-verktyg, som utvecklats av SCB för användning i statistikproduktionen, för andra statistikansvariga myndigheter. På SAM-Forum finns information om vilka verktyg det gäller: SAS2Argus, ETOS 2, PX-web och PX-Win.

Aktiviteter i rådets arbetsgrupper

Arbetsgruppen för metod och kvalitet har under 2015 och 2016 arbetat med att ta fram en handledning för *Riktlinjer för europeisk*

statistik. Arbetsgruppen gjorde dock ett uppehåll i arbetet under hösten i väntan på SCB:s arbete med föreskrifterna utifrån bestämmelsen 13 a § i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Standardiserade variabler var ett annat område som behandlades under året. Ett arbetsutskott till gruppen har tagit fram en PM om hur de kan gå vidare med detta arbete. Arbetet med standardiserade variabler har tidigare år prioriterats ned till förmån för annat arbete. Vetenskapsrådet har en intressant metadata-portal som kan utgöra en alternativ väg för att gå vidare med denna fråga. Ett annat viktigt fokusområde har varit tillämpningen av begreppet officiell statistik. Gruppen ska föreslå åtgärder som kan klargöra och stärka begreppet samt hur begreppet ska tillämpas på ett enhetligt sätt på myndigheterna. Arbetet kommer att fortsätta under 2017.

Rådets arbetsgrupp för uppgiftslämnarfrågor har under året fortsatt att fokusera på frågor som rör kommunikation med uppgiftslämnare. En workshop har arrangerats för att förbättra kommunikationen med uppgiftslämnare per e-post och brev. Den vände sig till alla som arbetar med eller som är i direktkontakt med uppgiftslämnare. Vidare har gruppen arbetat med en text som kan användas för att motivera uppgiftslämnare att lämna uppgifter samt med en guide till bra skriftligt bemötande vid kontakt med uppgiftslämnare.

Arbetsgruppen för användbarhet och tillgänglighet till den officiella statistiken har haft till uppgift att utbyta erfarenheter inom områdena användbarhet, visualisering och teknik. En workshop om tillgänglighet och användbarhet och en om verktyg och system för tillgängliggörande av statistik har anordnats under året.

INTERNATIONELLT STATISTISKT SAMARBETE

SCB ska bl.a.:

"1. vara nationell statistikbyrå med den innebörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik...i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/759."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

I den strategi för SCB:s internationella samarbete som beslutades i december 2016 framgår att målet för det internationella statistiska samarbetet är att öka tillgången till harmoniserad, sammanvändbar och jämförbar internationell statistik av hög kvalitet. Samtidigt ska det internationella samarbetet bidra till att utveckla SCB:s egen verksamhet.

Ett aktivt deltagande i internationellt statistiksamarbete är nödvändigt för att bidra till dessa mål och få största möjliga inflytande på de beslut som fattas. SCB deltar i cirka 120 arbetsgrupper knutna till det europeiska statistiksamarbetet.

Tabell 16: Antal EU-arbetsgrupper inom statistikområdet med svenskt deltagande

	2014	2015 ¹	2016
Deltagande från SCB	103	112	120
Deltagande från andra SAM	56	58	60

1) Reviderad uppgift 2015 pga. tidigare beräkningsfel.

Vidare deltar SCB i knappt 20 OECD- och drygt 30 FN-arbetsgrupper inom statistikområdet. Samarbete sker också via de närmare 50 kontaktnätverk som finns etablerade inom det nordiska statistiksamarbetet. Under 2016 genomfördes 586 arbetsresor inom ramen för SCB:s internationella samarbete. Det är en liten ökning, med en procent, jämfört med året innan.

Tabell 17: Antal arbetsresor inom ramen för det internationella statistiksamarbetet av SCB:s personal uppdelat på resmål, kön och chef/handläggare

Resmål	År	Chefer ²		Handläggare		Totalt	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
EU-länder¹	2014	38	28	166	142	204	170
	2015	26	26	172	154	198	180
	2016	29	18	162	156	191	174
Nordiska länder	2014	6	9	50	37	56	46
	2015	9	7	57	53	66	60
	2016	16	7	54	61	70	68
Övriga länder	2014	12	3	22	28	34	31
	2015	9	4	34	29	43	33
	2016	11	2	40	30	51	32
Totalt	2014	56	40	238	207	294	247
	2015	44	37	263	236	307	273
	2016	56	27	256	247	312	274

1) Exklusive nordiska länder

2) Med chefer avses generaldirektör, biträdande generaldirektör, avdelningschef och enhetschef (ej biträdande avdelnings- samt enhetschefer).

Samarbete inom EU

Samarbetet inom det europeiska statistiska systemet (ESS) prioriteras före annat internationellt samarbete enligt SCB:s internationella strategi. Statistiksamarbetet inom EU syftar till att göra medlemsstaternas statistik jämförbar.

Enligt instruktionen för SCB är SCB nationell statistikbyrå med den innebörd som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/759. Detta innebär att SCB ansvarar för samordningen av utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik. Ett par inledande möten har därför hållits under året med myndigheter som inte är ansvariga för officiell statistik men som ansvarar för europeisk statistik, i syfte att informera om SCB:s samordningsroll samt förtydliga vad det innebär att vara en myndighet ansvarig för europeisk statistik. Dessutom har SCB i uppgift att utföra de uppgifter gällande årsrapporter som Sverige har enligt artikel 11.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009, som handlar om uppföljning av *åtagande om att upprätthålla förtroendet för statistiken*.

SCB för Sveriges talan och är pådrivande i samarbetet inom det europeiska statistiks-

temet för att tillgodose såväl nationella som europeiska behov. Sverige verkar inom EU för en kostnadseffektiv och jämförbar statistik av god kvalitet, en låg uppgiftslämnar- och samtidigt som de svenska sekretessbestämmelserna värnas. SCB:s engagemang i EU-frågor sker främst inom ramen för arbetet i det europeiska statistiska systemet (ESS) vars medlemmar är kommissionens statistikbyrå (Eurostat), de nationella statistikmyndigheterna och andra myndigheter med ansvar för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik.

ESS-kommittén (ESSC), där SCB:s generaldirektör deltar, är det viktigaste strategiska forumet för diskussioner och beslut inom ESS. Kommittén är rådgivande till Eurostat vad gäller strategiska frågor rörande europeisk statistik och träffas fyra gånger om året.

Prioriterade arbetsområden

Ett av de högst prioriterade områdena under året har varit implementeringen av ESS Vision 2020. Visionen antogs av ESSC i maj 2014 som det styrande ramverket för utveckling inom ESS fram till 2020. SCB har som medlem i ESS åtagit sig att arbeta för att intentionerna i visionen förverkligas. SCB har under 2016 också deltagit aktivt i den Vision implementation group (VIG) som bildades i

januari 2015. VIG har som uppgift att stödja och ge råd till ESSC gällande styrningen av implementeringen av visionen. Under året har gruppen bland annat bidragit till framtagande av beslutsunderlag till ESSC vad gäller en moderniserad Intra-EU utrikeshandelsstatistik, Intrastat. Vid sitt möte i november 2016 beslutade ESSC att förlänga VIG:s mandat utöver den tvååriga testperioden. ESSC menade att VIG har bidragit gynnsamt till hela systemet och till de goda resultat som uppnåtts i genomförandet av ESS Vision 2020. Sverige ställde sig bakom ett förlängt mandat.

Ett annat prioriterat område under året har varit kvalitet, och inte minst kommunikation av kvalitet. I maj etablerade ESSC en högnivågrupp om kvalitet – HLGQ. SCB:s generaldirektör deltog från start och åtog sig senare också ett delat ordförandeskap i gruppen. Arbetets första konkreta resultat var en kvalitetsdeklaration för det europeiska statistiksystemet som antogs av ESSC i september. Deklarationen är tänkt att på ett enkelt sätt beskriva för användare hur ESS arbetar med kvalitet på en övergripande nivå.

Under året har även frågan om statistik om inkomst, konsumtion och förmögenhet diskuterats i olika forum. På den årligt återkommande DGINS-konferensen för generaldirektörer för statistikbyråer inom EU antogs ett memorandum som anger inriktningen för det fortsatta arbetet. Memorandumet anger att ett ramverk för statistiken kommer att tas fram under de närmaste åren.

En fråga som fortsätter att öka i betydelse inom ESS är möjligheten att beräkna statistikprodukternas kostnader på ett jämförbart sätt i medlemsländerna samt på ESS-nivå. Detta är nödvändigt för att kunna prioritera arbetet inom ESS samt underlätta budgetplanering. Metoden för detta har under året utvecklats av Resources Directors' Group, där SCB deltagit. Mot slutet av året inleddes arbetet i medlemsländerna med att för första gången ta fram kostnadsdata enligt den framtagna metoden. Resultaten kommer att kunna analyseras först under 2017. ECOFIN-

rådet, där medlemsländernas finansministrar deltar, välkomnade på sitt möte i november arbetet med att ta fram kostnader för produktion av europeisk statistik.

Enligt den europeiska statistikförordningen ska varje medlemsstat utfärda ett *åtagande om att upprätthålla förtroendet för statistiken*. Sveriges regering gjorde ett åtagande i samband med budgetpropositionen avseende år 2017. Regeringen redogör där för de åtgärder som har genomförts inom statistikområdet de senaste åren. Regeringen bedömer att de åtgärder som nu vidtagits är tillräckliga för att säkra allmänhetens förtroende för statistiken och uppfyller de krav som ställs i den ändrade förordningen om europeisk statistik. I sin åttonde årliga rapport underströk också ESGAB, det europeiska rådgivande organet för statistikstyrning, att dessa åtaganden är ett viktigt verktyg för att stärka förtroendet för europeisk statistik.

Ny lagstiftning på statistikområdet

Ett antal EU-förordningar på statistikområdet har antagits under året. I huvudsak avser dessa genomförandebefogenheter för Europaparlamentets och rådets rättsakter som har till syfte att öka harmoniseringen av EU-statistiken.

Totalt under 2016 antogs 17 rättsakter, varav 10 utgjordes av kommissionsförordningar avseende genomförandebefogenheter för kommissionen. ESSC är genomförandekommitté för rättsakter på statistikområdet, vilket innebär att kommittén beslutar om genomförandebefogenheter för kommissionen för Europaparlamentets och rådets rättsakter på statistikområdet. Sverige röstade för samtliga dessa rättsakter i ESSC. Kommissionen har också under året antagit en s.k. delegerad akt.

Tabell 18: Gällande EU-rättsakter på statistikområdet

	2014	2015	2016
Totalt	376	263¹	269
Beslutade under året	25	19	17

1) Från 2015 har förändringar i rättsakter som beslutats av Rådet och Parlamentet, eller av kommissionen, inte tagits med i räkningen. Detta ger en mer rättvisande bild av hur många gällande rättsakter det finns på statistikområdet. En räkning enligt tidigare definitioner hade givit 393 rättsakter 2015.

Under året har medarbetare från SCB fortsatt deltagit i möten i rådets arbetsgrupp för statistik tillsammans med Finansdepartementets representant i gruppen. På så sätt har kontinuitet och överblick över lagstiftningsprocessen kunnat uppnås. Europaparlamentet och rådet har under året fastställt sex förordningar på statistikområdet. Det handlar om statistik över godstransporter på inre vattenvägar, statistik över varuhandeln med icke-medlemsstater, järnvägstransportstatistik, betalningsbalansstatistik, harmoniserade index för konsumentpriser samt naturgas- och elprisstatistik. Härutöver har under året förhandlingar pågått om förslag till förordning om europeisk statistik om personer och hushåll och förslag till förordning om förlängning av programmet för europeisk statistik.

Annat internationellt samarbete

Utöver det Europeiska samarbetet deltar SCB aktivt i fler andra internationella fora för samarbete på statistikområdet. Främst avser detta samarbete inom Norden, OECD och FN.

Norden

De nordiska statistikbyråerna har ett aktivt samarbete. Bland annat sker detta i form av samverkan inom de ungefär 50 kontaktnätverk som finns etablerade för enskilda statistikområden samt för vissa horisontella frågor. I samband med det nordiska statistikermötet i Stockholm arrangerades även ett möte mellan ledningsgrupperna för de nordiska statistikbyråerna. Syftet var att fördjupa sig i några utvalda strategiska frågor. Teman på mötet var migrationsstatistik, arbetet med FN:s hållbarhetsindikatorer, strategisk ledning av en statistikbyrå, samt

informationsdelning inom den offentliga sektorn. Sverige ansvarade för beredning och presentation av det sistnämnda temat.

De nordiska statistikbyråerna har också under året tagit fram en rapport som presenterats för det Nordiska rådet. Den beskriver organisationernas aktiviteter med koppling till uppföljningen av FN:s hållbarhetsagenda, Agenda 2030. Syftet med rapporten var att visa hur statistikbyråerna kan bidra till sina respektive regeringars arbete med såväl den globala som den nationella uppföljningen av genomförandet av Agendan.

OECD

SCB deltar i OECD:s statistiksamarbete, främst inom ramen för Committee on Statistics and Statistical Policy (CSSP) och dess arbetsgrupper, men också inom ramen för andra kommittéers arbete där statistik är framträdande.

Vid CSSP:s möte i april presenterades OECD:s handlingsplan för sitt bidrag till ländernas arbete med Agenda 2030. Kommittén diskuterade också bland annat migrationsstatistik och OECD:s arbete med produktivitet och ojämlikhet.

FN

Agenda 2030 och uppföljningen av agendans hållbarhetsmål (Sustainable Development Goals, SDG) har varit det allt annat över-skuggande ämnet för statistiksamarbetet inom FN under 2016. I mars presenterades den första listan av indikatorer för uppföljning för FN:s statistikkommission där Sverige är medlem och SCB deltar i de årliga mötena. Listan antogs av kommissionen som "en praktisk utgångspunkt". SCB ansåg att beslutet gav tillräckligt stöd och flexibilitet för att expertgruppen som arbetar med SDG-indikatorerna (IAEG-SDG, där Sverige ingår genom SCB) skulle kunna fortsätta sitt arbete, och även för att länderna skulle kunna börja sina förberedelser för den globala rapporteringen av indikatorer.

Även inom ramen för FN:s regionala kommission (UNECE) har arbete pågått kring uppföljningen av Agenda 2030. SCB har deltagit i en styrgrupp som under året

arbetat med en handlingsplan för statistik för SDG i regionen.

Också frågan om integrering mellan geografi och statistik har diskuterats inom ramen för FN-samarbetet. SCB ligger långt framme vad gäller geodata och har deltagit aktivt i kommittén för Global Geospatial Information Management (UN-GGIM) och i en grupp som diskuterat geodata som en strategi för nedbrytning av SDG-indikatorer.

SAMORDNING AV STATISTIKLEVERANSER TILL INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

"Utöver det som följer av förordningen om den officiella statistiken har myndigheten till uppgift att samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer."

Förordning (2007:762) med instruktion för Statistiska centralbyrån (som gällde fram till och med 2016-08-31)

SCB samordnar statistikleveranser till Eurostat. För att underlätta denna samordning finns vid varje nationell statistikmyndighet i EU:s medlemsstater en utsedd så kallad Local Coordinator som har till uppgift att vara stöd för de nationella myndigheter som rapporterar data till Eurostat. I uppgiften ingår även att utgöra en informationskanal mellan Eurostat och medlemslandet.

Statistiken skickas via Eurostats system eDAMIS (electronic Data files Administration and Management Information System).

Rapporteringen av statistik till Eurostat regleras av förordningar och direktiv samt i vissa fall frivilliga överenskommelser. Både statistikansvariga myndigheter och andra myndigheter i Sverige rapporterar.

Det mesta av den statistiken som rapporteras är så kallad europeisk statistik. Det vill säga den ska finnas med i det europeiska statistiska programmet (ESP) som konkretiseras i det årliga arbetsprogrammet (AWP).

I syfte att stärka kontrollen över vilka myndigheter som ansvarar för europeisk statistik har det under 2015 och 2016 pågått ett utvecklingsarbete på Eurostat, och hos medlemsstaterna. Syftet har varit att dels identifiera de datafiler som utgör europeisk statistik, dels att fastställa vilka myndigheter i respektive land som ansvarar för europeisk statistik.

Antal filer som ska rapporteras varierar mellan olika länder och även över tid. Under 2016 levererades knappt 1 300 filer, reglerade av förordningar eller direktiv, från Sverige till Eurostat. Av dessa levererade SCB knappt 67 procent. Punktligheten i dataleveranserna mäts regelbundet av Eurostat. Under 2016 levererades 92 procent av de filer som SCB skulle leverera i tid (före deadline eller senast på deadline). Punktligheten för Sverige totalt var något lägre, 86 procent. För övriga rapporterande myndigheter i Sverige, exklusive SCB, var punktligheten 75 procent.

Tjänsteexport

Tjänsteexport

"Myndigheten får bedriva sådan tjänsteexport som är direkt kopplad till myndighetens uppgifter."

Förordning (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Övergripande resultatredovisning

SCB har under 2016 arbetat med tolv långsiktiga Sida-finansierade bilaterala samarbetsprojekt. Dessutom arbetar SCB med ett internationellt utbildningsprogram i jämställdhetsstatistik där flera länder ingår. Ett projektförberedande arbete med statistikmyndigheten i Bangladesh har påbörjats. Sammantaget arbetade SCB med 14 Sida-finansierade samarbeten under 2016. Arbetet har i stort gått enligt plan och i linje med uppsatta mål och resultat för respektive projektsamarbete.

Tre nya samarbeten har inletts under året med Somalia, Mali och Guatemala, där fokus varit en mer detaljerad genomgång av projektens beståndsdelar och ytterligare konkretisering av vad som ska uppnås och hur.

Sammanlagt 140 anställda vid SCB (71 kvinnor och 69 män) har arbetat med samarbetsprojekten genom att bistå med utbildningar, workshops, seminarier, on-the-job-training, rådgivning och liknande. Förutom SCB-anställda har 16 externa konsulter anlåtats (personer som avropats från ramavtal, lånats in från andra statistikansvariga myndigheter, pensionerade medarbetare och/eller konsulter som direktupphandlats för olika korttidsuppdrag).

Totalt 19 studie- och arbetsbesök i Sverige har arrangerats inom ramen för projektsamarbetet. Vid flera studiebesök har kollegor från andra statistikproducerande myndigheter, liksom andra myndigheter och organisationer med relevans för kunskapsutvecklingen bidragit aktivt i genomförandet: Jordbruksverket, Brottsförebyggandet rådet, Svenska Miljöinstitutet (IVL), Myndigheten för kulturanalys, Sveriges

lantbruksuniversitet och Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI).

Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen (Sustainable Development Goals, SDG) har varit mycket i fokus för det internationella statistiksamfundet under 2016 och det påverkar i hög grad arbetet inom tjänsteexporten. Under årets statistikkommission i FN arrangerade SCB tillsammans med Somalias, Sydafrikas, Rwandas och Tanzanias statistikmyndigheter ett sidomöte om "SDG's, statistics and fragile states". Mötet var ett av de mest välbesökta under statistikkommissionens vecka.

SCB arrangerade också ett arbetsbesök i Sverige för statistikmyndigheterna från Kenya och Kambodja om SDG och statistik.

SCB har vidare fortsatt att erbjuda och genomföra kompetensutveckling inom områden som statistik och utvecklingsagendan, miljöstatistik och miljöräkenskaper, hushållsundersökningar och SDG-kopplingen till statistik, t.ex. till Sida och ambassader.

Tabell 19: Prestationer tjänsteexport

	2014	2015	2016
Antal utlandsstationerade långtidskonsulter	12	11	12
Antal korttidsuppdrag	266	274 ¹	280
Antal mottagna studiebesök till Sverige	21	16	19

1) Antal korttidsuppdrag 2015 har korrigerats pga. en felräkning.

Axplock av resultat från pågående projekt

I *Albanien*-projektet har en utbildningsstrategi tagits fram. Flera undersökningar som SCB har varit med och stöttat fungerar nu betydligt bättre och personalen kan själva producera och utveckla statistiken. Statistikmyndigheten är också nära en officiell myndighetsöverenskommelse för att säkerställa indata för brottsstatistik.

Statistikmyndigheten i *Kosovo* har färdigställt beräkningar av växthusgaser, i enlighet med EU-standard, som publicerades i september 2016. Tillsammans med SCB:s expertis har man också utvecklat en ny

webbplats, där bland annat planerade publiceringar syns tydligt. Ny jämställdhetsstatistik har publicerats med fokus på analys och att underlätta användningen av informationen.

Projektet i *Serbien* avslutades i november 2016 och efter ett mångårigt samarbete med SCB är man nu bättre rustade för ett kommande EU-medlemskap. Under året har statistikmyndigheten ytterligare harmoniserat statistiken i enlighet med EU-krav samt förbättrat möjligheterna att använda administrativa data från andra myndigheter. Produktion av miljöstatistik har kommit igång.

Det *regionala projektet Västra Balkan* har genomfört nio kurser och seminarier inom framför allt miljö och statistisk metod. Dessutom arrangerades en sedvanlig s.k. sommarskola med 25 deltagare från åtta länder, med temat "non-sampling errors".

I *Georgien* har samarbetet varit inriktat på nationalräkenskaper. Statistikmyndigheten har under året utvecklat beräkningarna för nationalräkenskaperna och endast mindre kvalitetsförbättringar krävs innan fullständiga sektorräkenskaper för ekonomin kan publiceras. Dessutom har en sekretesspolicy för statistiken tagits fram. Arbete med att utveckla miljöstatistik har påbörjats.

I *Moldavien* har ett utkast till reviderad statistiklag överlämnats till regeringen. Det interna arbetet har förbättrats i och med att statistikmyndigheten med stöd från SCB skapat ett intranät. Förutsättningarna för att producera finansräkenskaper har blivit bättre genom kartläggning av källor och samarbete med berörda myndigheter.

Statistikmyndigheten i *Burkina Faso* publicerade i början av 2016 fattighedsstatistik, vilket fick stor uppmärksamhet i landet och har varit ett viktigt mål i projektsamarbetet med SCB. Företagsregistret har uppdaterats och möjligheten att ta ut rapporter från registret har förbättrats. En databas för miljöstatistik är under utveckling och riktlinjer för hur miljöstatistik ska beräknas har kommit igång. Medarbetarna på statistikmyndigheten har fått ökad kompetens i statistisk

metod genom ett 20-tal utbildningar. En virtuell databasserver har installerats för att säkra indata. Samarbetet håller på att avslutas och slutrapportering görs i början av 2017.

I *Kenya* har ett intranät skapats och det finns en färdplan för en ny webbplats. Arbetet har gått framåt för företagsregister, prisstatistik och inom jämställdhetsstatistik. Statistikerna på statistikmyndigheten har också fått en omfattande utbildning i urvalsteori.

Kambodja-projektet övergick i en ny projektfas vid halvårsskiftet. Det främsta resultatet är att den socioekonomiska undersökningen, CSES, nu är etablerad på statistikmyndigheten och att statistikresultaten har fått stor betydelse för beslutsfattande inom landet.

Under 2016 har projekten i *Somalia*, *Mali* och *Guatemala* kommit igång och korttidsmissioner och studiebesök inom bl.a. nationalräkenskaper, kommunikation, miljö, jämställdhet och IT har genomförts.

De första två faserna av det internationella utbildningsprogrammet i jämställdhetsstatistik har genomförts 2016 med knappt 25 deltagare från fem länder. Lansering av deltagarnas förändringsprojekt kopplat till jämställdhetsstatistik sker under 2017.

Annat arbete under 2016

SCB har tagit emot studiebesök från statistikmyndigheter och departement utanför EU som SCB inte har ett direkt samarbete med, däribland Israel (EU Twinning genom danska statistikmyndigheten med fokus på samordningsfrågor i den officiella statistiken) och Kina (geodata och statistik).

Hushållsundersökningar i låg- och medelinkomstländer är en viktig informationskälla, inte minst i ljuset av de nya globala utvecklingsmålen. SCB har utvecklat ett koncept för hushållsundersökningar som bygger på en modulbaserad, kontinuerlig undersökningsmodell. Under 2016 anordnade SCB ett arbetsmöte mellan Mali och Burkina Faso för att stärka undersökningarna och ägarskapet vid respektive statistikmyndighet.

Även inom andra områden utvecklar SCB arbetskoncept för att kunna dra nytta av utvecklingen inom olika projekt. Under 2016 har arbete påbörjats inom IT, priser, jämställdhet, företagsregister och kurser i statistisk metod. Ett arbete med att strukturera SCB:s möjliga bidrag till censusarbete i låginkomstländer har också påbörjats.

Gemensamt för flera samarbetsprojekt är arbetet med att stärka respektive statistikmyndighets ägarskap över projektets ledning och styrning. För flera projekt kan SCB notera framsteg i statistikmyndighetens allt större ansvarstagande för styrgruppsmöten och att ansvariga/fokalpunkter utses av generaldirektören för olika delar av projektsamarbetet.

För flera projekt har också deltagandet i givarkoordinering gradvis stärkts från statistikmyndigheten, antingen tillsammans eller med stöd från SCB, t.ex. i Kenya, Somalia, Albanien och Kambodja.

Gemensamt för de tre länderprojekten på Balkan (Albanien, Kosovo och Serbien) är att det har tagits initiativ till olika typer av dialog mellan användare och statistikproducenter. Detta är ett bra resultat för projektsamarbetena i stort eftersom det i alla projekt är fokus på att statistiken som produceras ska vara relevant och efterfrågad och att användarna ska veta när och hur de kan få tillgång till statistiken.

Arbetet med att förbereda nya långtidskonsulter från SCB inför utlandsstationering har utvecklats och stärkts. Under 2016 genomfördes bl.a. en gemensam utbildnings- och förberedelsevecka för nya långtidskonsulter. Under veckan ingick kompetensutveckling inom Results-based management (RBM), svenskt bistånd, innebörden i och utvecklingen av långtidarrollen m.m. Ett gemensamt tvådagars internat för kompetensutveckling har också genomförts inom förändringsledning och teori, jämställdhet, Agenda 2030, kommunikationsstrategi m.m.

SCB:s personal som arbetar med tjänsteexport har aktivt deltagit i möten, seminarier och utbildningar, t.ex. vid Sida Partnership

Forum. Åtta personer har genomgått Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) tvådagarsutbildning i säkerhet kopplat till utlandsarbete. Medarbetare på SCB har också deltagit i den myndighetsgemensamma arbetsgruppen för kapacitetsutveckling samt det informella myndighetsnätverket för tjänsteexport.

Under året tog SCB initiativ till en workshop med andra myndigheter om International training programme (ITP) som arbetsform där förbättringar och utveckling diskuterades gemensamt. Vidare har ett samarbete med norska statistikbyrån inletts för att om möjligt kunna samordna utveckling inom samarbetsprojekten på olika sätt. En arbetsgrupp om SDG och kapacitetsutveckling inom statistik har också bildats på nordisk nivå.

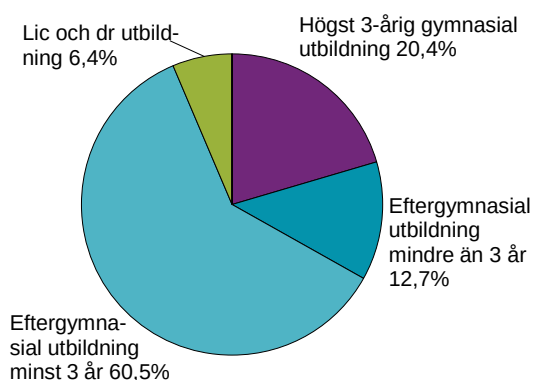
Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning

Strategisk kompetensförsörjning är en av fyra centrala vägar för att SCB ska uppnå de mål som är uppsatta i Strategi 2020. Under 2016 har arbetet fortsatt med att konkretisera de kompetenskrav som ställs utifrån målen i myndighetens strategi. SCB bedömer att vidtagna åtgärder när det gäller kompetensförsörjning påtagligt har bidragit till att myndighetens uppgifter har kunnat fullgöras i linje med uppsatta mål.

Den formella utbildningsnivån på SCB är hög och har också ökat något det senaste året. SCB har som riktmärke att personal med kvalificerade uppgifter i statistikproduktionen ska ha minst 60 högskolepoäng i statistikämnet. Detta beaktas främst i samband med rekrytering.

Figur 10: Personalens utbildningsnivå 2016, procent

KOMPETENSFÖRSÖRJNING PÅ KORT OCH LÅNG SIKT

Insatser för att stärka attraktionen bland potentiella medarbetare

För att bland annat främja den kort- och långsiktiga kompetensförsörjningen har SCB under året haft aktiviteter som riktar sig till såväl gymnasieelever inför skolvalet som till studenter vid högskola/universitet. Syftet är bland annat att uppmuntra till studier i statistik samt att marknadsföra SCB som arbetsgivare. 17 SCB-ambassadörer har under året deltagit vid elva arbetsmarknadsdagar, ett karriärseminarium och sex studiebesök på

SCB. Myndigheten är aktiv i social media, t.ex. LinkedIn och Facebook och har även, i mindre utsträckning, medverkat på webbsidor och tidningar som vänder sig till gymnasieelever och studenter. 18 studenter vid högskola/universitet anställdes som sommarpraktikanter vid SCB under fyra veckor sommaren 2016. Utöver det har praktikanter och examensarbetare tagits emot under året.

Chefs- och ledarskap i fortsatt fokus

När det gäller centralt anordnade chefsutbildningar har SCB under 2016 fortsatt att prioritera chefernas kompetensutveckling inom förändringsledning och coachande ledarskap och flertalet chefer har deltagit.

SCB:s chefer har fått stöd och hjälp att arbeta systematiskt, målorienterat och löpande med att förbättra arbetsmiljön enligt föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö.

Andra insatser som genomförts är teamcoaching av ledningsgrupper, verksamhets-, chefs- och ledarskapscoaching åt enskilda chefer, grupp- och teamutveckling, samt skräddarsydda insatser i förändringsledning och verksamhets- och organisationsutveckling.

Bredd och djup i SCB:s kärnkompetens

Under året har centralt anordnad utbildning haft 1 035 deltagare jämfört med 1 080 under 2015. Majoriteten av dessa satsningar har utgjorts av utbildningar i chefs-, ledarskap- och medarbetarskap samt arbetsmiljö och hälsa.

Utöver detta tillkommer insatser inom ämnes- och metodkompetens bland annat som lärande i arbetet, interna seminarier-serier/fördjupningar, deltagande i nätverk och internationella workshops och arbetsgrupper, samverkan med olika universitet och genom deltagande i olika utvecklingsprojekt.

IT-kompetensen ökar

Under 2016 har olika IT-utbildningar haft omkring 300 deltagare jämfört med 260 under 2015. Fokus har varit på praktisk genomgång av systemutvecklingsprocesser, Scrum- och SQL-utbildningar samt Office 2010.

Internationellt samarbete och språk

SCB:s internationella kontakter bidrar till medarbetarnas kompetensutveckling. Resultaten av att erbjuda medarbetarna webbaserad utbildning i engelska har fortsatt varit goda.

Övriga insatser

Under 2016 har personalavdelningen arbetat med teamutveckling i ett tiotal enheter/grupper.

Utifrån regeringens beslut att myndigheter ska ordna praktikplatser för nyanlända och för dem med funktionshinder har SCB anmält 32 möjliga praktikplatser till Arbetsförmedlingen och fått en handfull kandidater presenterade från Arbetsförmedlingen varav en under året har inlett sin praktik på myndigheten.

Arbetsmiljö och hälsa

SCB har ett systematiskt arbetsmiljöarbete och genomför årliga kartläggningar av arbetsmiljön vilket utgör ett underlag för den centrala riskbedömningen och arbetsmiljöplanen. Till grund för riskbedömning sammanställs olycksfall och tillbud, en bedömning av hälsoläget, rehabiliteringsinsatser och skyddsronder.

Inför de årliga arbetsmiljödiskussionerna arrangerades föreläsningar om hur en hälsosam organisation kan förebygga stress samt om arbetsglädje. Arbetsmiljödiskussionerna fokuserade därefter främst på

arbetsplatsfaktorerna arbetsbelastning, stress, arbetstillfredsställelse och arbetsglädje.

Ett hälsofrämjande perspektiv ska bibehålla och öka frisktalet. Friskvård erbjuds via tillgång till gym, gruppträningsaktiviteter, lunchpromenader och pausgymnastikprogram på datorn. SCB erbjuder även medarbetarna ett friskvårdsbidrag på 2 000 kr per år och 2016 valde cirka 800 medarbetare att nyttja det i någon omfattning.

Sjukfrånvaron uppgick 2016 till 5,4 procent. Ett aktivt samarbete med företagshälsovården genomförs med syfte att arbeta förebyggande, främjande och rehabiliterande. Chefer, skyddsombud och medarbetare på personalavdelningen har utbildats i att hantera alkohol-, drog och spelproblem. Utbildning inom hjärt- och lungräddning med defibrillator har genomförts.

Nya riktlinjer mot kränkande särbehandling har tagits fram utifrån de nya föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4).

Likabehandlingsgruppen på SCB arrangerade ett föredrag för medarbetarna för att bidra till ökad förståelse och acceptans kring de olikheter vi människor har. Det är ett led i arbetet för en arbetsplats som är fri från diskriminering och trakasserier/mobbning.

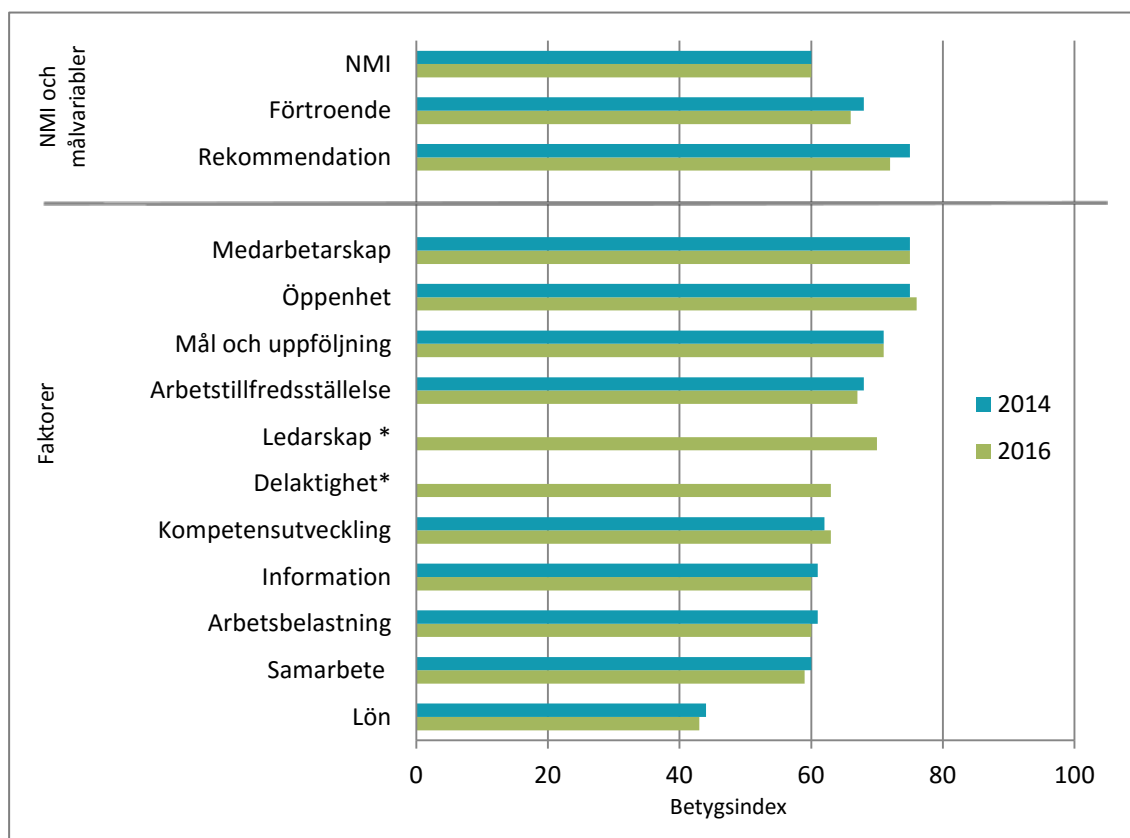
Medarbetarenkäten

2016 års medarbetarenkät genomfördes november–december. Svarsfrekvensen var 90 procent.

Helhetsbetyget, Nöjd-Medarbetar-Index (NMI), blev i årets undersökning 60, vilket motsvarar utfallet i den senaste undersökningen som genomfördes 2014. De faktorer som analysmodellen pekar ut som prioriterade i ett förbättringsarbete är kompetensutveckling, delaktighet och arbetsbelastning.

Figur 11: Nöjd Medarbetar Index

SCB:s medarbetarundersökning 2014 och 2016. Betygsindex för frågeområdena samt NMI.

*På grund av förändringar av en delfråga kan frågeområdet inte jämföras mellan åren.

Tabell 20: Personalnyckeltal den 31 december respektive år

	2014	2015	2016
Antal anställda	1 377	1 344	1 384¹
Kvinnor	844	810	831
Män	533	534	553
Årsmedeltal			
Antal anställda	1 366	1 358	1 423²
Kvinnor	831	825	856
Män	535	533	567
varav i Stockholm	531	528	526
Kvinnor	299	298	298
Män	232	230	228
varav i Örebro	703	701	721
Kvinnor	420	418	419
Män	283	283	302
varav som fältintervjuare	132	129	113
Kvinnor	112	108	98
Män	20	21	15
varav som timavlönade	..	..	63
Kvinnor	..	..	41
Män	..	..	22
Anställda i tjänst³	1 284	1 285	1 275
Kvinnor	788	783	771
Män	496	502	504
Årsarbetskrafter	1 201	1 200	1 161⁴
Kvinnor	725	718	681
Män	476	482	480
Extern rekrytering	88	77	88
Kvinnor	53	35	42
Män	35	42	46
Avgångar	96	97	87
Kvinnor	55	61	50
Män	41	36	37
Medelålder	46	45	45
Kvinnor	46	46	46
Män	44	44	44
Medelanställningstid	12	12	12
Kvinnor	12	12	12
Män	12	11	11
Andel med minst 3 års eftergymnasial utbildning inklusive forskarutbildning i procent	63	65	67
Kvinnor	55	57	60
Män	74	76	78
Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent	4,4	4,8	5,4
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	41,9	47,7	47,2
Kvinnor	5,3	5,8	6,8
Män	2,9	3,3	3,3
Anställda – 29 år	3,5	2,7	3,9
Anställda 30 – 49 år	3,8	3,7	4,2
Anställda 50 – år	5,3	6,8	7,5

1) Ny beräkningsmetod 2016. Även timanställda är inkluderade i uppgifterna för 2016. Uppgifterna är därmed ej helt jämförbara med tidigare år. Exkluderas timanställda är antal anställda totalt 1 344 (801 kvinnor och 543 män).

2) Medeltal för timavlönade är räknat på antal anställda i april och oktober 2016. Uppgifterna är ej helt jämförbara med tidigare år.

3) Antal anställda exklusive tjänstlediga.

4) Ny beräkningsmetod 2016. Även timanställda är inkluderade i uppgifterna för 2016. Exkluderas timanställda är antal årsarbetskrafter totalt 1 145 (671 kvinnor och 474 män). För 2016 är hänsyn tagen till frånvaro enl. ESV:s föreskrifter. Därav är uppgifterna ej jämförbara med tidigare år.

Finansiell redovisning

Finansiell redovisning

SAMMANSTÄLLNING AV VÄSENTLIGA UPPGIFTER 2012–2016 (TKR)

	Not	2016	2015	2014	2013	2012
Låneram i Riksgäldskontoret						
Beviljad ram		136 000	140 000	110 000	110 000	75 000
Utnyttjad ram	1	118 348	108 544	102 338	84 138	61 507
Kontokredit hos Riksgäldskontoret						
Beviljad kredit		51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
Maximalt utnyttjad kredit	2	2 939	–	–	–	–
Räntekonto i Riksgäldskontoret						
Räntekostnad		429	245	–	–	–
Ränteintäkt		0	0	351	819	1 369
Avgiftsintäkter						
Budget enligt regleringsbrev		500 000	474 100	450 000	475 000	485 000
Totalt utfall	3	514 482	512 719	485 893	473 411	484 812
Anslagskredit						
Beviljad		16 572	16 363	16 511	16 215	16 224
Utnyttjad	4	1 776	–	–	–	2 243
Utgående reservationer						
Anslagssparande	5	1 323	16 804	16 899	7 615	407
Intecknade belopp		–	–	–	–	–
Bemyndiganden, tilldelat och åtagande		–	–	–	–	–
Personal						
Antal årsarbetskrafter	6	1 161	1 200	1 201	1 208	1 199
Medelantal anställda		1 275	1 285	1 284	1 289	1 289
Driftkostnad per årsarbetskraft	6	949	877	851	845	883
Årets kapitalförändring		-8 852	2 966	9 454	1 905	3 725
Balanserad kapitalförändring		45 235	42 269	32 816	30 911	27 186

NOT

- 1) Anläggningstillgångarnas bokförda värde per 2016-12-31 uppgick till 124 069 tkr. Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde beror bland annat på aktivering av egenutvecklade IT-system och inköp under december 2016.
- 2) Enligt engagemangsbeskedet från Riksgälden är den maximalt utnyttjade krediten på SCB:s räntekonto hos Riksgälden 2,9 mnkr. Detta beror dock på ett tekniskt fel hos Nordea i oktober 2016 då uttagen dubblerades. Avräknat det tekniska felet med dubbla uttag har krediten aldrig nyttjats.
- 3) Utfall avgiftsintäkter 514 482 tkr består av intäkter av avgifter och andra ersättningar samt intäkter av bidrag och finansiella intäkter som kan hänföras till uppdragsverksamheten.
- 4) Utnyttjad anslagskredit år 2016 med 1 776 tkr och år 2012 med 2 243 tkr avser SCB:s ramanslag från Finansdepartementet.
- 5) Utgående anslagssparande år 2016 avser SCB:s övriga anslag 0905002004, 1604004001 och 2202004002 och är sammanlagt 1 323 tkr. Utgående anslagssparande år 2012 avser SCB:s övriga anslag 1604004001 och 1713006004 och är sammanlagt 407 tkr.
- 6) Ny beräkningsmetod 2016. Även timanställda är inkluderade i uppgifterna för 2016. Exkluderas timanställda är antal årsarbetskrafter totalt 1 145 (671 kvinnor och 474 män). För 2016 är hänsyn tagen till frånvaro enl. ESV:s föreskrifter. Därav är uppgifterna ej jämförbara med tidigare år.

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	2016	2015
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	596 568	560 487
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	505 832	500 373
Intäkter av bidrag	Not 3	18 179	20 660
Finansiella intäkter	Not 4	603	421
Summa verksamhetens intäkter		1 121 182	1 081 941
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	785 329	762 612
Kostnader för lokaler	Not 6	73 860	72 472
Övriga driftkostnader	Not 7	242 233	217 676
Finansiella kostnader	Not 8	568	573
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	28 044	25 643
Summa verksamhetens kostnader		1 130 034	1 078 975
Verksamhetsutfall		-8 852	2 966
Årets kapitalförändring	Not 10	-8 852	2 966

BALANSRÄKNING, TKR

	Not	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 11	91 244	83 635
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 12	3 326	449
Summa immateriella anläggningstillgångar		94 569	84 084
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 13	392	474
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 14	29 108	27 398
Summa materiella anläggningstillgångar		29 500	27 872
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	Not 15	123	93
Summa varulager m.m.		123	93
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 16	31 598	52 195
Fordringar hos andra myndigheter	Not 17	50 153	69 069
Övriga kortfristiga fordringar	Not 18	2 500	2 607
Summa kortfristiga fordringar		84 252	123 871
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 19	52 720	36 472
Upplupna bidragsintäkter	Not 20	8 979	9 996
Övriga upplupna intäkter	Not 20	26 474	26 896
Summa periodavgränsningsposter		88 173	73 363
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 21	16 009	-5 274
Summa avräkning med statsverket		16 009	-5 274
Kassa och Bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		53 381	96 094
Kassa och bank		13	-
Summa kassa och bank		53 393	96 094
SUMMA TILLGÅNGAR		366 019	400 104
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		45 235	42 269
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Not 10	-8 852	2 966
Summa myndighetskapital	Not 22	36 383	45 235
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 23	1 361	1 846
Övriga avsättningar	Not 23	2 845	1 545
Summa avsättningar		4 206	3 392
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 24	118 348	108 544
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 25	25 235	26 155
Leverantörsskulder	Not 26	35 204	36 602
Övriga kortfristiga skulder	Not 27	15 567	21 677
Summa skulder m.m.		194 353	192 978
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 28	65 248	59 312
Oförbrukade bidrag	Not 29	5 511	7 319
Övriga förutbetalda intäkter	Not 30	60 319	91 868
Summa periodavgränsningsposter		131 077	158 499
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		366 019	400 104
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

ANSLAGSREDOVISNING 2016-12-31, TKR

Anslag	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2016	Utgående överföringsbelopp/reservation
a = ramanslag								
Utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning								
02 01 009 Statistiska centralbyrån (a)		16 506	552 406		-143	568 769	570 546	-1 776
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 1	16 506	552 406		-143	568 769	570 546	-1 776
Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg								
09 04 007 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. (a)			4 575			4 575	4 575	
009 Statistiska undersökningar (a)	Not 2		4 575			4 575	4 575	
09 05 002 Insatser för att förverkliga konventionen om barnets rättigheter i Sverige (a)		26	900		-26	900	888	12
003 Barnstatistik (a)	Not 3	26	500		-26	500	500	
004 Övriga insatser (a)			400			400	388	12
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning								
16 04 004 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning (a)		272	15 066	2 150	-89	17 399	16 599	800
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 4	272	15 066	2 150	-89	17 399	16 599	800
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid								
17 13 006 Insatser för den ideella sektorn (a)			1 500			1 500	1 500	
004 Statistik om det civila samhället (a)	Not 5		1 500			1 500	1 500	
Utgiftsområde 22 Kommunikationer								
22 02 004 Informationsteknik och telekommunikation m.m. (a)			4 190			4 190	3 679	511
002 Informationsteknik - del till Statistiska centralbyrån (a)	Not 6		4 190			4 190	3 679	511
Summa	Not 7	16 804	578 637	2 150	-258	597 333	597 786	-453

NOT

- 1) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2015-12-18 från Finansdepartementet (Fi2015/05652/RS (delvis)). Intäkter av anslag avseende SCB:s ramanslag är enligt resultaträkningen 569 327 tkr. I summan 570 546 tkr ingår en minskning av semesterlöneskulden av semesterdagar från år 2008 eller tidigare med 1 218 tkr. Summa utgifter 597 786 tkr är därmed 1 218 tkr högre jämfört med intäkt av anslag enligt resultaträkningen som är 596 568 tkr.
- 2) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2016-12-08 från Socialdepartementet (S2016/07563/FST).
- 3) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2016-06-22 från Socialdepartementet (S2016/04466/FST).
- 4) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2016-05-04 från Utbildningsdepartementet (U2015/05895/SAM (delvis), U2016/02233/SAM).
- 5) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2016-11-24 från Kulturdepartementet (Ku2016/02626/LS (delvis)).
- 6) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2015-12-17 från Näringsdepartementet (N2015/08816/ITP, N2015/08895/KLS (delvis)). Avvikelsen från tilldelade medel beror på att arbetet genomfördes med lägre resurser än beräknat.
- 7) Nyttjande av anslagskrediten uppgår till 1 776 tkr avseende SCB:s ramanslag från Finansdepartementet, för övriga anslagsposter uppgår anslagssparandet till 1 323 tkr. Nyttjandet av anslagskrediten beror främst på ökad förbrukning för intermittenta undersökningar samt fortsatt utvecklings- och förbättringsarbete. SCB får disponera en ackumulerad anslagsbehållning om 3 procent av ramanslaget från Finansdepartementet samt har en anslagskredit om 3 procent. Anslagsmedel kommer att behöva nyttjas kommande år för intermittent verksamhet samt för ökade avskrivningskostnader till följd av tidigare års aktiveringar av egenutvecklade system.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Allmänt

SCB:s årsredovisning och årsbokslut är upprättad enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag och förordning (2000:606) om myndigheters bokföring och god redovisningssed.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Redovisning av anläggningstillgångar

Som materiella anläggningstillgångar redovisas investeringar med en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst 25 tkr exkl. mervärdesskatt.

Avskrivningar beräknas enligt linjär metod på tillgångarnas anskaffningsvärde och med hänsyn till bedömd ekonomisk livslängd på i regel 3-5 år för IT-utrustning, 5-10 år för övriga kontorsmaskiner och 7 år för möbler och inventarier. Avskrivningen görs månadsvis.

Värdegränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till lägst 3 år eller till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock som längst 10 år.

Regler för redovisning av immateriella tillgångar innebär att SCB redovisar utgifter för köpta och egenutvecklade IT-system och program samt vissa utvecklingskostnader som investering.

För köpta programvaror och licenser är gränsen för anskaffningsvärdet fastställt till minst 25 tkr exkl. mervärdesskatt.

Utgifter för egenutveckling av IT-system och program som beräknas bli av betydande värde för verksamheten under kommande år balanseras som immateriella anläggningstillgångar. Gränsen för betydande värde är satt till 100 tkr.

I den mån kostnad för persontid har aktiverats har personkostnaden räknats ned

till standardlön, dvs. utan påslag för administration och kontorskostnader.

Avskrivningstiden för dataprogram och licenser är i regel 3-5 år. För egenutvecklade IT-system och program är avskrivningstiden normalt 3-5 år, men för vissa system bedöms den ekonomiska livslängden vara längre vilket avskrivningstiden anpassas efter. Bedömningen grundas i de fallen på att SCB erfarenhetsmässigt använder liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har värderats till valutakursen per den 30 december 2016.

I posten leverantörsskulder ingår fakturor som avser leverans av vara eller utförd prestation under år 2016. Fakturorna ska ha godkänts och lämnats till bokföring och utbetalning senast den 11 januari år 2017. Ankomstregistrerade fakturor som har inkommit senast på brytdagen den 5 januari och kostnaden avser år 2016 har SCB bokfört som en kostnad på år 2016. Beloppsgräns för periodisering är satt till 50 tkr.

Kundfordringar

Kundfakturor som inte har betalats med förfallodatum 30 september 2016 eller tidigare och varit påmind minst två gånger har tagits upp som osäkra kundfordringar eller kundförlust i bokslutet för år 2016.

Lager

Under posten varulager och förråd redovisas publikationslager. Publikationslagret har värderats till försäljningspris med nedskrivning för beräknad inkurans med 85 procent. Detta bedöms motsvara publikationslagrets verkliga värde. I publikationslagret per den 2016-12-31 finns enbart en publikation kvar.

Redovisning av periodavgränsningsposter och intäktsavräkning för avgiftsintäkter

Under periodavgränsningsposterna redovisas periodiseringsposterna upplupen intäkt/upplupet bidrag respektive förutbetalda intäkt/oförbrukat bidrag.

Intäktsavräkningen för uppdrag görs successivt och automatiskt med ledning av kostnadsredovisningen och för uppdrag till fast offert i proportion till färdigställandegraden. Förväntade förluster enligt rapporterade utfallsprognoiser redovisas i resultatet i sin helhet medan förväntade överskott tas upp i proportion till beräknad färdigställandegrad.

Principer för kostnadsfördelningar

Interna kalkylpriser för kostnadsfördelning av persontid är differentierade mellan avdelningarna. Kalkyldifferenser från internavräkning fördelas enligt utfall för respektive avdelning/resultatområde på anslags- respektive uppdragsverksamhet.

I SCB:s modell för ekonomisk styrning inräknas gemensamma kostnader för lokaler,

IT-infrastruktur, telefoni, administration etc. i kalkylpriset för persontid för att få en rättvis fördelning av kostnaderna på slutprodukter. Anslags- respektive uppdragsfinansierad verksamhet har därför indirekt via interna kalkylpriser belastats med en proportionell andel av dessa kostnader.

Kostnader för gemensam infrastruktur - processer, verktyg och metoder - har fördelats på basis av tidrapporterad tid på slutprodukter och därmed på anslags- respektive uppdragsverksamheten.

Sjukfrånvaro

I tabellen nedan framgår sjukfrånvaro. Se även tabell 20 för personalnyckeltal.

Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent

	2014	2015	2016
Totalt	4,4	4,8	5,4
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	41,9	47,7	47,2
Kvinnor	5,3	5,8	6,8
Män	2,9	3,3	3,3
Anställda – 29 år	3,5	2,7	3,9
Anställda 30 – 49 år	3,8	3,7	4,2
Anställda 50 – år	5,3	6,8	7,5

ERSÄTTNINGAR OCH ANDRA FÖRMÅNER TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE VID STATISTISKA CENTRALBYRÅN

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska SCB redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som betalats ut till generaldirektör samt till ledamöterna i SCB:s insynsråd.

Ersättning och beskattningspliktig förmån som utbetalats (kronor) till SCB:s generaldirektör 2016

Stefan Lundgren	1 509 814
Bilförmån ¹	11 244
Övriga uppdrag	Riksgäldskontoret Tandvårds- och läkemedelsför- månsverket

1) Skattepliktig bilförmån som utbetalats, utom drivmedel.

Utbetalade arvoden till ledamöterna i SCB:s Insynsråd 2016

Jörgen Andersson	1 500
Anna Ekström	1 500
Ingemar Hansson	3 000
Jesper Hansson	1 500
Johanna Haraldsson	3 000
Anna Hedborg ¹	8 000
Ebba Lindsö	3 000
Ann Öberg	0

1) Har också erhållit ersättning i egenskap av ordförande i ett av SCB:s användarråd under 2015. 5 000 kr utbetalt i arvode i januari 2016 för ett möte den 28 oktober 2015.

Insynsrådsledamöternas övriga uppdrag

Jörgen Andersson	MLX Resurs AB
Anna Ekström	–
Ingemar Hansson	–
Jesper Hansson	–
Johanna Haraldsson	–
Anna Hedborg	Studieförbundet Näringsliv och Samhälle Systembolagets Pensionsstiftelse
Ebba Lindsö	Burenstam&Partners AB Sjätte AP-fonden SBAB Bank AB Allra Sverige AB
Ann Öberg	–

Noter**Resultaträkningen**

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 1	Intäkter av anslag	2016	2015
	2:1:9:1 Finansdepartementet, SCB:s ramanslag	569 327	543 432
	9:4:7:9 Socialdepartementet, Utveckling av socialt arbete m.m.	4 575	4 575
	9:5:2:3 Socialdepartementet, Barnstatistik	500	474
	9:5:2:4 Socialdepartementet Övriga insatser	388	–
	16:4:4:1 Utbildningsdepartementet, Utbildning och forskning	16 599	5 816
	17:13:6:4 Utbildningsdepartementet, Statistik om det civila samhället	1 500	2 000
	22:2:4:2 Näringsdepartementet, Informationsteknik	3 679	4 190
	Summa intäkter av anslag	596 568	560 487
	<i>Intäkter av anslag har ökat mellan 2015 och 2016 till följd av ökade tilldelade medel samt förbrukning av dessa.</i>		
	<i>Förbrukningen ökar främst till följd av intermittenta undersökningar samt fortsatt utvecklings- och förbättringsarbete.</i>		
	<i>Förändring av semesterlöneskulden avseende semesterdagar från år 2008 eller tidigare</i>	1 218	2 016
	<i>Summa utgifter i anslagsredovisningen</i>	597 786	562 502
NOT 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2016	2015
	Avgiftsintäkter	432 929	443 332
	Kopior	16	14
	Avgiftsintäkter från tjänsteexporten	70 966	53 547
	<i>Enligt 4§ avgiftsförordningen</i>		
	Publikationsförsäljning	1 869	3 328
	Kurs- och konferensavgifter	18	-1
	<i>Andra ersättningar</i>		
	Försäljning inventarier	–	5
	Fakturerad kostnadsersättning och andra ersättningar	34	148
	Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	505 832	500 373
	<i>Nettoförändring av avgifter och andra ersättningar beror på minskade avgiftsintäkter, främst inomstatliga samt ökade avgiftsintäkter från tjänsteexporten pga. högre projektomkostnader som sedan har vidarefakturerats.</i>		
	<i>Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar som kan hänföras till anslagsverksamheten.</i>	239	370
	<i>Varav intäkter av avgifter och andra ersättningar som kan hänföras till uppdragsverksamheten.</i>	505 593	500 003
	<i>Budget enligt regleringsbrev var 500,0 mnkr. Se avgiftsintäkter i tabellen Sammanställning av väsentliga uppgifter.</i>		
NOT 3	Intäkter av bidrag	2016	2015
	Lönebidrag, anställningsstöd etc.	616	593
	Bidrag från departementet m.fl.	7 285	8 101
	Utomstatliga bidrag inkl. EU-grants	10 278	11 966
	Summa intäkter av bidrag	18 179	20 660
	<i>Intäkter av bidrag varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär.</i>		
	<i>Varav intäkter av bidrag som kan hänföras till anslagsverksamheten</i>	9 582	8 205
	<i>Varav intäkter av bidrag som kan hänföras till uppdragsverksamheten</i>	8 597	12 456

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 4	Finansiella intäkter	2016	2015
	Ränteintäkt räntekonto i Riksgäldskontoret	–	–
	Ränteintäkt lån i Riksgäldskontoret	545	263
	Övriga finansiella intäkter	58	158
	Summa finansiella intäkter	603	421
	<i>Ett negativt ränteläge ger ränteintäkter på lån i Riksgäldskontoret. Ett sjunkande ränteläge under år 2016 har medfört högre intäkter än år 2015.</i>		
	Varav finansiella intäkter som kan hänföras till anslagsverksamheten	312	161
	Varav finansiella intäkter som kan hänföras till uppdragsverksamheten	292	259
NOT 5	Kostnad för personal	2016	2015
	Löner för anställd personal	522 217	511 572
	Arvoden till personer över 65 år, insynsråd, ledamöter m.m. (S-kod 4112 och 4118)	3 657	3 760
	Periodiserade lönekostnader	–	–
	Förändring semesterlöneskuld	3 555	-1 317
	Summa lönekostnader (S-kod 4111–4119)	529 429	514 015
	Arbetsgivaravgifter	170 255	164 172
	Pensionspremier, pensionsersättningar	82 178	77 290
	Pensionsavsättningar (netto)	-485	-61
	Övriga personalkostnader	19 311	17 311
	Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	-15 359	-10 115
	Summa kostnad för personal	785 329	762 612
	<i>Den totala kostnaden för personal har ökat mellan åren med 22,7 mnkr, varav löner för anställd personal och arbetsgivaravgifter har ökat med 16,7 mnkr främst pga. årlig lönerevision.</i>		
	<i>Förändring av semesterlöneskulden har ökat med 4,9 mnkr jämfört med 2015 till följd av fler antal sparade dagar samt att de gamla sparade dagarna ökar i värde i takt med lönerevision.</i>		
	<i>Kostnaderna för pensionspremierna har ökat med 4,9 mnkr beroende på den årliga lönerevisionen samt ökningen av semesterlöneskulden.</i>		
	<i>Övriga personalkostnader har ökat med 2,0 mnkr bl.a. till följd av ett nytt avtal för utlandsbaserade projektpersonal anställda av SCB som tidigare hanterades som konsulter.</i>		
	<i>Arbetet med att utveckla och förbättra funktionalitet i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2016 vilket i vissa fall leder till aktiveringar för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar). I kostnader för personal görs aktiveringar i de fall det är egen personal som arbetar i utvecklingsprojekten. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år i form av avskrivningar. Nivån förändras mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs. Årets aktivering uppgår till 15,4 mnkr, vilket är en ökning om 5,2 mnkr jämfört med 2015. Ökningen innebär en minskad kostnad i jämförelse med föregående år.</i>		
NOT 6	Kostnad för lokaler	2016	2015
	Lokalhyra	63 135	62 115
	Hyra i utlandsverksamhet	3 257	3 052
	Övriga lokalkostnader	7 468	7 305
	Summa kostnad för lokaler	73 860	72 472
	<i>Kostnad för lokaler ökade med 1,4 mnkr beroende på bl.a. högre kostnader till följd av ombyggnation i Stockholm och Örebro. Ombyggnationskostnaderna har periodiserats över kontraktstiden för hyresavtalen.</i>		

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 7	Övriga driftskostnader	2016	2015
	IT-tjänster och avgifter dataprogram	97 052	83 761
	Kostnader för telefoni, transporter samt porto	20 645	22 827
	Resekostnader exkl. traktamente	25 953	21 717
	Konsultkostnader inom tjänsteexporten	7 533	9 649
	Inköp av förbrukningsinventarier m.m.	2 781	2 584
	Övriga inköpta tjänster	68 133	49 747
	Övriga driftskostnader	31 140	33 186
	Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	-11 004	-5 795
	Summa övriga driftskostnader	242 233	217 676
	<i>Varav totalt övriga driftskostnader avseende tjänsteexporten</i>	<i>30 385</i>	<i>25 236</i>
	<i>IT-tjänster och avgifter för dataprogram har ökat netto sammantaget med 13,3 mnkr. Ökningen beror på ökade konsultkostnader för bl.a. projektledning i utvecklings- och förändringsarbete samt specifika kompetenser vid särskilda behov.</i>		
	<i>Minskningen av kostnader för telefoni, transporter samt porto beror främst på lägre portokostnader pga. lägre pris och svarsfrekvens.</i>		
	<i>Inrikes resekostnader fortsätter att minska pga. minskade antal tågresor.</i>		
	<i>Tillgång till videokonferenser m.m. skapar ökade kommunikationsmöjligheter och behovet av att resa minskar till viss del. Totalt ökade dock resekostnaderna pga. ökade resekostnader inom tjänsteexporten.</i>		
	<i>Övriga inköpta tjänster ökar främst pga. ökade konsultkostnader bl.a. beroende på externa leverantörer av intervjudata, utredningar m.m.</i>		
	<i>Arbetet med att utveckla och förbättra funktionalitet i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2016 vilket i vissa fall leder till aktiveringar för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar). I övriga driftskostnader görs aktiveringar i de fall det är konsulter som arbetar i utvecklingsprojekten. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år i form av avskrivningar. Årets aktivering uppgår till 11,0 mnkr, vilket är en ökning om 5,2 mnkr jämfört med 2015. Ökningen innebär en minskad kostnad i jämförelse med föregående år. Nivån på aktiveringarna är olika mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs.</i>		
NOT 8	Finansiella kostnader	2016	2015
	Räntekostnader för lån i Riksgäldskontoret	–	–
	Räntekostnad räntekonto i Riksgäldskontoret	429	245
	Övriga räntekostnader och avgifter	139	328
	Summa finansiella kostnader	568	573
	<i>Ett negativt ränteläge medför räntekostnader på behållningen på räntekontot i Riksgäldskontoret.</i>		
	<i>Ett sjunkande ränteläge under år 2016 har medfört högre kostnader än år 2015.</i>		
NOT 9	Avskrivningar och nedskrivningar	2016	2015
	Avskrivningar	28 044	25 061
	Årets nedskrivningar för ej driftsatta AT	–	582
	Summa avskrivningar och nedskrivningar	28 044	25 643
	<i>Avskrivningarna ökade med 3,0 mnkr jämfört med 2015 framförallt till följd av egenutvecklade IT system som färdigställts under hösten 2015 och under år 2016.</i>		
NOT 10	Årets kapitalförändring	2016	2015
	Underskott i uppdragsverksamheten	-8 852	–
	Överskott i uppdragsverksamheten	–	2 966
	Årets kapitalförändring	-8 852	2 966

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 11	Balanserade utgifter för utveckling	2016	2015
	Utgifter för egenutvecklade IT-system		
	Ingående Anskaffningsvärde	128 703	114 028
	Nedskrivning av ej driftsatta anläggningar	–	-582
	Årets anskaffning	26 363	15 910
	Årets utrangering, försäljning	-3 623	-652
	Utgående anskaffningsvärde	151 443	128 703
	Ingående Ackumulerade avskrivningar	45 068	30 178
	Årets avskrivning	18 754	15 542
	Årets utrangering, försäljning	-3 623	-652
	Utgående avskrivningar	60 199	45 068
	Bokfört värde	91 244	83 635
	<i>Därav pågående projekt</i>	<i>30 824</i>	<i>13 754</i>
	<i>Fyra egenutvecklade IT-system för statistikproduktionen har avskrivningstid på mer än 5 år, tre stycken har 7 år och ett har 8 år, vilket motsvarar bedömd ekonomisk livslängd för dessa system. Erfarenhetsmässigt använder SCB liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år. Det IT-system som har en bedömd ekonomisk livslängd på 8 år ska ersätta flera gamla produktspecifika system. Det är en stor satsning med den medvetna strategin att det ska användas under en längre tid om minst 8 år.</i>		
NOT 12	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2016	2015
	Utgifter för licenser och köpta IT-program		
	Ingående Anskaffningsvärde	17 368	21 042
	Årets anskaffning	3 228	225
	Årets utrangering, försäljning	-10 668	-3 899
	Utgående anskaffningsvärde	9 928	17 368
	Ingående Ackumulerade avskrivningar	16 919	20 275
	Årets avskrivning	351	543
	Årets utrangering, försäljning	-10 668	-3 899
	Utgående avskrivningar	6 602	16 919
	Bokfört värde	3 326	449
	<i>Därav pågående projekt</i>	<i>–</i>	<i>–</i>
	<i>Utrangering har gjorts för programvaror och licenser som ej längre används. Dessa var helt avskrivna vid utrangeringstillfället.</i>		
NOT 13	Förbättringsutgifter på annans fastighet – ombyggnationer	2016	2015
	Ingående Anskaffningsvärde	3 229	3 079
	Årets anskaffning	168	150
	Årets utrangering, försäljning	–	–
	Utgående anskaffningsvärde	3 397	3 229
	Ingående Ackumulerade avskrivningar	2 755	2 537
	Årets avskrivning	250	218
	Årets utrangering, försäljning	–	–
	Utgående avskrivningar	3 005	2 755
	Bokfört värde	392	474

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 14 Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2016	2015
Ingående Anskaffningsvärde	92 197	79 205
Årets anskaffning	10 398	17 038
Årets utrangering, försäljning	-19 774	-4 046
Utgående anskaffningsvärde	82 821	92 197
Ingående Ackumulerade avskrivningar	64 799	60 052
Årets avskrivning	8 688	8 758
Årets utrangering, försäljning	-19 774	-4 011
Utgående avskrivningar	53 713	64 799
Bokfört värde	29 108	27 398
<i>Anskaffningarna under 2016 rör främst IT relaterad utrustning. Utrangeringarna under 2016 avser främst IT utrustning som var helt avskriven vid utrangeringstillfället.</i>		
NOT 15 Varulager och förråd	2016	2015
Publikationslager	123	93
Summa varulager och förråd	123	93
<i>Publikationslagret består av publikationen "På tal om kvinnor och män".</i>		
NOT 16 Kundfordringar, utomstatliga	2016	2015
Kundfordringar	31 598	52 195
Summa kundfordringar, utomstatliga	31 598	52 195
Varav fordringar som nedskrivits	254	232
<i>I kundfordringar ingår även kundfordringar avseende publikationsförsäljningen. Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att kundfordringar varierar. Minskningen av kundfordringar mellan åren 2016 och 2015 beror på några större kundfordringar till några kunder 2015.</i>		
NOT 17 Fordringar hos andra myndigheter	2016	2015
Kundfordringar	35 985	55 935
Ingående mervärdesskatt m.m.	14 163	12 954
Övriga fordringar	5	180
Summa fordringar hos andra myndigheter	50 153	69 069
<i>Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att kundfordringar varierar.</i>		
<i>Inomstatliga kundfordringar har minskat med 20 mnkr mellan åren 2015 och 2016 främst pga. några större kundfordringar till några kunder 2015.</i>		
<i>Övriga fordringar om 5 tkr avser fordran hos Skatteverket.</i>		
NOT 18 Övriga kortfristiga fordringar	2016	2015
Utsända fakturor	13	37
Tjänsteexportens medel i projektländer m.m.	2 457	2 552
Övrigt	30	18
Summa övriga kortfristiga fordringar	2 500	2 607
<i>Återstående medel för tjänsteexporten vid årsskiftet varierar mellan åren beroende på årets kostnadsförbrukning.</i>		
NOT 19 Förutbetalda kostnader	2016	2015
Hyreskostnad	22 286	17 327
Övriga förutbetalda kostnader	30 434	19 145
Summa förutbetalda kostnader	52 720	36 472
<i>Förutbetalda hyreskostnader har ökat pga. kostnader för ombyggnationer.</i>		
<i>I posten övriga förutbetalda kostnader ingår framförallt förutbetalda kostnader för support- och licenskostnader.</i>		

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 20	Upplupna bidragsintäkter	2016	2015	
	Upplupna lönebidrag	75	50	
	Pågående uppdrag	8 904	9 946	
	Summa upplupna bidragsintäkter	8 979	9 996	
	Övriga upplupna intäkter			
	Pågående uppdrag	26 474	26 896	
	Summa övriga upplupna intäkter	26 474	26 896	
	Upplupna bidragsintäkter varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär.			
NOT 21	Avräkning med statsverket	2016	2015	
	Anslag i icke räntebärande flöde			
	Ingående balans	2 868	1 421	
	Redovisat mot anslag (+)	27 241	17 055	
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-23 022	-15 608	
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	7 087	2 868	
	Anslag i räntebärande flöde			
	Ingående balans	-16 506	-16 793	
	Redovisat mot anslag (+)	570 545	545 448	
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-552 406	-545 442	
	Återbetalning av anslagsmedel	143	281	
	Skulder/Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	1 776	-16 506	
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag			
	Ingående balans	8 364	10 380	
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-1 218	-2 016	
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	7 146	8 364	
	Summa avräkning med statsverket	16 009	-5 274	
NOT 22	Myndighetskapital	Bal. Kap. Avgiftsfin. verksamhet	Kapitalförändring enligt RR	Summa
	UB 2015-12-31	42 269	2 966	45 235
	IB 2016-01-01	42 269	2 966	45 235
	Föregående års kapitalförändring	2 966	-2 966	2 966
	Årets kapitalförändring		-8 852	-8 852
	Summa årets förändring	2 966	-11 818	-8 852
	UB 2016-12-31	45 235	-8 852	36 383
	SCB får disponera ackumulerade överskottsmedel upp till 10 procent av omsättningen för uppdragsverksamheten.			
	Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 36 383 tkr motsvarande 7,1 procent av uppdragsverksamhetens intäkter (föregående år 45 235 tkr och 8,8 procent).			

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 23	Avsättningar	2016	2015
	Ingående avsättning	1 846	1 907
	Förändring av skuld	728	1 000
	Årets pensionsutbetalning	-1 213	-1 061
	Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 361	1 846
	Ingående avsättning för lokalt omställningsarbete	1 545	0
	Årets förändring för lokalt omställningsarbete	1 300	1 545
	Summa övriga avsättningar	2 845	1 545
	Utgående avsättningar	4 206	3 392
	<i>Övriga avsättningar avser avsättning med 0,3 procent av lönesumman till aktivt omställningsarbete enligt centralt avtal om lokala omställningsmedel. Lokalt avtal om vad dessa medel ska användas till framöver har tecknats under 2015. För 2017 har gjorts en bedömning att cirka hälften av avsättningen för omställningsarbete kommer att regleras.</i>		
NOT 24	Lån i Riksgäldskontoret, anläggningstillgångar	2016	2015
	Ingående balans	108 544	102 338
	Upplånat under året	37 717	31 870
	Amorterat under året	-27 913	-25 664
	Utgående låneskuld	118 348	108 544
	<i>Beviljad låneram enligt regleringsbrev</i>	<i>136 000</i>	<i>140 000</i>
	<i>Anläggningstillgångarnas bokförda värde per den 31 december</i>	<i>124 069</i>	<i>111 957</i>
	<i>Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde beror bl.a. på aktivering av egenutvecklade IT-system och inköp under december.</i>		
NOT 25	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2016	2015
	Arbetsgivaravgift och särskild löneskatt	14 811	14 456
	Pensionspremier etc.	8	18
	Utgående mervärdesskatt	4 507	5 795
	Leverantörsfakturor	5 909	5 887
	Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	25 235	26 155
NOT 26	Leverantörsskulder	2016	2015
	Ankomstregistrerade fakturor	185	49
	Utomstatliga leverantörsfakturor	34 598	34 643
	Utländska leverantörsfakturor	421	1 910
	Summa leverantörsskulder	35 204	36 602
	<i>Utländska leverantörsskulder har minskat med 1,5 mnkr mellan åren 2015 och 2016 pga. några större leverantörsskulder till några leverantörer 2015.</i>		
NOT 27	Övriga kortfristiga skulder	2016	2015
	Personalens källskatt	13 426	13 106
	Övrigt	2 141	8 571
	Summa övriga kortfristiga skulder	15 567	21 677
	<i>I posten övrigt ingår för 2015 8,3 mnkr som har erhållits för ett projekt där SCB var projektkoordinator och medlen har betalats vidare till andra projektländer under 2016.</i>		
NOT 28	Upplupna kostnader	2016	2015
	Semesterlöneskuld och semesterlönstillägg	37 975	34 503
	Kompskuld, upplupna arvoden och retroaktiv lön	1 318	1 912
	Sociala avgifter för semesterlöneskuld och annan löneskuld	18 659	16 830
	Övriga upplupna kostnader	7 296	6 067
	Summa upplupna kostnader	65 248	59 312
	<i>Övriga upplupna kostnader avser främst upplupna kostnader inom IT-området. Förändring av semesterlöneskulden har ökat jämfört med 2015 till följd av fler antal sparade dagar samt att de sparade dagarna uppräknas till ny lönenivå.</i>		

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 29	Oförbrukade bidrag	2016	2015
	Inomstatliga oförbrukade bidrag pågående uppdrag	2 589	2 429
	Utomstatliga oförbrukade bidrag pågående uppdrag	2 922	4 890
	Summa oförbrukade bidrag	5 511	7 319
	<i>Inomstatliga oförbrukade bidrag avser framförallt medel som SCB har fått enligt regeringsbeslut. För posten inomstatliga oförbrukade bidrag för pågående uppdrag kommer 1 833 tkr förbrukas inom tre månader och 756 tkr kommer att förbrukas inom ett år. Det är ett projekt som inte är slutfört som står för den största delen av utomstatliga oförbrukade bidrag.</i>		
NOT 30	Övriga förutbetalda intäkter	2016	2015
	Inomstatliga förutbetalda intäkter pågående uppdrag	38 196	46 534
	Utomstatliga förutbetalda intäkter pågående uppdrag	22 123	45 334
	Summa förutbetalda intäkter	60 319	91 868
	<i>Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att övriga förutbetalda intäkter varierar.</i>		

Mål och återrapporteringskrav

Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet

Regleringsbrevets mål i sammandrag samt uppnådda resultat

Mål	Resultat
Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna.	Den anslagsfinansierade statistiken har under 2016 producerats i enlighet med arbetsplanen (med undantag av HUT), huvudsakligen levererats i tid och i allt väsentligt varit korrekt. Statistiken har tillgängliggjorts på SCB:s webbplats. Se sid. 12, 18 ff
Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att, genom att utföra uppdrag utifrån olika användares behov, öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen som finns inom myndigheten.	Den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar och befintliga överenskommelser. Uppdragsvolymen har ökat jämfört med tidigare år och uppdragsverksamheten uppvisar ett underskott. Se sid. 13, 36 ff
Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras före annan avgiftsfinansierad verksamhet.	Uppdrag avseende officiell statistik utgjorde 25 procent av den totala uppdragsvolymen vilket är i nivå med föregående år. Se sid. 13, 39 ff
Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år.	Totalproduktiviteten minskade med 1,4 procent 2016. Totalproduktiviteten har ökat med i genomsnitt 1,2 procent under 2012–2016. Se sid. 15–16
Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar. Förståelsen och tolkningen av statistiska resultat och samband ska underlättas.	Konceptet <i>Sverige i siffror</i> har under 2016 vidareutvecklats genom nya releaser och ny funktionalitet. Se sid. 23–27
Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska.	Kostnaderna för uppgiftslämnandet har under 2016 minskat med 2,7 procent. Och minskningen återfinns i företag och organisationer samt kommuner och landsting. Se sid. 34–35

Mål	Resultat
Myndigheten ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten beslutar över är samordnade, kostnadseffektiva och enkla för medborgare, företagare och andra berörda.	SCB ser kontinuerligt över möjligheterna att hämta data ur administrativa källor och arbetar för att förenkla insamlingsprocessen bl.a. genom att samordna innehåll och utöka möjligheterna att lämna uppgifter via fil. Se sid. 34–35
SCB ska redovisa bidrag från EU.	SCB erhöll 7,8 mnkr i bidrag från EU under 2016. Se sid. 18
SCB ska redovisa företagens kostnader för uppgiftslämnandet.	Kostnaden för uppgiftslämnandet har för 2016 beräknats till 334 mnkr avseende företag och organisationer. Se sid. 34–35
SCB ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten.	Resultat från undersökningen 2016 levereras först våren 2017. 2015 svarade 79 procent av de tillfrågade som känner till SCB att de hade mycket eller ganska stort förtroende för myndigheten. Se sid. 42
SCB ska redovisa vidtagna åtgärder för att öka tillgänglighet till och användbarhet av statistiken samt för att öka förståelsen av statistiska resultat och samband.	Analyser av statistiska resultat har publicerats löpande i artiklar på webben. Infografik används för att visuellt presentera statistik på ett lättillgängligt sätt. Se sid. 23–27
SCB ska redovisa prestationernas kostnader, intäkter och volym i den avgiftsfinansierade verksamheten, återrapporterade enligt den indelning som anges under avsnitt 6 Avgifter och bidrag.	Se tabell 10 Uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat i avsnittet Avgiftsfinansierad verksamhet. Se sid. 38
SCB ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten.	Inga större insatser för marknadsföring och produktutveckling har gjorts under året. Se sid. 41
SCB ska redovisa kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten.	Kundnöjdheten var i leveransenkäten 6,2 på en sjugradig skala. I NKI-undersökningen fick SCB 8,0 på en tiogradig skala. Se sid. 42–43
SCB ska redovisa Arbetskostnadsindex (RAM) till regeringen (Finansdepartementet) senast 1 februari 2016.	AKI (RAM) redovisades till departementet enligt plan. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.

Mål

Resultat

Samordningen av den officiella statistiken ska stärka det svenska statistiska systemet, bidra till hög statistik kvalitet och öka användbarheten av den officiella statistiken.

Under året hölls rådets årliga konferens om den officiella statistiken. Rådets arbetsgrupp för metod och kvalitet har under året arbetat med standardiserade variabler, begreppet officiell statistik samt fortsatt arbetet med att ta fram en handledning för *Riktlinjer för europeisk statistik*. Arbetsgruppen för uppgiftslämnarfrågor har fortsatt att fokusera på frågor som rör kommunikation med uppgiftslämnare. Se sid. 48–50

Myndigheten ska samråda med viktiga användare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs.

SCB har under 2016 haft tio användarråd. I användarråden förankras förändringar i statistiken och de ger SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov. Se sid. 43–45

Myndigheten ska lämna en rapport utarbetad av Rådet för den officiella statistiken om samordningen av den officiella statistiken med uppgifter om tillgänglighet samt könsuppdelning m.m. enligt 13 och 14 §§ förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Den årliga rapporten avseende Rådet för den officiella statistiken 2015 publicerades på SCB:s webbplats den 1 mars 2016 och en engelsk version publicerades den 4 maj. Se sid. 48

Rådet ska genomföra en kartläggning av könsuppdelad statistik vid statistikansvariga myndigheter under 2016. Uppgifterna från denna kartläggning ska utgöra underlag för en återkoppling från Rådet till statistikansvariga myndigheter under 2017. Omfattningen av återkopplingen beslutas av Rådet.

Utifrån resultatet av 2015 års kartläggning gjordes under 2016 en fördjupad återkoppling till några myndigheter inom ämnesområdet *Arbetsmarknad*. Under 2016 gjordes på nytt en kartläggning och resultaten kommer att presenteras 2017. Se sid. 48–49

Myndigheten ska i Hermes redovisa prognoser med tillhörande kommentarer för 2016–2020. Av kommentarerna ska framgå vilka antaganden som använts i prognosen, vilka osäkerhetsfaktorer som finns och eventuella förändringar av förutsättningarna för myndigheten att bedriva sin verksamhet. Vidare ska förändringar i förhållande till föregående prognostillfälle samt den av myndigheten beslutade budgeten kommenteras. Vid väsentliga prognosavvikelser ska myndigheten även ange orsakerna till dessa, samt vilka åtgärder som vidtagits eller planeras att vidtas för att verksamheten ska bedrivas enligt plan inom ramen för tilldelade medel. Prognoserna ska lämnas senast den 20 januari, 19 februari, 3 maj,

Utgiftsprognoser har redovisats i Hermes i enlighet med uppdraget. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.

Mål	Resultat
Myndigheten ska leverera mikromaterial till Regeringskansliet enligt särskild överenskommelse.	SCB har levererat mikrodata enligt särskild överenskommelse med Regeringskansliet. Se sid. 21
Myndigheten ska vara nationell koordinator för internationella valutafondens gemensamma datastandard i Sverige (SDDS och SDDS Plus).	Från och med 1 januari 2015 är SCB nationell koordinator för SDDS Plus. En särskild webbsida finns med länkar till SDDS PLUS-statistiken. Bevakning sker löpande så att leverans av data till internationella valutafonden och uppdatering av länkarna till SDDS Plus-statistiken på SCB:s webbsida sker samma dag som ny statistik offentliggörs. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.
Arbetsplan över den anslagsfinansierade verksamheten.	Arbetsplanen för 2016 levererades den 29 januari. Redovisas inte på annan plats i årsredovisningen.
Myndigheten ska ta fram statistik om det civila samhället i enlighet med regeringsbeslut (IJ2010/00137). Grunduppdraget för myndigheten är att ta fram och redovisa statistik utifrån FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke vinst-drivande organisationer (ICNPO). Under 2016 ska åtgärder för att öka och säkerställa kvaliteten i satelliträkenskaperna genomföras. Samordning och utveckling av berörda statistikdatabaser bör ske, där så är lämpligt, i syfte förbättra underlaget för statistiken. Därutöver ska myndigheten redovisa statistik som beskriver den ekonomiska relationen mellan den offentliga sektorn och det civila samhällets organisationer samt statistik som beskriver befolkningens deltagande i det civila samhället. Myndigheten ska under 2016 publicera senast aktuella statistik om det civila samhället. Redovisning av uppdraget, inklusive ekonomisk redovisning, ska göras i samband med årsredovisningen för 2016.	I slutet av 2016 publicerades rapporten "Det civila samhället 2014 – satelliträkenskaper". Se sid. 21

Mål

Resultat

Myndigheten ska leverera data från Nationalräkenskaperna och Arbetskraftsundersökningarna till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå och i det format som är anpassat till Regeringskansliets (Finansdepartementet) behov. Samråd ska ske med Konjunkturinstitutet om formerna för dataleveranserna.

SCB har levererat data från NR och AKU till Konjunkturinstitutet på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov. Se sid. 21

Myndigheten ska redovisa en plan för hur myndigheten avser att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:AU1, rskr. 2008/09:115). Planen ska beskriva på vilket sätt jämställdhet ska integreras i myndighetens ordinarie verksamhet, exempelvis i myndighetens styrprocesser. Den ska innehålla identifierade utvecklingsbehov och mål samt aktiviteter som myndigheten avser att vidta och genomföra under 2017–2018. Planen ska redovisas till regeringen (Finansdepartementet med kopia till Socialdepartementet) senast den 31 oktober 2016. Redovisning av aktiviteter och resultat ska ske i myndighetens årsredovisningar för 2017 och 2018.

SCB levererade i oktober 2016 en plan till regeringen för hur myndigheten avser att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen. Av planen framgår identifierade utvecklingsområden och förslag på aktiviteter åren 2017 och 2018. Se sid. 21

Myndigheten ska genomföra en analys av bortfallsbiasen i Arbetskraftsundersökningarna med fokus på de unga som varken arbetar eller studerar och redovisa hur den kan tänkas påverka skattningsarna av unga som varken arbetar eller studerar (NEET-indikatorn). Syftet är att validera träffsäkerheten i Arbetskraftsundersökningarna, i enlighet med vad som anges i regeringens strategi för unga som varken arbetar eller studerar (U2015/05478/UF).

Analysen har genomförts och avrapporterats. I rapporten beskrivs hur bortfallet påverkar nivåskattningsarna och förändringsskattningsarna för gruppen unga som varken jobbar eller studerar. Se sid. 21

Mål

Myndigheten ska ta fram och sammanställa statistik över cirkulär migration till och från Sverige. Uppdraget har sitt ursprung i de förslag som presenterades i slutbetänkandet från Kommittén för cirkulär migration och utveckling - Förslag och framåtblick (SOU 2011:28). En förstudie har genomförts inom ramen för den kartläggande studien Migrationsstatistik i Sverige: nuläge, behov och förslag till förbättringar, som SCB genomförde på uppdrag av regeringen 2014. Syftet med uppdraget är främst att förbättra statistiken över migrationsmönster till och från Sverige och att förbättra möjligheterna till kohortstatistik inom området. I uppdragets genomförande ska myndigheten samråda med Regeringskansliet (Justitiedepartementet).

Myndigheten ska under 2016 fortsätta arbetet med att redovisa och föreslå utveckling av data om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning i enlighet med regeringsbeslut den 20 mars 2012 (S2012/ 02210/FST).

Myndigheten ska i sitt arbete med att minska utsläppen av koldioxid från resor och transporter använda den metodik som tagits fram inom ramen för projektet Resfria möten i myndigheter – REMM, som drivs av Trafikverket.

Myndigheten ska utveckla metoder för att inkludera värdet av ekosystemtjänster i miljöräkenskaper genom att bland annat sammanställa befintliga uppgifter om kopplingar mellan mark- och vattenanvändning, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald. I uppdragets utförande ska myndigheten samråda med Artdatabanken vid Sveriges lantbruksuniversitet och andra relevanta myndigheter som har ansvar för uppföljning och utvärdering av miljö kvalitetsmål. I uppdraget ingår att lämna förslag om hur statistikunderlaget kan förbättras. Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2016 till regeringen (Miljöpartementet med kopia till Finansdepartementet).

Resultat

Den 20 december publicerades den första delen av uppdraget om cirkulär migration. Statistiken omfattar personer som under perioden 2005–2014 gjort två eller fler migrationer. I denna första del redovisas statistik ur ett demografiskt perspektiv, exempelvis efter kön, ålder, utländsk bakgrund och medborgarskapsregion. Under 2017 kommer ytterligare statistik kring dessa grupper inom områdena utbildning, sysselsättning och inkomst att tas fram. Se sid. 21

SCB har under 2016 fortsatt arbetet med att redovisa data och har även föreslagit utveckling av data om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning. Uppdraget har levererats till Myndigheten för delaktighet enligt plan. Se sid. 22

Utgångspunkten i arbetet med att öka antalet resfria möten har varit den 10-steps metod som tagits fram av Trafikverket inom projektet REMM (resfria möten i myndigheter). SCB har dessutom tecknat en överenskommelse med Trafikverket kring samverkan för en ökad andel resfria möten. Faktaunderlag har tagits fram kring tjänsteresor och tekniska alternativ för resfria möten på SCB. Information om resfria möten samt tekniska förutsättningar har publicerats på intranätet i form av nyheter, blogginlägg och en informationssida. En översyn kring behov av teknisk utrustning har också gjorts och som resulterat i inköp av ny utrustning för webbmöten. Se sid. 22

SCB har under året arbetat med att utveckla metoder för att inkludera värdet av ekosystemtjänster i miljöräkenskaper genom att bland annat sammanställa befintliga uppgifter om kopplingar mellan mark- och vattenanvändning, ekonomisk utveckling och biologisk mångfald. Se sid. 22

Sammanställning av nyckeltal om SCB

	2014	2015	2016
Totala intäkter (mnkr) varav	1 054	1 082	1 121
– anslagsintäkter	558	560	597
– avgiftsintäkter och andra intäkter än anslag	496	521	525
Andel av avgiftsintäkter avseende officiell statistik från andra statistikansvariga myndigheter (%)	25	25	25
Totala kostnader (mnkr)	1 044	1 079	1 130
Punktlighet i publiceringen (%)	98	98	98
Kostnad för uppgiftslämnandet (mnkr)	459	451	404
Uppgiftslämnarnas kostnader (förändring jämfört med föregående år i mnkr) ¹	-10	-36	-11
Statistikdatabasen			
– antal uttag (1000-tal)	1 235	1 092	1 174
– antal tabeller	3 390	3 548	3 794
Webbplatsen - antal besök (1000-tal)	7 699	8 688	6 332 ²
Kundnöjdhet i avgiftsfinansierade verksamheten:			
– Leveransenkäten (7-gradig skala)	6,0	6,0	6,2
– Nöjd-Kund-Index ³ (10-gradig skala)	7,8	–	8,0
Allmänhetens förtroende (mycket eller ganska stort förtroende) (%)	79	79	– ⁴
Antal registerutdrag enligt Personuppgiftslagen (PUL)	115	77	89
Produktivitetsförändring (%)	2,1	2,0	-1,4

1) Förändringen är beräknad på en justerad uppgift för föregående år.

2) Statistiken är inte jämförbar med tidigare år pga. byte av webbanalysverktyg.

3) Nöjdukundindex är en webbenkät riktad till ett antal kunder och genomförs vartannat år.

4) Resultat från undersökningen 2016 presenteras våren 2017.

Ledamöter i råd och nämnder

Den nya instruktionen för SCB, förordningen (2016:822) med instruktion för Statistiska centralbyrån, började gälla 1 september och reglerar insynsrådet, vetenskapliga rådet och Rådet för den officiella statistiken.

Den tidigare förordningen med instruktion för Statistiska centralbyrån (2007:762) reglerade dessutom Nämnden för konsumentprisindex samt Nämnden för byggnadsindex.

INSYNSRÅDET

- Ann Öberg
- Johanna Haraldsson
- Ebba Lindsö
- Jesper Hansson
- Jörgen Andersson
- Anna Hedborg
- Ingemar Hansson
- Anna Ekström

Förordnandet för ledamöterna i insynsrådet gick ut 2016-08-31 och inga nya ledamöter utsågs för resterande del av året.

SCB:S VETENSKAPLIGA RÅD

Uppgifterna för vetenskapliga rådet avser läget 2016-12-31.

- Stefan Lundgren, ordförande, SCB
- Lilli Japac, SCB
- Prof. Jan Bjørnstad, Statistisk sentralbyrå
- Prof. Sune Karlsson, Örebro universitet
- Prof. Frauke Kreuter, University of Maryland
- Prof. Xavier de Luna, Umeå universitet
- Dr. Lars Lyberg
- Prof. Daniel Thorburn, Stockholms universitet
- Prof. Thomas Laitila, SCB, adjungerad ledamot
- Prof. Julia Lane, American Institute for Research
- Prof. Natalie Shlomo, University of Manchester
- Prof. Geert Loosveldt, University of Leuven

RÅDET FÖR DEN OFFICIELLA STATISTIKEN

Ledamöter i Rådet för den officiella statistiken 2016-12-31:

- Stefan Lundgren, ordförande, SCB

Permanent ledamöter:

- Ann-Marie Begler, Försäkringskassan
- Herman Sundqvist, Skogsstyrelsen
- Olivia Wigzell, Socialstyrelsen
- Erik Brandsma, Statens energimyndighet
- Leif Denneberg, Statens jordbruksverk
- Mikael Halápi, Statens skolverk

Roterande ledamöter:

- Jakob Granit, Havs- och vattenmyndigheten, t.o.m. 2016
- Nina Cromnier, Kemikalieinspektion, t.o.m. 2017
- Urban Hansson Brusewitz, Konjunkturinstitutet t.o.m. 2017
- Gunilla Herdenberg, Kungliga Biblioteket, t.o.m. 2018
- Carina Gunnarsson, Medlingsinstitutet, t.o.m. 2018
- Vakant t.o.m. 2016

Ledamöter i Rådet för den officiella statistiken 2016-08-31:

- Stefan Lundgren, ordförande, SCB
- Ann-Marie Begler, Försäkringskassan
- Ingemar Berglund, Havs- och vattenmyndigheten
- Nina Cromnier, Kemikalieinspektionen
- Urban Hansson Brusewitz, Konjunkturinstitutet
- Gunilla Herdenberg, Kungliga biblioteket
- Carina Gunnarsson, Medlingsinstitutet

NÄMNDEN FÖR KONSUMENTPRISINDEX

Uppgifterna för Nämnden för konsumentprisindex avser läget 2016-08-31.

Cecilia Hertzman, ordförande, SCB

Jörgen Dalén, Statistikkonsult

Prof. David Edgerton, Lunds universitet

Prof. Sune Karlsson, Örebro universitet

Prof. Hans Wijkander, Stockholms
universitet
Mårten Löf, Sveriges Riksbank
Marcus Mossfeldt, Konjunkturinstitutet
Tommy Lowén, Pensionsmyndigheten
Randi Johannessen, Statistisk sentralbyrå,
Norge

NÄMNDEN FÖR BYGGNADSINDEX

Uppgifterna för Nämnden för
byggnadsindex avser läget 2016-08-31.

- Marie Haldorson, ordförande, SCB,
- Roger Gustafsson, Boverket
- Tommy Lennberg, Byggherrarna
- Roger Pohjanen, Riksbyggen
- Göran Tinglöv, Svenska
Byggnadsarbetareförbundet
- Fredrik Isaksson, Sveriges Byggindustrier
- Petter Jurdell, SABO
- Hans Eriksson, Entreprenörföretagen/
Företagarna
- Han-Suck Song, Kungliga Tekniska
Högskolan
- Hans Heldring, Installationsföretagen
Service i Sverige AB

Intern styrning och kontroll

SCB:s avdelningschefer har i samband med helårsuppföljningen lämnat skriftliga intyganden och redovisat en sammanfattande bedömning om den interna styrningen och kontrollen för den verksamhet de ansvarar för. Samtliga avdelningar bedömer att den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Från avdelningarna har för varje tertiäl lämnats en skriftlig rapportering av verksamhetens resultat samt rapporter med uppföljning avseende riskutvecklingen och vidtagna åtgärder. Åtgärder för att komma tillrätta med identifierade kritiska risker har vidtagits.

INTERN KONTROLLMILJÖ

Styrdokument

Från 1 januari 2016 gäller nya definitioner av interna styrdokument som slagits fast i SCB:s arbetsordning. Kopplat till dessa definitioner fastställdes i januari 2016 riktlinjer för hantering av styrdokument inom SCB. I riktlinjerna finns kompletterande regler kring hanteringen av styrdokument och de mallar som ska användas för de olika styrdokumenten. En övergångsbestämmelse anger att alla befintliga dokument med benämningar som angivits i arbetsordningen upphör att gälla vid halvårsskiftet 2016. Dessutom ska alla styrdokument som följer de nya definitionerna publiceras på SCB:s intranät tillsammans med en förteckning över samtliga styrdokument. Enligt de nya riktlinjerna ska också alla styrdokument ha en begränsad giltighetstid. Detta för att säkerställa att översyn sker regelbundet.

I juni fastställdes nya riktlinjer för riskhantering vid SCB. Myndigheten har arbetat strukturerat med riskanalyser under ett antal år på alla nivåer. Det har dock varit svårt att skapa en samlad bild då olika modeller använts för olika typer av risker. Dessutom har riskhanteringen dokumenterats på olika sätt och i olika verktyg, vilket ytterligare försvårat övergripande sammanställningar och uppföljningar. De nya riktlinjerna innebär att

en gemensam modell och ett gemensamt dokumentationssätt gäller för alla riskanalyser som görs inom myndigheten. Enligt en övergångsbestämmelse ska de nya riktlinjerna tillämpas för alla riskanalyser avseende 2017 och framåt. Det innebär att de implementerades i verksamhetsplaneringen under hösten 2016 och bedöms få fullt genomslag under 2017.

Organisationsanpassningar

Under våren och sommaren genomfördes en utredning med syfte att inrätta en ny avdelning för metod, utveckling och process från 1 januari 2017. Samtidigt skulle Utvecklingsavdelningen och Processavdelningen avvecklas. Syftet var att öka SCB:s utvecklingsförmåga, vidareutveckla det processbaserade arbetssättet samt att säkra metodkompetensen på kort och lång sikt. I slutet av augusti presenterades utredningens slutliga förslag till ny organisation och under hösten tillsattes chefer och de nya rollerna på den nya avdelningen för process- och metodutveckling (PMU).

Under året implementerades en ny projektmodell och steg 1 i implementeringen av en ny förvaltningsmodell. Bägge implementeringarna har genomförts parallellt med stöd av extern konsult och beräknas få fullt genomslag först under 2017. Syftet har varit att få en starkare styrning av såväl utveckling som förvaltning och förbättrade leveranser och ett ökat fokus på resultat och effekthemtagningar. Portföljstyrningen har tidigare omfattat enbart utvecklingsverksamhet men inkluderar nu även förvaltning. En ny organisation för styrningen av portföljen infördes samtidigt.

En ny organisation för styrning och stöd till uppdragsverksamheten inrättades under hösten 2016. Ett uppdragsråd inrättades med ett tydligare uppdrag att styra uppdragsverksamheten med utgångspunkt i strategi 2020. En ny Uppdragspolicy har också fastställts.

En ny organisation inrättades för säkerhetsarbetet med en ny tjänst som biträdande säkerhetschef som ansvarar för det operativa säkerhetsarbetet. En förändrad styrgrupp för säkerhetsfrågor inrättades samtidigt.

Ett omfattande arbete för att se över och effektivisera hur SCB arbetar med och organiserar insamlingsverksamheten från individer och hushåll har inletts och kommer att fortsätta under 2017.

RISKBEDÖMNING & KONTROLLÅTGÄRDER

Riskhanteringsprocessen

Genomgripande förändringar har börjat implementeras i riskhanteringen från och med verksamhetsplaneringen inför 2017. En ny riskmodell har implementerats, men den största förändringen ligger i arbetssättet och i att alla risker fr.o.m. samlats i ett gemensamt dokumentationsverktyg. Samtliga riskanalyser genomförs i det nya arbetssättet i workshopform ledd av en riskanalysledare. Riskdokumentationen har arbetats om så att alla risker från 2017 kopplas mot riskområden och riskkategorier. Tidigare kopplades verksamhetsrisker direkt mot mål och aktiviteter i avdelningarnas handlingsplaner. Strategi 2020 och de årliga planerna utgör fortfarande grunden för riksanalyserna men riskerna do-

kumenteras fristående och går att aggregera på områden och kategorier på ett helt annat sätt än vad som tidigare var möjligt. Det ger utökade möjligheter till övergripande analyser och sammanställningar för att studera mönster. Workshopparna ger också möjlighet att nå ökad samsyn kring risker och deras värdering. Fullt genomslag för det ändrade arbetssättet kommer inte att kunna uppnås förrän under 2017. I samband med denna omläggning har även ett helt nytt sätt att arbeta fram risklistan för myndighetens övergripande risker tagits fram.

INFORMATION & KOMMUNIKATION

Sedvanliga öppna personalseminarier har hållits av generaldirektören på bägge orterna i januari och i oktober anordnades en SCB-dag i Stockholm för all personal. På det första seminariet presenterades resultaten av helårsuppföljningen och planerna för det kommande året. Fokus för SCB-dagen var SCB:s Strategi 2020 och förhållningssätt. Seminariet i januari som var öppet för all personal var välbesökt och personalen gavs möjlighet att ställa frågor. De som inte kunde delta fysiskt har haft möjlighet att delta via video. SCB-dagen var ett obligatoriskt event. Dagen filmades och kunde ses i efterhand av de som haft förhinder att närvara.

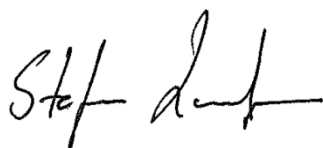
Årsredovisningens undertecknande

MITT STÄLLNINGSTAGANDE

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 20 februari 2017

Stefan Lundgren
Generaldirektör

SCB:s uppgift

- Utveckla, framställa och sprida officiell och annan statlig statistik
- Samordna systemet för den officiella statistiken

ISSN 1654-0743 (Online)
ISSN 1654-0387 (Print)
ISBN 978-91-618-1655-2 (Print)

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Statistikservice: tfn 010-479 50 00

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Statistics service, phone +46 10 479 50 00